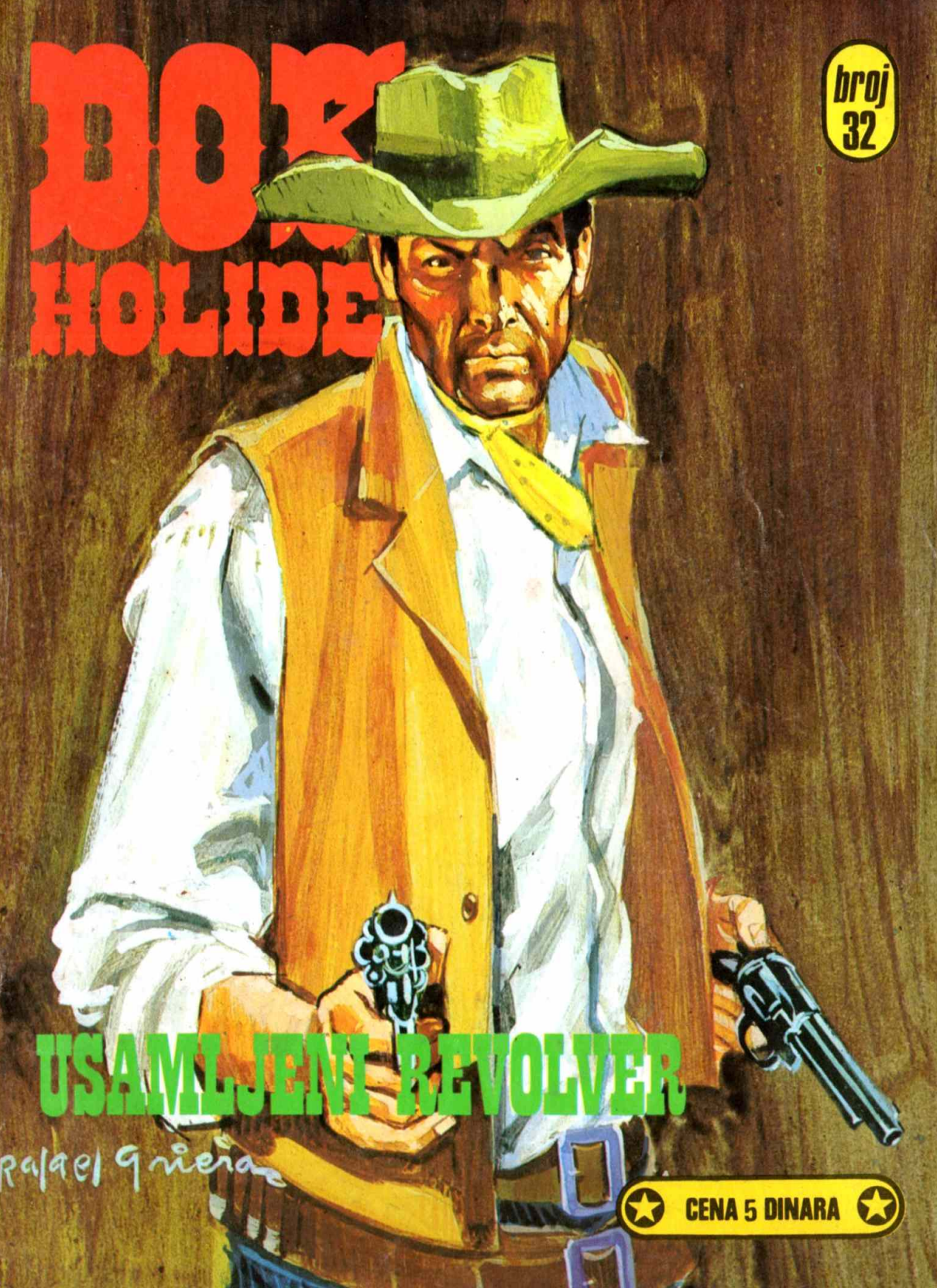

DOX HOLIDE

broj
32

USAMLJENI REVOLVER

Rafael G. Neira

CENA 5 DINARA

Frenk Larami

USAMLJENI REVOLVER

Naslov originala:
Frenk Larami
THE LONELY GUN

Copyright 1974 by Universum press

SVA PRAVA PRIDRŽANA

Izdaje štampa NIP „FORUM“ Novi Sad, Vojvode Mišića 1.

Odgovorni urednik: Svetozar TOMIĆ

Oslobođeno osnovnog ooreza na promet mišljenjem Pokrajinskog
sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine.

broj: 413—279/73. od 10 marta 1973. godine.

1. januar 1975.

Topeka, salun „Sastanak”.

Popodnevni časovi nisu ga ispunili žagorom i povicima.

Za nekoliko stolova igrao se poker, a za šankom su stajala četiri kauboja, spirajući prašinu iz grla oporim Zaksovim viskijem.

Za šankom se nalazio vlasnik „Sastanka”, Ben Zaks.

Bio je to krupan, visok čovek. Na licu mu se nalazio osmeh kojim je podsećao na pun mesec. Lokal koji je držao važio je za najprometniji u Topeki, pravi rudnik zlata ako se tako može reći.

Vodnjikave, praseće oči znalački bi odmerile nova lica u salunu, kao što je to bio i sada slučaj, kada su u „Sastanku” stupili Derek Hemblok i Pit Kraford.

Krčmar se isprsisio i pomerio bliže ulazu. Prosto ih je mamio pogledom.

Umesto da prvo popiju piće, oni su zatražili knjigu za upisivanje gostiju.

Zaks je uspeo da skrije svoje razočaranje, ali ne i radoznalost.

— Koliko ostajete gospodo? —

upitao je više iz navike nego iz preterane ljubopitljivosti.

Pri tom je pratio kretanje njihovih prstiju dok su se potpisivali. Oba su iza svojih imena stavili i zanimanje.

— Trgovci? — pročitao je krčmar glasno.

Uopšte mu nisu ličili na tako nešto.

— Imate nešto protiv toga? — upitao je Pit Kraford skoro umiljatim glasom.

— Ne — uzvratio je Zaks, zatreptavši. — Imate sastanak možda...?

Kraford klimnu glavom.

— Zato smo i izabrali ovaj ču-
mez — javi se Hemblok, inače stariji od Kraforda bar desetak godina. — Sastanak u „Sastanku”, zar vam to ne zvuči lepo?

Zaks je namestio jedan od svojih ljubaznih, uslužnih osmeha na lice.

Na kraju krajeva, nije bilo nje-
govo da zamenjuje šerifa već da uslu-
žuje i naplaćuje.

— I to sastanak sa damom — dopunio ga je Kraford.

Pit Kraford je najmanje ličio na trgovca stokom.

Pre bi se moglo reći da je igrač na žici ili klovni koji se nedavno oprao sapunom! Imao je uzano, bezizražajno lice, vodnjikave plave oči i talasastu kosu, tako talasastu da to nikako nije mogao da bude dar prirode.

Sve je na njemu delovalo nekako „ženskasto“, ruke, koža, način na koji se kretao i kako je hodao.

Ne, nikako nije ličio na trgovca stokom!

Ni njegov prijatelj se nije mnogo razlikovao da Kraforda.

— I to pravom damom — zlobno se umešao Hemblok.

Zaks je pogledao u jedino našminkano stvorenje u salunu, koje se kikotalo uz nekog polupijanog gosta. Do đavola, to je bila Lusi, njegova devojka za zabavu.

Zar su s njom imali sastanak?

— Ne vidim ovde nijednu damu — primeti krčmar, osmehujući se.

— Pa, i nije ovde, moglo bi se reći — isceri se Hemblok i značajno pogleda prema sobama na spratu.

Zaksovo lice se zateže.

Šta je time hteo da kaže?

Hemblok je bio temeljno građen, sede kose, talasaste kao u njegovog prijatelja. Međutim, ni za njega se ne bi moglo reći da je u stanju da pride kravi a kamoli kakvom biku rase longhorn ili teksaškom govečetu.

— Ne razumem — priznao je Zaks, ali vrlo neubedljivo.

— To je tvoja stvar — sleže ra-

menima Kraford i pogledom potraži sto za koji bi seo.

— Ne mislite valjda... — javi se ponovo krčmar.

— Da? — okrenu se Hemblok.

— Ne mislite valjda na gospođicu...?

— Da, izgleda na nju.

— ... gospođicu Morgan?

— Tako je, prijatelju — potapša ga lako Kraford i zapahnu krčmara nekim jakim parfemom. — Mislimo baš na gospođicu Morgan. Uostalom, mi smo trgovci, a ona ima dosta stoke, zar ne?

— Da, ali...

Do đavola, pomislio je u sebi krčmar, ovi nakovrdžani kicoši izgleda da su bacili oko na Lil Morgan, a ne njena goveda!

Šta će na to reći šerif Dramond ako čuje?

Pobesneće!

Lil Morgan bila je vlasnica najvećeg ranča u pokrajini.

Njeni roditelji su pre četiri godine, prilikom jedne železničke nesreće, izgubili živote i otada ova hrabra devojka sama vodi svoje imanje.

Bio je to vraški težak posao za devojku od dvadeset četiri godine!

Ali, za divno čudo, uspevala je u tome. Obavljala je posao majstorski.

Na jedan njen mig, njeni kauboji su bili spremni da krenu u vatru i vodu.

Tome se ne bi trebalo mnogo čuditi, s obzirom da je Lil Morgan bila čarobno lepa cura.

To kaubojima nije promaklo a, izgleda, ni šerifu Topeke, Reju-Dra-

mondu. On je sanjao tu ženu i bio preko glave zaljubljen u nju!

Međutim, znao je da su ti snovi uzaludni. Lil Morgan bila je nedostižna za njega, ali to ga nije sprečavalo da bdi nad njom kad god bi mu se za to ukazala prilika.

Lil Morgan je već bila dva dana u Topeki.

I sad je trebalo da se nađe s ovakvim ljigavcima. Kakve je to poslove mogla da zaključuje s njima?

— Ponudite nam piće — prenuo je krčmara Hemblok.

— Zadovoljićete se na žalost viskijem, gospodo — rekao im je odabirajući dve čaše. — Ali, celo popodne očekujem brendi. — Nagao se prema njima poverljivije nego što je hteo. — Velika pošiljka brendija iz Linkolna! Tamo se peče najbolji brendi u celoj Americi.

Hemblok i Krafor izmenjaše poglede, ali Zaks to ne primeti.

— Ovaj viski nije loš — nastavio je Zaks — ali se ne može uporediti sa brendijem. Kada budete probali moj brendi, siguran sam da više u životu nećete menjati piće, gospodo!

— Možda — javi se reda radi Hemblok.

— Možda? — uvredi se krčmar, zaboravljajući na svoju trenutnu antipatiju prema nalickanim došljacima. — Još večeras ćete videti karavan kako staje pred salun i istovaruje burad sa najboljim pićem! Samo što nije stigao pred Topeku. Neki kauboji su ga prestigli neda-leko od Fort Sila.

Hemblok ponovo izmenja pogled sa svojim prijateljem i osmehnu se. Hteo je nešto da kaže, ali je primetio nekog na stepeništu i trgao se.

Kraford je takođe pogledao na tu stranu.

I krčmar nije odoleo tom iskušenju — i primetio je Lil Morgan kako silazi.

Oba trgovca se kao po komandi odvojiše od šanka i podoše u susret devojci.

Ben Zaks ne bi voleo da je šerif u blizini. Zaljubljeni čuvar zakona u Topeki jedva se uzdržavao a da svakom ko se vrti oko Morganove ne pokaže pravac iz grada. Naravno, ukoliko bi za to našao bilo kakvog zakonskog osnova...

Devojka se sa Krafordom i Hemblokom uputila u separe. Tamo su neko vreme razgovarali, a onda se vlasnica ranča ponovo povukla u svoju sobu.

Trgovci su ostali sami, smeškali se zadovoljno i nešto šaputali.

*
* *

Sirk Keno je stegao svoje snažne vilice i skupio zenice. Minuti iščekivanja izgledalo je da se skraćuju. Njegovo izvežbano uho uhvatilo je zvuk točkova.

Nailazili su!

Njegov pratilac je primetio promenu na Kenoovom licu.

— Čuješ nešto? — upitao je tiho. Ovaj je klimnuo glavom.

— Pozovi ostale, samo što nisu naišli — rekao je.

— A šta je s tobom?

— Čekaću vas ovde. Povedite i mog konja...

Momak se odšuljao.

Sirk Keno je proverio doboš svog kolta, a onda ga položio kraj sebe.

Ležao je potrbuške na uzvišici koja se nadnosila nad dolinu. Bio je izvanredno skriven od svih pogleda, osim od jednog!

Sirk Keno nije bio svestan prisustva nezvanog svedoka.

Bio je siguran u svoj uspeh dok je navlačio vratnu maramu preko ustiju i nosa.

Ali, neko ga je ipak video, tako dobro skrivenog ispod granja žbunja.

Neočekivani posmatrač sedeo je na suprotnoj strani useke, u žbunu. Zatekao se tu sasvim slučajno, na putu za Topeku. Njegov konj prevaleo je dug put i trebalo mu je malo odmora.

Jahač je odlučio da pola časa ostavi šarca da pase.

Da, bila je to zaista puka slučajnost što su njegove ledenoplave oči bile upravljene baš u pravcu skrivenih napadača, koji su uzjahivali konje.

U daljini, karavan je isturao prva kola iza stenja.

Na Zapadu karavani nisu bili retkost, ništa neobično, jer su teretna kola uvek imala zbog čega da krstare predelima ovog podneblja.

Međutim, ako grupa jahača očekuje jedan takav transport, i to baš na mestu koje nije pregledno, i to očigledno trudeći se da ostanu ne-

primećeni, onda cela ta stvar ne može biti bezazlena.

Ipak, usamljeni jahač je nastavio da sedi.

Uostalom, nije video razloga da se meša. A i da ga je nešto povuklo tome, svi su bili predaleko od njega; i karavan i napadači.

Osim toga, razdaljina je iznosila čitavu milju. Obronak je bi osuviše strm i bilo bi samoubistvo silaziti na konju. Jedini način da mi se približi bio je da u širokom luku obiđe klanac s okomitim stranama, a to je značilo da će u svakom slučaju zakasniti za bilo kakvu intervenciju.

Bio je na neki način osuđen da ostane na svom mestu i da bude svedok.

Usamljeni jahač je bio doktor Džon Holidej, poznat kao najbrži strelac Zapada i nepobediti igrač za kockarskim stolovima.

Putevi kojima se kretao bili su nedokučivi čak i za njega samog.

Krstario je savanama kao usamljeni prerijski vuk, bez odmora i mira, danas ovde, sutra tamo.

Gradovi kroz koje je prolazio ispraćali su ga s olakšanjem. Ostavljao je iza sebe pustoš među kartarošima i lupežima. Oblaci barutnog dima bili su njegova visoko za-lepršana zastava...

Dani spokoja mogli su se na prste izbrojati.

Dani bez revolverskih pucnjeva bili su daleka prošlost. I ovaj dan, nadomak Topeke, pretio je da se ispuni grmljavinom koltova i krvlju.

Zašto je baš morao da se nađe tu, odakle ih je video?

Karavan se približavao skrivenim jahačima.

*
* *

Te godine leto je bilo žarko, sa više prašine nego vode.

Za karavanom je ostalo dve stotine milja, a do Topeke ih je bilo još samo šest.

Šest đavolskih teških, dugih milja!

Sve dotle, putovanje im nijednog trenutka nije bilo dosadno.

Svako je obavljao svoj posao najbolje što je mogao, a uveče su se zabavljali i razgovarali, uz vatru, ne osećajući da vreme prolazi brže nego što su mogli da zamisle.

Art Viver bio je vođa transporta i momaka.

Imao je četrdeset godina, srednjeg rasta i izrazito širokih ramena. Bradu mu je prekrivala žućkasta prašina, ali mu se u očima nije ogledao umor već olakšanje.

Najzad, bili su pred ciljem, a osušena grla žudno su u mislima ispijale viski kod Bena Zaksa, kome su i vodili karavan.

Teretna kola kompanije „Vels Fargo“ okruživala su četiri pratilaca.

Osim Vivera, bili su tu braća Gardner, Dejv i Kol. Oni se nikada nisu razdvajali i prihvatili su posao samo ako je bilo mesto za obojicu.

Dejv je bio stariji od Kola čitave dve godine, ali su ličili kao jaje ja-

jetu. Bili su i rastom isti, a nije bilo razlike ni u snažnim mišićima.

Četvrti, najmlađi, bio je Paul Gejdž. Pre nekoliko dana napunio je dvadeset dve godine. Imao je plavu kosu i merio je preko dva metra u visinu, prava božja čačkalica na vozačkom sedištu!

Prvi put je vozio za „Vels Fargo“ i ovaj transport bio je za njega doživljaj, pogotovu što je imao uz sebe i takve momke kao što su braća Gardner i veliki Art Viver.

A kompanija „Vels Fargo“ i nije mogla da ima loše ljude. Samo odabrane. Takve, koji su rizikovali život na vozačkim sedištim, prkoseći smrtnim opasnostima od napada razbojnika ili zalutalih indijanskih begunaca iz rezervata.

Gejdž je žmirkao prema suncu, kao da je procenjivao u koje će vreme stići u grad.

Vođa transporta, Art Viver, izgleda da je prozreo mladićeve misli.

— Hej, Paul! — doviknuo mu je. — Nema više od šest milja, momče! Preguraćemo i to.

— Nećemo pre mraka — zaključio je mladić.

— Nikad nije mračno da popijemo viski — nasmeja se Viver.

Braća Gardner su vozila pozadi, pogleda uprtih u stenje.

Na tom mestu put je bio s obe strane obrastao žbunjem. Teren je postepeno postajao brdovit, a drum vijugav i nepregledan.

Art Viver je zaustavio svog konja i sačekao braću.

— Niste mnogo razgovorljivi — upitao ih je.

Stariji Gardner, Dejv, slegnuo je ramenima.

— Ne znam šta mi je — rekao je posle kraćeg ćutanja — ali kao da predosećam nevolju.

— Nevolju?

— Tako nešto — promrsio je ovaj. — Baš sam to kazao Kolu. Ovaj kraj mi se ne sviđa.

Viver se nasmeja.

— Do đavola, Dejve, šta je s tobom? Ne budi zloslutan. Ko bi mogao da nam naudi? Grad je pred nama, a mi ne prevozimo zlato nego brendil!

— Valjda si u pravu.

— Sigurno da jesam — klimnu glavom vođa transporta.

Dejv Gardner pokaza rukom prema liticama.

— A ono jato ptica? — upita.

— Šta je s tobom? Ptice kao ptice, poleću i sleću. Uostalom, zar je malo divljači u ovim krajevima?

— Ali, zašto poleću uvis? Mora da ih je nešto ispod preplašilo.

Paul Gejdz se okrenuo prema njima.

— O čemu to brbljate? — povi-
kao je.

Art Viver neraspoloženo ostavi braću Gardner i podiže ruku.

— Stoooj! — naredio je.

Gejdz zateže uzde, kočnice zaškri-
paše, pod točkovima prsnuše ka-
menčići.

— Šta se desilo? — upitao je ra-
doznalo.

Viver sjaha i protegli svoje uko-
čene udove.

— Mislim da bi trebalo još jed-
nom napojiti konje — uzvratio je.

— Umorne životinje su to zasluži-

le. Do Topeke im posle više neće
biti potrebno.

Odmah se dadoše na posao. Od-
vezali su bačve sa vodom sa stra-
ne kola i sačekali da se životinje
napiju.

Paul Gejdz se spusti na travu
kraj puta i raširi noge i ruke. Ta-
ko je ravnomerno podelio umor iz
kostiju na zemlju.

— Kad bi jedno bure procurilo
— promrmljao je.

Dejv Gardner se nasmeja, po-
gledavši u Kola.

— Momak je strašno žedan — re-
če. — A samo što se odbio od cuc-
le, ha!

— Možda mu je cucla bila pre-
mazana brendijem? — dočeka Kol.

Gejdz se nije obazirao na to. Ni-
je imao razloga ni da se ljuti: bio
je najmlađi, a oni su ga u stvari
voleli. Zadirkivanje je bio deo pos-
la kojim su se bavili i kojim su
prekraćivali dosadu prelazeći milju
za miljom.

*
* *

— Veću uslugu nam nisu mogli
učiniti — rekao je Sirk Keno svo-
jim maskiranim pratiocima. — Sad
su naši!

Čovek do njega, s prodornim oči-
ma iznad marame, otkočio je svoj
revolver.

— Da krmemo? — promrmljao je,

— Naravno!

I Keno obode svog konja.

Gomila napadača sjurila se niz
padinu prema karavanu,

Sve se odigralo munjevito.

Pošto vozači nisu slutili ništa, nisu ni bili u mogućnosti da se odbrane.

Razdaljina između njih i pomahnitih jahača bila je previše mala da bi našli zaklon i odatle uspešno pucali.

Istina, ispalili su nekoliko hitaca, a onda su, pošto im drugo ništa nije preostajalo, podigli ruke.

Paul Gejdž bio je ranjen u rame. Metak mora da mu je povredio kost, jer je lice plavokosog mladića bilo izobličeno od bola.

— Vi... prokleti psi! — siktao je, posmatrajući jednog od razbojnika kako tiho, skoro šapatom, izdaje naređenja.

Napadači su ćutke okretali konje na suprotnu stranu.

Sirk Keno je preuzeo prva.

Mršavi razbojnik koji je izdavao naređenja ostao je sa još nekolicinom, posmatrajući karavan kako se udaljava suprotnim smerom od Topeke.

Art Viver je škripao zubima, ali nije mogao ništa da učini protiv nekoliko pari uperenih koltova.

— Šta ovo znači? — uzviknuo je. Nije dobio odgovor.

Na znak vođe, ostali su razoružali vozače „Vels Fargo” kompanije. Za tili čas su ostali praznih opasača.

Mršavi razbojnik podigao je ruku, bacio se na svog sivca, a ostali su sledili njegov primer.

Uskoro je i poslednjeg napadača zaklonio oblak prašine.

Onda je nastala tišina.

Nijedan od četvorice vozača nije umeo da progovori.

Izgledalo im je sve to nestvarno. Njima, odabranim momcima „Vels Fargo” da se desi tako nešto!

Jedino što im je ostalo za utehu bila je neodoljiva želja da te napadače pronađu i da im vrate milo za drago. Naravno, sa dvostrukom kamatom.

Gledali su za prašinom koja se slegala na zemlju, kao da će iz nje iskrsnuti nekim čudom transportna kola i spasti ih nepredviđene sramote i ljage.

Međutim, znali su da od toga nema ništa.

Art Viver se prvi pribrao.

Prišao je mladom Gejdžu da mu pogleda ranu.

— Ne izgleda baš najbolje — rekao je suvo. — Nekako ću ti je privezati, a za ostalo je potreban lekar.

— A oni? — procedi mladić kroz zube, pokazujući u pravcu kojim su nestali napadači. — Nećemo im valjda dozvoliti da odmagle?

Dejv Gardner se osmehnu gorko.

— Da ne nameravaš možda da potriš za njima, Paule? — upitao je, ironično.

— I da ih smakneš svojim praznim opasačem? — nadoveza se i Kol.

Art Viver je raskopčao Gejdžovu košulju i nezadovoljno pogledao ranu.

— Moraš odmah kod lekara, momče! — kazao je.

— Da, stvarno — dobaci Dejv Gardner. — Topeka će ga spasti. Blizu je!

I otpljunu.

Topeka!

Najmanje šest milja — a pešice to je vraški naporan put.

Ali, nisu imali šta da očekuju drugo.

Ako je to moglo da im olakša dušu, psovali su. I koračali.

*
* *

Dok Holidej se vinuo u sedlo svog indijanskog ždrepcu.

Transportna kola uputila su se na sever, prema kamenitoj visoravni koja će najbolje da skrije tragove točkova i kopita.

Udaljavala su se sve više, dok najzad nisu postala tačka i stopila se sa tamnim plavetnilom.

Kockar primeti kako se iz grupe razbojnika, koja su sledila kola, izdvaja jedan od njih i kreće prema istoku.

Tamo se nalazila Topeka.

Usamljeni pljačkaš jahao je sivca i žestoko žurio.

Holidej lako pritisnu butinama svog Miga.

Konj je razumeo gospodara i poslušno zakaskao. Koliko je Džordžijanac mogao da izračuna, mogao bi jahača na sivcu da stigne na drum koji od Manhatana vodi za Topeku.

Nije bilo isključeno da ga osmotri i izbliza?

O vozačima u udoljici nije imao razloga da brine. Bili su živi, a i ne bi im mogao pomoći.

Sunce se bližilo zapadu kada je izbio na drum i na sto pedeset jardi ispred sebe ugledao sivca.

Održavao je isto rastojanje, pri-

znajući u sebi da pljačkaš poseduje rasnu, izvanrednu životinju kad je mogao da uspešno odoleva kockarevim nastojanjima da ga sustigne.

Uostalom, Holidej nije ni želeo da pobudi njegovu sumnju.

Bilo mu je dovoljno da ga ima na oku i da ga prati.

Najzad, mogao je u gradu da vidi gde će razbojnik vezati svog konjaj i kroz koja vrata ući.

Bila je to ona urođena vrsta razdoznanosti koja je Holideja obično skupo stajala. I ovog puta nešto ga je vuklo tamo gde nije pripadao.

Nije imao nameru da se meša u sve ovo, pa čak ni da alarmira šerifa. To je bila stvar četvorice vozača, a ne njegova. Loše iskustvo opominjalo ga je da se uzdržava, ali neumitna sudbina ipak bi nadjačala sve njegove razumne razloge.

Stigao je u Topeku u sam zalazak sunca.

Senke kuća prekrile su celu glavnu ulicu.

Poslednji zraci bojili su zlatnim odsjajem vrhove krovova najviših zgrada.

Jedna od takvih bio je salun „Sastanak” ispred koga je nepoznati pljačkaš privezao sivca i zamakao na vrata.

Dok Holidej je stigao iza njega samo nekoliko minuta.

Vezao je svog šarca odmah do razbojnikovog.

Sivac je bio zaista lepa i izuzetno vredna životinja. Vlasnik je ili bio veoma bogat, ili obična konjokradica.

Kockar je poverovao u ovo drugo.

On razlabavi sedlo i pomilova Miga po njušci.

Zatim uđe u salun.

Nijedan gost zatečen u krčmi nisu mu ličila na nekog ko je jahao ludim tempom do pre nekoliko trenutaka. Naprotiv, svi su delovali tako kao da su satima u lokalu, s izrazima dosade na licu ili lake zatreptanosti viskijem.

Krčmar Ben Zaks je odmerio došljaka od glave do pete i zaključio da pred sobom ima otmenog, ali opasnog gosta.

To su mu odmah govorile strančeve ledenoplave oči i široki opasač sa dva teška kolta sa strane.

— Viski? — ponudio je Zaks jedino što je imao.

— Ja bih brendi — uzvratio je Džordžijanac.

Krčmar je uzdahnuo, vidno neraspoložen.

— Na žalost — rekao je — imam samo viski. Nije loš, ali prema brendiju se ne da porediti. Baš sam malopre govorio dvojici džetlmena, i on baci brz pogled prema Krafordu i Hembloku — da očekujem odličan brendi iz Linkolna. Samo što nije stigao!

Holidej prihvati ponuđenu čašu.

— Karavan samo što nije stigao — ponovio je krčmar svoja uveravanja. — Onda ću vas poslužiti najboljim brendijem u Americi!

Holidej je jasno čuo da krčmar pominje karavan.

— Koliko kola, rekoste? — upita ga ovlaš.

— Koliko kola? — nasmešio se

Zaks nadmeno. — Iznenadićete se kad vam kažem: najmanje troje! A možda i četvoro! Stari Ben se ne bavi sitnicama, ima on i dolara i mozga za posao, mister! Brendi je plaćen unapred, pa je tako znatno jeftiniji. Tako se prave poslovi, mister.

Kockar se setio napada i u sebi je pomislio kako karavan sa brendijem nikada neće stići u Topeku, niti će ga debeli Ben Zaks omirisati.

Međutim, u napadu niko nije ubijen, a krčmar neće svisnuti od tuge za tim gubitkom.

Zašto bi morao da mu govori o napadu?

— Zar nije plaćanje unapred pomalo rizično? — upitao je uzgred, okrznuvši pogledom lupeška lica tobožnjih trgovaca Kraforda i Hembloka. — Ako iskrsne nešto nepredviđeno...?

Krčmar izbrisa osmeh sa svog lica.

Bio je pomalo sujeveran i nije mu se dopadalo ovakvo strančevo proročanstvo.

— Bolje da to niste rekli — primetio je mračno. — Zle slutnje ponekad navlače nesreću.

— Samo sam časkao — uzdrža se Holidej od ove teme. — Nisam mislio da će vas to oneraspoložiti.

— Karavan samo što nije stigao — uveravao ga je Zaks.

— Tražim prijatelja — preseče kockar ovu temu, razgledajući salu. — Pre nekoliko minuta ušao je ovamo, ali ga ne vidim. Možda imate neki separe?

Krčmar odmahnu glavom.

— U separeu nema nikoga — odgovorio je — a svi ovi gosti već satima sede ovde.

— Mora da sam se prevario — promrmlja kockar.

— Verovatno — prihvati Zaks — sad je mrak i teško je biti tačan u procenjivanju...

Holidej je tako dobio neodoljivu želju da sazna čiji je sivac privezan napolju.

Cela stvar počela je da ga na neki način zanima.

— Gde se nalazi konjušnica? — upitao je malo zatim.

— Prvi put, ste u Topeki, mister? — sumnjičavo ga zapita krčmar.

— Bio sam možda nekada, ali sam zaboravio.

— Pokazaću vam — spremno iziđe Zaks iza šanka i krenu ispred kockara napolje.

Holidej je taman hteo da zausti pitanje: „Čiji je ovo sivac privezan za gredu?“ ali je zanemeo.

Konj više nije bio privezan, kraj Miga.

Mesto je bilo prazno.

Jedva je slušao Zaksovo obaveštenje na kojoj je strani konjušnica. Kada se krčmar vratio svojim gostima, kockar mu se nije ni zahvalio.

Da li se, ipak, prevario?

Da razbojnik nije šmugnuo u neku obližnju zgradu?

Bile su tu berbernica, nekoliko trgovina, jedna mala stolarska radionica...

Već je pomišljao da uđe u jednu od njih, a onda je zastao i uhvatio sebe kako se smeje.

Što se, na kraju krajeva, njega tiče ko je Zaksu ukrado brendi?

Poveo je Miga na označenu stranu, zaklinjući se da više neće ni pomenuti celu ovu stvar u vezi napada na karavan. Zatražiće sobu u „Sastanku“ i biće gluv za sve.

Ali, samo je mislio tako.

Prst sudbine dovodio mu je nove nevolje na vrat...

*
*
*

Noć je uveliko pritiskala predeo kroz koji se probijala grupa od četiri člana.

Bila je to tiha, suva noć.

Ni daška vetra u preriji. Samo su na nebu svetlucale zvezde kao smrznute kapi na mesečini.

Pašnjaci su utanjali u san, trava nepomična, kao ukleta.

Četiri vozača kompanije „Vels Fargo“ umornim koracima su prevaljivali poslednje milje pred Topekrom.

Čizme su upadale do članaka u prašinu, a snage su bile na izmaku.

Najlošije se osećao Paul Gejdž, koga je rana počela da peče i da mu se otvara. Art Viver je bio, kraj njega, pomagao mu, ali mladić je stisnutih zuba trpeo bolove i umor, ne želeći da ga sažaljevaju.

Ćutali su i posrćali.

Misli o osveti lagano su ustupale čežnji za odmorom i pićem. Na to ih je sam Viver podsećao i sokolio:

— Još malo — govorio je — pa ćemo kod Zaksa na viski!

— Koliko još? — pitao je Gejdž.

— Ima sigurno nepune dve mi-

lje — rezonovao je vođa transporta iz Linkolna.

— Kad već pominješ Zaksa — oglasi se Dejv Gardner — bolje da mu ne izlazimo na oči!

— Zašto?

— Zar ne zamišljaš njegovo lice kad mu saopštimo da od brendija nema ništa! Bum, sve je otišlo! Kao vetar...

Art Viver zareža.

— Prvo ćemo videti šerifovo lice — rekao je — a onda ćemo da razmišljamo o Zaksu. Da li ste prebrojali napadače?

— Bilo ih je desetak — javi se Kol Gardner.

— Ne brbljaj gluposti — prekide ga Viver. — Bilo ih je tačno osam. A to je dva puta više nego nas. Šta smo mogli da učinimo? Izenadili su nas...

Neko vreme su hodali ćutke.

Onda je Dejv Gardner opsovao glasno.

— Šta je sad? — obrecnu se Viver.

— Oni prokleti sanduci...

— Kakvi sanduci?

— Sa brendijem! Da smo bar ispraznili jedan...

— Tačno! — složi se i njegov brat Kol. — Kada samo pomislim da se onaj maskirani ološ sada sladi prvoklasnim brendijem, dođe mi da poludim!

— Ja već ludim — zavapi Gejdž — od ovog pešačenja i od bolova...

— Izdrži još malo — savetovao ga je Viver.

— Da li je i onaj jahač pripadao toj bandi? — zapitao se Dejv Gardner.

Setili su se proplanka na kome se pojavio Dok Holidej.

— Možda — promrmlja Viver — a možda i ne. Možda je slučajno sreo kola?

— To ne bi bilo loše — reče Dejv. — Možda je nekako uspeo da vidi lica tih lupeža?

Ali, Kol Gardner nije delio mišljenje svog brata.

— Ja mislim da je taj od njihove sorte! Verovatno je pošao u Topeku kako bi nas držao na oku. Zar to nije loša ideja, da ste na njegovom mestu?

— Ali, mi nismo na njegovom mestu — zagrme Viver — već u ovoj peščari!

— Treba ga pronaći — zaključio je Kol Gardner.

— Misliš da će stajati na ulazu u grad i mahati rukama kako bi nam privukao pažnju? — iskezi se ironično Viver.

— A možda će okačiti o vrat tablu na kojoj piše: Izveo sam napad na transport „Vels Fargo” kompanije! — javi se i Gejdž.

— Zaveži, ti... žutokljunče! — opomenu ga Dejv.

U daljini su se pojavila svetla Topeke.

Prvi ih je primetio Art Viver.

— Uskoro stižemo, momci! — razvedrio ih je i glasom i pokretima.

Odahnuli su s olakšanjem i ubrzali hod.

— Krenućemo u zoru iz Topeke — govorio je Viver, koga je ponovo spopala želja za osvetom. — Tako ćemo stići za dana u klanac gde su nas napali oni banditi. Uzećemo

iz koralala najbolje konje i brzo ćemo ih pronaći...

Kompanija „Vels Fargo“ imala je u svim većim gradovima svoje korable i štale, u kojima su se nalazili dobri, odmorni konji za potrebe njihove posade.

U slučajevima napada i pljački, svi ljudi u koralima postajali bi deo potere, koja ne zna za milost ako im lupeži padnu šaka.

Stigli su u grad dva časa posle Doka Holideja.

*
* *

Ječanje i škripa kola onemogućavala je svaki iole razgovetan razgovor.

Transportna kola su sa treskom prevaljivala put preko kamenite visoravni, nedaleko od reke Ripabliken.

Sirk Keno je vozio prva kola, zajedno sa Tekerijem Džonsom.

Svaki od njih iscedio je po flašu brendija.

Džons je, međutim, praznio već drugu.

— Zaista je šteta da oni divljaci dobiju ovako lepo piće — gundao je odebljalim jezikom, podižući ruku s bocom prema svetlosti neba, kako bi utvrdio preostalu količinu. — Šta ti misliš, Keno?

— Mislim da si dosta pio — odgovorio je ovaj.

— A ja mislim da si ti budala — nadovezao se Tekerij Džons.

On je u ovoj razbojničkoj družini bio drugi čovek — posle Kena. Prevalio je četrdesetu godinu, bio je

visok, mršav, prodornih očiju i crne brade.

Ostali članovi bande ga nisu voleli, ali su se čuvali sukoba s njim. Jer, rukovao je koltom brže i bolje od ostalih.

Pravo ime bilo mu je Lari Orven. U Kolorado Springsu mu je jednom uspeo da se oslobodi omče vešala i od toga dana je pustio bradu, promenivši ime.

Međutim, u fiokama šerifskih kancelarija nalazila bi se poternica za dvostrukim ubicom, Larijem Orvenom.

— Pazi na svoj jezik, Tekerij! — opomenuo ga je hladno Keno.

— Pazim samo na viski — zacekavao se ovaj i potegao poslednje gutljaje.

— Nemoj da ti se desi da spadneš sa kola.

— Ne brini — tešio je Džons Keno — umeću da se dočekam na noge.

Na začelju ove kolone jahali su Pol Kilien i Leo Džin. Od poslednjih kola delilo ih je pedeset jardi. Oni su imali zadatak da paze da neko ne prati oteti karavan i ugrozi im put prema cilju.

S vremena na vreme bi zaustavljali konje i osluškivali.

Ništa nije pomutilo noćni mir osim kloparanja točkova ispred njih.

I Kilien i Džin su imali u bisagama po bocu brendija. Njihovo raspoloženje odgovaralo je količini popijenog pića.

Pol Kilien je nadlanicom obrisao usta i uzviknuo.

— Voleo bih da sada vidim Zaksovo lice!

Leo Džin se nasmeja.

— To brdo sala će udariti kap kad u njegov salun uđu vozači bez kola... s prašinom do obrva!

Zlurado su se cerili zamišljajući tu scenu.

— Možeš zamisliti debeljka — na stavljaio je Kilien — kako pocupkuje i svaki čas osluškuje dolazak karavana? I obećava besplatnu turu najboljeg brendija u državi! Možeš to da zamisliš?

— Kao da ga već vidim — kezio se Džin.

— A onda, ulazi Viver oborene glave i za njim klapa sastavljena od čuvenih jahača „Vels Farga” bez sedla i konja. I bez oružja! Ha-ha-ha-ha-ha!...

Kilien i Džin su tek godinu dana bili članovi ove bande kojom je rukovodio Sirk Keno.

Trebalo im je samo nekoliko nedelja pa da se sasvim „uklope” u posao te vrste. Očigledno da im se dopadalo.

Kilien je upravo izišao iz zatvora u Klintonu, naravno ništa bolji nego što je u njega ušao. Odsedeo je osam godina zbog teškog zločina počinjenog na reci Misuri.

Sedenje u ćeliji imalo je značaja za okorelog razbojnika: naučio je da vešto džepari, tako vešto da su mu i „učitelji” u zatvoru na kraju zavideli!

Kilien je imao četvorouglasto lice i gladne, bolesne oči. Koža mu je bila boje zidova zatvora s kojima je drugovao devedeset šest meseci. Stalno je kašljucao, istezaio vrat, ali mu to nije smetalo da svojim dugim, lopovskim prstima majstorski

otvara najkomplikovanije brave i prazni nabubrele džepove bogataša.

Ta svoja umeća ponudio je bandi i njima je bio dobrodošao čovek kao on.

Što se tiče Lea Džina, on se rastao od svog ranča u Kaliforniji na brzinu. U stvari, patio je što mu je ranč mali i nedovoljno bogat, pa je krao junad sa susednih pašnjaka i na njih utiskivao svoj žig.

Kada se za to saznalo, Leo Džin je izabrao najboljeg konja i vratolomno odjahao na suprotnu stranu od vešala.

Tako je obilaznim putevima i stranputicama stigao do Kenoove družine i tu spustio sidro. I Kilien i Džin su nekako u isto vreme stupili u bandu, pa ih je to zbližilo. Tako je niklo čudno, prećutno prijateljstvo između kalifornijskog rančera i ubice sa Misurija.

Leo Džin je po konstrukciji bio sušta suprotnost Kilienu. Imao je šake kao grobarske lopate, široko i grubo lice, ramena kao bivolje sapi.

Kad se smejaio, podsećao je i zubima i smehom na vranca koji rže.

Upravo se sada tako cerio.

— Jesi li ih video? — rekao je. — Vozači nisu stigli ni usta da otvore! Bili su... kao petlovi koje je u polju uhvatio pljusak...

— Pa, nije mi bilo lako oko srca. — priznade Kilien. — Sve se odigralo đavolski blizu grada. Da je neko naišao i primetio...

— Šta bi mogao? — narugao se Džin. — Taj ne bi nikad nikome stigao da bilo šta kaže.

Bivši robijaš se nasmeja meketavim glasom.

— U pravu si — reče. — Naš gazda, uostalom, ima dobar nos. To mu valja priznati.

— Briga me za nos — odgovorio je Džin. — Dok nas ovako dobro plaća, spreman sam na sve. Inače, u drugom slučaju ne bih omirisao sedlo...

Ponovo su zastali i oslušnuli.

Niko ih nije sledio.

— Kad će biti? — javi se Kilien.

— Gazda je rekao u zoru.

— Izgleda mi predugo za čekanje.

Ispred njih. Tekeri Džons je ispraznio drugu bocu i zavitlao daleko od sebe.

Staklo je prsnulo u desetine komada i odjeknulo u tišini poput udaljenog praska puške.

— Prokletstvo! — zaurao je Sirk Keno i skočio sa sedišta kao oparen. — Jesi li poludeo? Stooo!

Ostali vozači zaustaviše kola.

— U čemu je stvar? — namršti se Džons.

Keno ga pogleda besno.

— Ti, bedna ništarijo, još pitaš? Možda si dobar strelac i jahač, ali sa mozgom nemaš nikakve veze!

Pijanstvo iščezne sa Džonsovog lica kao rukom odnešeno.

— Šta si rekao?

— Čuo si to dobro, gluperdo!

Tekeri Džons munjevito izvuče kolt i uperi u Kenoa.

— Odmah da si povukao reč! — zarežao je.

Ali to nije napravilo nikakav utisak na vođu bande.

— Ništa ja ne povlačim — rekao je suzdržavajući bes — baš ništa. Ostajem pri svom da si najobičniji glupak! Jasno?

I pri tom ga iznenada lupi ivicom šake po zglobu. Džonsov revolver skliznu iz šake. Sledeći udarac bio mu je upravljen na glavu.

Polupijani razbojnik je sleteo sa sedišta i dobro se ugruvao o kamenjar.

Sirk Keno skoči za njim.

— A sada slušaj — nadneo se nad njim — potražićeš odmah sve komade razbijene flaše, pokupiti i staviti u džep! Da li ta tvoja pijana, glupa glava može da shvati zbog čega se svi mi mučimo i vozimo po ovom kamenom, neravnom terenu?

Tekeri Džons je s nerazumevanjem zurio u Kenoa.

Nije shvatao šta hoće s tim komadima stakla. Kao ni to da se našao na zemlji, dobro uzdrmane vilice.

Onda mu je puklo pred očima.

Izabrali su ovaj teren, to je tačno, kako gonio ne bi otkrili tragove.

A ako naiđu na parčad od boce, biće im jasno da su tuda prošla teretna kola sa brendijem.

On se mumlajući podiže i uputi prema mestu gde je ležala razbijena flaša.

Priznao je da je Keno u pravu, ali uvredu i udarac mu nije mogao da oprost.

Kola su nastavila put kroz noć.

Tekeri Džons je natmureno sedeo na vozačkom sedištu, osećajući da Keno posmatra njegov profil i da mu je neka reč na vrhu jezika.

Međutim, ovaj se pravio da ništa ne opaža i izigravao je ljutog, uvređenog drugara, mada je u srcu nosio više otrova nego. što je Keno mogao da pretpostavlja.

U nekoj drugoj prilici, možda bi se obojica odlučili na konačan obračun.

Džons je želeo da komanduje ban dom, a Keno nije imao nameru da mu udovolji u tome.

Trpeli su se uglavnom dobro, zbog zajedničkog posla.

Ali, ovog puta Keno je preterao.

Uvredio je Džonsa, nazvao ga glupakom i udario ga. Pred svima.

Bilo je pravo čudo kako se sve svršilo samo na ćutanju.

Svoj lupeški život, Tekeri Džons je započeo u državi Minesota, na gornjem toku Misisipija, u malom gradu Litlfals. Tu je rođen pre četrdeset jednu godinu kao sin obučara. Jednog dana je odneo svu očevu ušteđevinu i iščezao iz rodnog kraja.

Otada je lanac razbojništva počeo da se produžuju, kroz niz dana, nedelja, meseci i godina, preko mnogih prokrajina i gradova. Kao Lari Orven imao je na duši dovoljno krvi i krađa da ga traže potere i lovci na ljudske glave.

Kao Tekeri Džons njemu se osmehivala bolja, sigurnija karijera. Nije morao da se lomata i da samuje. Bio je odlično plaćen za posao koji obavlja, a niko nije mogao sa sigurnošću da pokaže prstom na njega.

Kao, uostalom, ni na ostale momke iz bande.

Sirk Keno pomirljivo pripali dve cigarete i jednu pruži Džonsu.

Ovaj odgurnu Kenovu ruku.

— Jednog dana ću te ubiti —

— Jednog dana ću te ubiti — prosiktao je, ne menjajući izraz lica.

— Taj dan će biti daleko — odgovorio je Keno i odbacio cigaretu namenjenu Džonsu. — Sledeći put neću te udariti.

— Nećeš ni moći.

— Videćemo!

Više nisu imali razloga da govore.

*
* *

Imao je gipsano lice, uzano i bledo, duge mršave ruke i prozirne prste. Ispod crnog šešira sa trakom od zmijske kože blistale su kao ugajl tamne oči.

Leva šaka bila je otežala od skopocenog prstenja, dok se desna nadnosila nad kolt marke „star“, redak primerak sa srebrnim delovima iznad kundaka, koji je jedini bio obložen drvetom.

U suton se nalazio pred Topekom.

Bio je mrak kada je ujahao u glavnu ulicu.

Upućeni čuvari zakona prepoznali bi odmah „skopocenog“ revolveraša Šerli Beketa.

Međutim, za Reja Dramonda on nije značio ništa osobito, osim što ga je podsećao na razmaženka iz dobre kuće, koji namerava da osvoji Zapad skupim oružjem i sjajnim prstenja.

Ali, izgled Šerlija Beketa je varao.

Prstenje i „star“ sa srebrnim delom bili su samo njegova urođena slabost, ništa više.

Kolt je itekako umeo da upotrebi, ali je te večeri, na svoju žalost, naleteo na šerifa Reja Dramonda.

Na vrlo neraspoloženog čuvara zakona Topeke.

Rej Dramond je baš nameravao da krene prema salunu „Sastanak“. Znao je da se tamo nalazi Lil Morgan i mislio je da će imati sreću da je vidi, makar za trenutak.

Ako bude našao dobar izgovor, ugrabiće priliku i da porazgovara s njom.

Ludo zaljubljeni šerif nije odustajao od svog bdenja nad sigurnošću mlade, lepe i bogate vlasnice Morgan-ranča. Danju bi nalazio hiljadu razloga da bude u blizini njenog ranča i da se nada nekom slučajnom susretu, naravno izbegavajući da ga neko opazi. Noću je sanjario o njenim očima, mekoj rđocrvenkastoj kosi, divnom stasu i svežinom kojom je zračila na sve oko sebe.

Šerli Beket je primetio Dramonda ispod natrešnice krčme „Lora“, za koju je bila pričvršćena lampa.

Zućkasta svetlost padala je po čoveku kraj ulaza i kako je ulica bila pusta, Beket odlučio da od nje ga potraži obaveštenje.

Nije primetio zvezdu na prsima Reja Dramonda.

Šerif je bio visok blizu metar i devedeset, ni mršav ni nabijen, jednostavno skladnog rasporeda mesa i

mišića koji mu je davao veličanstven izgled pravog šerifa.

Lice ovog diva bilo je uglasto, potamnelo od sunca i vetra, čeličnosivih očiju i visokog čela.

Mogao je imati oko trideset pet godina i bio je kao stvoren za posao koji obavlja.

Šerli Beket sjaha sa svog vranca i njišući kukovima pređe rastojanje od svog konja do čoveka na verandi „Lore“.

Tek kad se sasvim približio, ugledao je metalni odsjaj značke i pokajao se. Međutim, više nije imalo smisla da se vraća.

Uostalom, Šerli Beket se nije plašio zakona osim ako za to nije imao posebnih razloga.

Iz Norfolka, u Nebraski, krenuo je na svoj čudesni put pre dvadeset četiri godine, spuštajući se niz Misisipi kao brodski dečak, potrkalo, živahan, okretan momak glasnih očiju koje su upijale život kao pesak vodu.

Kad mu je život na vodi dosadio, momčić je krenuo na Zapad, prihvatajući se poslova svake vrste. Onaj najgori usladio mu se, jer je donosio dosta para, a malo je zapinjao. Bili su to kocka i kolt, kretanje u otmenim društvima, otmenog držanja, lepih manira i dobro izgovorenih rečenica kojima je sebi obezbeđivao reputaciju džentlmena. Tome ga je naučila bivša igranica Marlen Teler, dama starija deset godina od momka, ali veoma bogatog iskustva. Druženje s tom ženom bilo je korisno po Bekera. Kad je smislio da sve zna, ostavio ju je na jednom zajedničkom puto-

vanju u Skotsblefu, na reci Nort Plet i otada mu se zameo trag.

Pojavio se godinu dana kasnije u Šrevportu, Luizijana. Oženio je bogatu usedelicu Deboru Hejl, koja bi mu pre mogla biti majka nego supruga. Bila je to mršava, ružna žena pakosnih očiju i jezika. Čime ju je Beket zaludio, nije se tačno znalo, ali očigledno je žena bila očarana svojim izabranikom. To je uostalom i bio njegov cilj. Ljudi su šaputali da Beket ima šta da nasledi ako Hejlova naprasno umre.

I tako se desilo.

Nađena je slomljenog vrata, dok se vraćala iz šetnje svojom raskošnom dvokolicom sa srebrnastim resama. Što je najčudnije, Šerli Beket je imao alibi. Sve vreme je proveo kod Sema Brauna igrajući poker.

Da li je smrt Deboru Hejl bila puka slučajnost ili je Beket umešao prste, ostala je tajna za građane Šrevporta, grada u čarobnim ravnicama Luizijane. U početku se mislilo da će stvar „leći“, ali sudija Lintok je počeo da njuška okolo i da dovlači stručnjake sa severa koji umeju da ispituju teren i okolnosti pod kojim je pala usedelica, a s druge strane je za svoj račun dovukao dva Pikertonova agenta da budno paze i osluškuju po gradu.

Kada se kasnije ustanovilo da je Hejlova prvo zadavljena, a onda gurnuta s kola, Šerli Beket je već bio daleko.

On, istina nije ubio svoju ženu, ali je izdata poternica za Kreistofrom Dunom, na kojeg je pala sum-

nja da je za svežanj dolara izvršio napad.

Novac kojim je Beket raspolagao bio mu je dovoljan da lepo živi i da se razbacuje nekoliko meseci. Uz put je čerupao svoje partnere, izigravao Don Žuana, dok nije iščilio i poslednji dolar. Tada je morao dobro da se preznoji kako bi održao svoj nivo uglađenog, skupocenog mangupa.

Bile su to đavolski naporne godine po njega. Često je morao da se sroza do običnog iznajmljivača revolvera kako bi dobio onoliko koliko je smatrao dovoljnim da mesec dana ništa ne poteže osim viskija i karata.

Onda je došla neobična ponuda.

Bila je to šansa koju nije smeo da propusti. Setio se Luizijane, ali ovaj put njegova bi nevesta imala razloga da živi. Jer bila je neobično lepa, neosvojiva i vatrena.

To je Beket odlično znao.

Znao je da će mu biti potrebno vreme dok to ne sprovede u delo. No, strpljenje bi mu se isplatilo u svakom slučaju.

Dotle je morao da bude u blizini i da kontroliše situaciju.

Sve je lepo isplanirao. Sve osim Reja Dramonda.

Na to nije računao.

Dramond je ispitivački odmeri pridošlicu i jasno stavio sebi do znanja da mu se ne sviđa.

Ličio je na avet iz groba, koja je ogrnula kožnim prslukom i prstjenjem. Tako nekako.

Čuvar zakona u Topeki nije imao pomoćnika, iako je u glavnom gradu države Kanzas bilo dosta posla

za njega. Ali, bilo je dovoljno da Dramond ugura svoju džinovsku figuru na vrata i da razuzdani kugloji postanu upadljivo mirniji i trezniji.

Šerli Beket je dotakao obod svog šešira. Osmehnuo se blede. Bilo je to samo pomicanje tankih usana u stranu, ništa drugo.

— Mogu li da pitam nešto, šerife? — javio se svojim puknutim, prokisljim glasom. Dramondu je to, opet, ličilo na proticanje kišnice kroz oluke kuća.

— Slušam — odgovorio je kratko.

Beket je osetio odbijanje u šerifovom glasu.

— Hteo bih do Morgan-ranča — nastavio je ovaj. — Na kojoj strani se nalazi?

Dramond se trgao. Nešto kao da ga je ujelo za srce.

Zbog čega se ovaj bledunjavko raspituje za ranč? Prvi put ga vidi u gradu, očigledno dolazi izdaleka, i sad želi pravo kod Lil?

I to je našao da pita baš njega!

— Šta tražite na tom ranču? — neljubazno ga je oslovio Dramond.

Beket je spustio glas.

— Ako dozvolite, to je moja lična stvar, šerife!

— Možda i nije — prasnu Dramond. — Moje je pravo da svakog stranca u Topeki ispitam, a onda odlučim da li je to njegova ili moja stvar što želi da ide noću na ranč jedne devojkice?

Beket je iskreno bio iznenađen bujicom ovih reči. Nije mogao da shvati zbog čega je pominjanje

Morgan-ranča tako ražestilo šerifovu narav.

Da je bio dan, primetio bi rumenilo na Dramondovim obrazima i možda zaključio ono pravo.

Ovako, za trenutak je zbunjeno zurio u zvezdonosca i naglo osetio antipatiju.

— Imate sva ovlašćenja, šerife, zar ne? — pitao je.

— Ako je potrebno...

— Ali nije! — prekide ga Beket. — Samo sam postavio jedno pitanje, a vi ste zauzeli stav kao da sam uperio revolver u stomak. Čime sam narušio red i mir?

Dramond je priznao da je stranac u pravu, ali priznao je to u sebi.

— Retko se varam u ljudima, mister — nešto mirnije mu je uzvratilo Dramond. — A vi mi se ne sviđate.

— To je obostrano osećanje — klimnuo je glavom Beket, okrećući prstenje na ruci.

— Odgovarajte na postavljena pitanja — zagrme Dramond. — Zašto idete na ranč?

— Možda tražim posao?

— Ili nevolje?

— Možda i devojkicu?...

Nije trebalo to da kaže.

Dotle zarumenjeno šerifovo lice odjednom je postalo blede.

— Rekao si devojkicu? — prosikta i siđe sa verande na ulicu. Stajao je pred Beketom kao planina. — Šta ti imaš sa Lil?

Tada je revolverašu bilo jasno šerifovo ponašanje.

Odjednom mu je sinulo.

— Zar je zločin poznavati cure?
— upitao je.

— Odakle je poznaješ?

Ali Beket nije izgleda hteo da udovolji Dramondovoj razdoznanosti.

— Ovo je slobodna zemlja — pro-
cedio je. — Mogu da poznajem i
samu satanu, a ne običnu curu!

— Ona nije „cura“ — zagrmje
Dramond — već devojka. Prestani
s tim poganim jezikom.

— Što se žestite, šerife? — upi-
tao je Beket. — Kakve vi imate ve-
ze s Morganovom? Da niste zaru-
čeni?

Dramondovi obrazi ponovo buk-
nuše.

— Bolje da se držiš podalje od
ranča — rekao je savlađujući bes.
— Ja čuvam zakon u Topeki, a ti-
me i živote građana. Kako se zo-
veš?

— Smit. Tom Smit.

— Ili Džon. Džek, a? Nisam mis-
lio na knjigu gostiju nego na tvo-
je pravo ime.

— Rekao sam.

— Ne verujem ti — dobacio je
Dramond. — Neko će te prepozna-
ti, a onda teško tebi što si me sla-
gao!

— Ovde me niko ne-poznaje, še-
rife.

— Ptica izdaleka? Kako bi bilo
da te prvo pritvorim dok ne sa-
znam ko si i šta hoćeš?

— Nemate pravo na to — odgo-
vorio je Beket, ali dosta nesigurno.
Pokajao se što je pominjao devojku
uopšte. Međutim, više od svega išlo
mu je na živce šerifovo ponašanje
i džilitanje. Mora da je bio pravi

mamlaz kad je bila u pitanju Lil
Morgan!

— Naći ću ja nešto što će mi da-
ti pravo — rekao je Dramond.

— To je onda zloupotreba služ-
benog položaja.

Dramond steže pesnice.

— Dalje od tog ranča! — pro-
mrsio je potom.

— Ja idem kuda hoću — odgo-
vorio je Beket. — Naći ću ranč
bez vaše pomoći.

I okrenu se prema svom konju.
Rej Dramond pogleda na obe
strane ulice.

Bila je pusta.

On se mačjim korakom nađe po-
red Šerlija Beketa i žestoko ga tres-
nu drškom svog revolvera.

Neoprezní došljak samo je uzdah-
nuo i skliznuo u šerifovo naručje.

Džinovski šerif ga formalno na-
baci na sedlo vranca i povede pre-
ma svojoj kancelariji. Stranac je
mogao da odsedi koji sat u ćeliji,
dok se ne ohladi.

U stvari, Dramondu je bilo pot-
rebno hlađenje.

Imao je suviše vrelu krv kad se
ticalo Lil Morgan.

Niko ga nije opazio sve do ulaza.

To mu je išlo u račun. Kad se na-
zovi Tom Smit bude osvestio, Dra-
mond će mu prikačiti napad na še-
rifa ili nešto slično. Prethodno će
ga politi viskijem da izgleda pijan.

•
• •

Nestrpljenje Bena Zaksa dostiza-
lo je vrhunac. Karavan sa njegovim
brendijem trebalo je već da stigne.

Skretao je pogled na vrata kad god bi zaškripala.

Međutim, to su bili obični gosti, koji su mu u to vreme obično punili lokal.

Našminkane i napuderisane dame silazile su iz svojih soba među goste.

Bile su to žene koje Dramond nikako nije mogao da podnese.

Kada je Holidej usamljen za svojim stolom naručio još jedan viski i zapalio cigaretu, šerif se ukazao na vratima.

Zastao je poput čuvara zakona i osmotrio stolove.

Dva gradski odevena čoveka bila su okružena trima damama. Jedna je morala da otpadne, ali koja? Sve su se trudile da budu umiljate, strastvene i očaravajuće.

Čekinjaste Dramondove obrve su se podigle i obrazovale na čelu široku, preteću crtu.

Mrzeo je ove dame za zabavu, jer su mogle da biraju, da poklanjaju pažnju samo onima ko im više ponudi i bolje plati — a to je stvaralo nezadovoljstvo kod onih drugih. I tako bi obično nastajali nesporazumi, tuče pa i puškaranja.

Rej Dramond se teškim koracima približio šanku, naslonivši se laktovima na njega. Nije ni pozdravio krčmara.

Benu Zaksu to nije promaklo.

Međutim, on je pogađao razlog šerifovom neraspoloženju i samo je čekao kada će Dramond da započne svoju omiljenu temu na račun barških damica.

— Viski — poručio je šerif.

Debeljko natoči čašu i gurnu pred šerifa.

— Danas je veoma mirno — rekao je.

— Mirno je — potvrdi Dramond — ali ne znam dokle? Čim vidim tvoje žene, Bene, da podvriskuju, predosećam da će pasti neka uvreda i sevnuti pesnica.

Zaks nije stigao da odgovori, a šerif je nastavio.

— Zar ne možeš konačno da se oslobodiš te bede?

— To ste mi dosada ponovili sto puta, šerife — javi se Zaks, kiselog osmeha na licu.

— Ponoviću još toliko puta ako treba — okrenu se Dramond — ali vidim da je uzalud!

— Ali, šerife, ja držim salun, a ne kružok usedelica! Poslovi ne cvetaju kao nekad, a devojke donose novac.

— I ti si to rekao sto puta dosada...

Posle toga šerif utonu u ćutanje. Njegov pogled leteo je preko stolova i zaustavljao se na licima u duvanskoj izmaglici.

Najduže se zadržao na trgovcima stokom, s kojima je nedavno sedela Lil Morgan.

Načuo je Dramond još juče da se njih dvojica raspituju i vrzmaju oko saluna gde je odsela lepa vlasnica ranča. Zato ih nije ispuštao iz vida i sve manje su mu se sviđale njihove njuške.

Ben Zaks je primetio na koju stranu gleda šerif i poželeo da malo poseje otrova u njegovu dušu. Verovatno zbog toga što nijednom nije propustio, a da mu ne natrlja nos

zbog našminkanih salunskih dama.

— Bili su s njom — došapnuo je.

— Ko?

— Ona dvojica... Trgovci.

— Zar ih poznajem?

Krčmar se malo odmače od šerifa.

— Vi sve čujete i o svemu ste obavješteni — rekao je malo uvređeno. — Siguran sam da znate da su imali sastanak sa Lil Morgan i da će, izgleda, imati ponovo.

Dramond se namršti.

— Bila je s njima?

— Samo kratko. Ako su oni trgovci, onda razgovaraju o poslu. Gospođica Morgan ima šta da proda.

Rej Dramond se setio revolveraša u zatvoru, no, nije o tome želeo nikome da se ispoveda. Čak je razmišljao da i Lil Morgan poštedi raspitivanja o Beketu.

Trgovci koje je posmatrao kao da su osetili šerifove oči na sebi. Međutim, nisu pokazivali da ih to nervira ili plaši.

Lil Morgan je nagovestila Dramondu da s nekim trgovcima treba ovih dana da utanači posao, ali ova dva lupeža su ličila na obične protuve a ne trgovce.

Lil Morgan bi morala da se čuva takvih tipova!

Što se šerifa tiče, on je najviše zbog njih i došao u „Sastanak”.

Kraford i Hemblok su okrenuli glave od šerifa i počeli da se došaptavaju za svoj račun.

Rej Dramond ispi svoje piće na dušak.

Onda se naže malo prema Zaksu i zapita.

— Ko je onaj stranac koji sedi sam za stolom?

Krčmar je slegnuo ramenima.

— Došao je pre dva časa otprilike. Pominjao je nekog prijatelja kojim bi trebalo da se nađe ovde...

— Znači da ostaje -u gradu?

— Uzeo je sobu.

— Da li se upisao u knjigu?

Ben Zaks prevrnu očima. Ponovo jedna od šerifovih gnjavaža.

— Baš ste sitničavi, šerife — uzdahnuo je. — Uvek pominjete to prokletu upisivanje! Zar to nije obična besmislica? Zar će svaki gost da upiše svoje pravo ime ako mu je neko za petama?

— Neće — složi se Dramond pomirljivo — ukoliko nema čistu savest. Ako ima...

— A kako ćete saznati da je pri čistoj savesti?

— Ja nemam razloga da ovom strancu budem za petama — promrmljao je Dramond — ali može se desiti da u toku noći nekoga ustreli. Zar ne bi bilo dobro da znam kako se zove?

— Vi ste naravno u pravu — progundā Zaks i ode na kraj šanka gde je ležala debela knjiga sa crnim koricama.

Šerif je posmatrao krčmara kako gega preko sale u pravcu Doka Holideja.

Zaks stavi knjigu na sto, pred kockara.

— Ako ste kojim slučajem knjokradica, onda upišite lažno ime, mister! Naš šerif je opasan, kao pa tragač.

Holidej se osmehnu uglovima svojim usana.

— Zar samo konjokradice upisuju lažna imena? — upita.

Pri tome se setio sivca za čijim je vlasnikom tragao u toku večeri.

— Upišite se i ako imate nameru da ubijete nekog — kazao je krčmar — samo da mi šerif ne prebacuje nemarnost. Ali, koliko se ja razumem u ljude, vi ne možete biti ni jedno ni drugo.

— Zašto?

Zaks prenese pogled na kockareve ruke.

— S takvim prstima možda umeće da mešate karte, ali ne i da pucate i vitlate lasom. Da li sam u pravu?

Krčmar nije video podrugljiv izraz u Holidejevim očima. A zaboravio je na njegove teške koltove koje je opazio kada je prvi put ušao unutra. Sada su ih prekrivali peševi Džordžijančevog dugog kaputa.

— U pravu ste — samo je rekao.

— Svakako! Ja imam oštro oko i umem da cenim ljude.

— Ipak, kad čovek zađe u zrele godine možda bi morao da nabavi i naočare? — uzvratio je kockar dvosmisleno.

Zaks to nije osetio. Uzeo je prazne čaše ispred neobičnog gosta i odneo za šank.

Knjiga je ostala na stolu.

Holidej je nije ni dotakao.

Primetio je da se šerif interesuje za njega više nego što može to da sakrije.

Šta bi rekao da stavi u knjigu ime Miler, Smit, Braun...?

Da li bi poverovao?

Ne, to ne bi nikad učinio. Svoga se imena nije stideo, iako mu je ono donosilo nevolje, mržnju i zavist.

Kad bude saznao za njegovo ime, šerif će početi pesmu koju je i dosada slušao po gradovima i naseljima: „Koliko ostajete u Topeki? Ako ste naumili u Kansas, sledeći voz kreće u petak. Ako ostajete, zapamtite da je upotreba oružja u gradu...”

Reći, reći, reći...

Ime koje je nosio bilo je stalno ispred njega, ispred njegove ličnosti. Divljim revolverašem i neobuzdanim pokerašem predstavljale su ga novine i mašta člankopisaca, od kojih većinu nikada u životu nije ni sreo!

Legende o njemu ispredale su se na osnovu priča i izmišljotina očevidaca, lažnih svedoka i pakosnih, nadmudrenih desperadosa koji su izvlačili deblji kraj u susretima sa slavnim kockarem.

Džordžijanac najzad uze knjigu i rasklopi je na strani gde su se zatekli poslednji potpisi Zaksovih gostiju.

Interesovalo ga je ko su dva nakinđurena stranca u društvu nadržanih dama u separeu.

Prišla je i treća, ali kad je uvidela da za nju tu više nema mesta, potražila je neku drugu slobodnu stolicu.

Holidej pronađe imena: Pit Kraford i Derek Hemblok, trgovci stokom.

Nisu bila precrtana, što je značilo da imaju nameru da se u Topeki zadrže još koji dan. Samo su tri

imena bila neprecrtana: njihova i neke Lil Morgan, vlasnice ranča Morgan. Tako je baš pisalo.

Kraford i Hemblok ličili su Holideju pre na podvodače nego na trgovce govedima.

A možda su im na savesti i Zaksova kola sa brendijem?

Sad više nije imao nameru da napusti lokal.

Zeleo je da tu ostane dok se ne pojave vozači „Vels Fargo” kompanije. Tada je sitnim, finim rukopisom napisao i svoje ime: Džon Holidej.

Zatim je sklopio knjigu i odgurao od sebe.

Šerif je primetio taj pokret i povukao Zaksu za rukav.

— Hoću onu knjigu, Bene — rekao je tiho.

— U redu, u redu, doneću je odmah. Da li da nabavim i uže za vešanje?

Krčmar uze sa kockarevog stola knjigu, vrati se i besno je spusti na šank.

— Zašto si nervozan, Bene? — upita ga Dramond.

— Ta kola... — kipteo je Zaks, setivši se odjednom karavana i brendija. — Trebalo je da stignu odavno! Da se nisu zapili uz put?

— Ne spada to u moju nadležnost — odgovorio je Dramond.

— A čitanje knjige gostiju spada?

— Uglavnom!

Zatim je čuvar zakona u Topeki pročitao ime Džona Holideja.

Trgao se.

To ime mora da je negde čuo.

Holidej?

Sećao se nekog indijanskog agenta koji je prilično davno izgubio život kod Hačisona, napadnut od nekih skitnica. Nosio je takvo prezime, Holidej.

Džon Holidej?

Šerif Dramond nije mogao da se seti otkud mu je zvuk tog imena tako poznat.

Nije mu palo na pamet da bi to mogao da bude Dok Holidej, o kome mu je pričao maršal iz Ebilejna. Ustrelio je jednog varalicu za kockarskim stolom u nužnoj odbrani. Taj čovek se zvao Ralf Higinis i pre Ebilejna boravio je u Topeki, najčešće u salunu „Sastanak”.

Dramond je bio zaokupljen mislima na Lil Morgan, na trgovce govedima Kraforda i Hembloka, na stranca kome je usamljenost za stolom više prijala nego smetala...

Ispod poluspuštenih kapaka Holidej je posmatrao šerifova široka leđa i čekao da se okrene.

Ali Dramond samo zatvori knjigu i gurnu je na suprotnu stranu šanka.

— Niste imali sreće, šerife? — pakosno mu se nasmeši Zaks.

— Previše brbljaš, Ben. Daj mi još jedan viski.

Zatim je pogledao gore, prema sobama.

Lil Morgan se nalazila tamo. Imao je čvrstu nameru da sačeka i da je vidi. Osim toga, rado bi oslušnuo o čemu će devojka razgovarati s ova dva lisca koji sebe nazivaju trgovcima. Kako su svi stolovi u „Sastan-

ku" osim Džordžijančevog bili zauzeti, Dramond je bio primoran da priđe njemu.

Kockar je položio karte na sto i počeo da ih ređa.

Zbog Lil Morgan šerif je bio spreman i da stranca zamoli za mesto.

Nije to učinio rado, ali je stegao zube i svojim snažnim šakama obuhvatio naslon stolice preko puta kockara.

— Mogu li da sednem za vaš sto, mister?

Pitanje nije ličilo na molbu, ali ni na naređenje.

Holidejevo lice izgledalo je ledeno.

Za trenutak mu nije bilo sasvim jasno zašto je šerif hteo da sedne baš za njegov sto. Verovatno je imao nameru da postavi pitanje: „Koliko nameravate da se zadržite u Topeki?”

Takva pitanja je navikao da sluša. Bilo je to istovetno pitanje, samo u različitim gradovima: Ebilejn, Takson, Las Animas, Pueblo, Griffin, Dalas i tako dalje.

Uostalom, kao da nije na Zapadu postojao grad u kome bi mu umesto sličnih pitanja postavili neko drugo.

Recimo: „Dok, zašto kod nas ne otvorite zubnu ordinaciju?”

Kockar pruži ruku prema stolici.

— Slobodno sedite, šerife.

Dramond spusti svoje divovsko telo i mahnu rukom prema Zaksu.

— Donesi dva viskija, Bene.

— Samo jedan — umeša se kockar.

— Ne podnosite zvezdonosce? — uvredi se Dramond.

— Ne podnosim previše viskija — uzvрати Dok — ali ako vam je stalo... popiću.

Zaks je već donosio dve čaše.

— Dakle, šerife, ne ličim vam na konjokradicu? Nema ga ni na poternicama u vašoj fioci? — brbljao je krčmar.

— Mnogo pričaš, Bene!

Odobrovoljeni Zaks se šeprio pred njima svojim pozamašnim stomakom.

— Ja sam već rekao šta mislim.

— Gubi se! — promrsi Dramond.

— I hoću — rekao je krčmar. — A ukoliko vas to zanima, šerife... gospođica Morgan silazi za četvrt časa na večeru.

Dramond pozele da skoči sa stolice, ali je uspeo da se u poslednjem trenutku savlada.

Svakom je bilo jasno da je Dramond zaslepljen i zaveden lepotom bogate vlasnice ranča.

Sad je i Holideju bilo jasno da je šerif zaljubljen.

Rej Dramond povuče kažiprstom kragnu, kao da ga davi.

— Proketo brbljiv krčmar, mister... mister...? Ah, da, Holidej...

Džordžijanac osmotri šerifa. Uvideo je da ne blefira: zaista nije igrao nikakvu igru, niti se pravio da nije čuo za njega.

Sa Holidejevog lica nestade ukočenosti.

Zbog toga je spremno podigao čašu i nazdravio čuvaru zakona.

Međutim, Rej Dramond nije stigao da otpije svoj viski.

Oči su mu se prikovale za nešto ili za nekog na levoj strani, u visini stepeništa.

Zaboravio je da i postoji kockar.

Zurio je u tananu priliku koja se spuštala niz stepenice.

Lil Morgan!

Ni ostali nisu štedeli svoje oči pred tom pojavom.

Devojka je nosila uzane pantalone, niske, mekane kaubojske čizme s ukrasnim štepovima i kitnjasti prsluk.

Iako je nosila odeću sličnu muškoj, iz nje je zračila čarobna ženstvenost. Crvenkastorđa kosa padala joj je na uzana ramena, sve do malih, čvrstih prstiju, a oči su joj bile krupne i tamne, s nedokučivim sjajem.

Holidej je znao ko je ta žena, iako njeno ime još nije izgovoreno glasno.

Prosudio je to po izrazu šerifovog lica.

Jedini čovek u salunu koga devojčina lepota nije zasenila bio je Džordžijanac.

Njega je kopkala samo to kako ovakva devojka, gotovo nalik na dete, uspeva da drži na okupu i na uzdi grube kauboje s ranča, da prodaje stoku i sklapa poslove i, uopšte, vodi celo imanje.

Možda nije imala više od dvadeset godina. Način na koji se kretala bio je istovremeno i zavodljiv i samouveren.

Sitnim koracima prešla je kroz

ceo lokal, dok nije stigla do separea. Tada je Pit Kraford odgurnuo stolicu i pošao joj u susret. Za to vreme, Hemblok je poslao dve „dame“ dalje od stola.

Kraford je savio leđa i galantnim pokretom prineo devojčinu ruku ustima. Ličio je na pravog komedijasa.

— Tačni ste u minut, gospođice Morgan — rekao je glasno i pokazao joj prema stolu gde je sedeo Hemblok.

Serif Dramond huknu od muke.

Lil Morgan ga nije ni okrnula pogledom, iako je bila sigurna da se nalazi tu. Skoro je preskočila njegove čizme.

U salunu je vladala tišina.

Kraford je iskoristio da se ponovo, i to sasvim glasno, obrati devojci:

— Dakle, sve je dogovoreno, draga gospođice? Vi ćete za jedan sat dobiti novac, a mi ovog proleća goveda! To вреди da zalijemo, zar ne?

Dramond je zaškrgutao zubima i nemoćno pogledao u kockara.

— Do vruga — opsovao je poluglasno — kada bih mogao da prokljuvim šta ova dvojica spremaju! Zar je Lil oslepela? Oni će je uvući u neku prljavštinu...

— Verovatno zna šta čini — primeti kockar.

— Izgleda da više ne zna! Moraću da otvorim četvore oči. Ova dvojica su bitange i hulje, a ne trgovci stokom!

To će ti biti potrebno, pomisli kockar u sebi i baci pogled na zid-

ni sat iznad šanka. Dva sata su prošla i vozači bi morali svakog časa da banu u salun.

I zaista, uskoro su se vrata zanjihala i Art Viver uđe u salun.

* *

Prašina im se pela do kolena, kolutovi ispod očiju videli su se sa velike razdaljine.

Holidej je samo za kratko pogledao došljake. Njegova pažnja bila je više usmerena na trgovce, Kraforda i Hembloka.

Četiri vozača „Vels Fargo“ uputila su se šanku kao da su u nogama imali olovo.

Bili su žedni, ali od viskija ih je delilo Zaksovo nasmevano lice kao pun mesec. Blistalo je od zadovoljstva.

— Šta sam rekao? — povikao je krčmar šireći ruke. — Brendi je stigao ipak na vreme! I to baš u pravom trenutku, kad nemam ni kapi više za svoje najbolje goste!

Vozači se zgledaše.

Zaks je govorio kao navijen.

— Pre nego što donesete prvi sanduk, momci, popijte po čašu viskija. Znam da ste ožedneli putem...

— I jesmo — promrmlja Paul Gejdz, ali za sebe. Preko na brzinu napravljenog pvoja na ramenu bio je prebačen kaput.

Krčmar je već nalivao piće.

— Živeli, momci! — uzviknuo je. — Za najbolji brendi u Americi, brendi iz Linkolna!

Art Viver značajno pogleda svoje drugove. Braća Gardner su slegnuli ramenima, suvih usta i jezika odebljelih od prašine i vazduha.

— Dok istovarite kola u dvorištu — mleo je zadovoljni krčmar — spremiću vam po biftek veličine Kanzasa!

Art Viver se unese Zaksu u lice.

— O kakvim kolima govorite? — upitao je tiho. — Nema kola koja bi ušla u vaše dvorište...

Ali Zaks nije obraćao pažnju na Viverove reči.

— Znam da ste vi surovi momci, ali spremni za šalu. Istovar može i da prička, važan je brendi, razumete? Brendi na koji čekam ceo dan, čeka cela Topeka!

— Moraće dugo da čeka — ponovo se šapatom oglasi ranjeni Gejdz.

— Tako je, mladiću — prenu se krčmar — može da čeka. Ali moji gosti, ovde, ipak su u preimućstvu. Večeras svakog od njih čašćavam duplim „Linkoln“ brendijem!

Holidej je slušao razgovor, ali je držao na oku trgovce.

Oni su spustili glave i pritajeno se smeškali. S druge strane, Lil Morgan je gledala prema šanku, vidno zainteresovana.

Njene oči za trenutak su počivale na kockaru, a onda ponovo pale po prašnjavim vozačima.

Art Viver je nadlanicom prevukao preko brade. Trebalo je da prekrati Zaksovu garanciju i da ga vrati u stvarnost.

— Mi nismo dovukli brendi — rekao je kratko.

Krčmar se zagleda u vođu transporta kao da ga prvi put vidi.

— Nemoguće — povikao je.

— Moguće je — odgovorio je Viver.

— Ne, nemoguće! — bio je uporan krčmar. — Ja sam naručio brendi. Ukoliko ste mi umesto brendija doneli viski, slobodno ga izručite u Kanzas, neka ga popiju ribe! Ja ga neću primiti!

Viver više nije mogao da se savlađuje.

Udario je pesnicom o šank da je, činilo se, lampa počela da se klati, okačena lancem za tavanicu.

— Slušajte me — pažljivo, Zaks — zaurlao je. — Ja nemam taj prokleti brendi, ni viski, ni kola, ništa! Razumete me?

Ali krčmar se smejućio glupavo.

— U redu, u redu — govorio je — znam ja šta su dalek put, žega, prašina. Žedni ste, to je! Debeli Ben ima srca, neće praviti pitanje ako ste popili nekoliko boca uz put!

Viver se razbesne.

— Zar ste oguveli? — dreknuo je. — Govorim o brendiju: nema ga! Nema! Ni kola, ničega, nijedne kapi, nijednog točka, ničega! Razumete li me? U vaše dvorište može da se istovari samo pakao!

Ben Zaks još uvek nije shvatio.

Ali, zato je Reju Dramondu sve bilo jasno. Ustao je i prišao šanku.

— U čemu je stvar?

Art Viver ugleda na Dramondovim grudima zvezdu.

— Vi ste šerif?

— Izgleda da jesam.

— Onda ne moram više da trošim reči uludo.

— Šta se desilo?

— Napali su nas nedaleko od grada, sedam-osam milja možda. Jedan od mojih ljudi, Paul Gejdž je ranjen a razbojnici su nam uzeli kola...

— Samo kola? — upita šerif, bacivši pogled na njihove prazne opasače.

— I oružje — iskrivi usta Viver, nezadovoljan maršalovim otkrićem. — Iznenadili su nas... bilo ih je dva puta više!

— Niste ih prepoznali? Kako su izgledali?

— Bili su maskirani. Nisu se, valjda, setili da nam predaju svoje posetnice pre nego što su odmaglili — odgovori Viver s gorčinom u glasu.

Ben Zaks je stegao ivicu šanka tako da su mu zglobovi pobeleli.

— Čekajte... — dahtao je — momci su popili dosta moga brendija pa zbijaju žale? To nije fer — nasmejao se histerično — sa starim Benom ne treba zbijati takve šale!

Šerif se okrete prema krčmaru.

— Zar nisi čuo, Bene? Transport je napadnut,

— Na... napadnut?

— Da, nekoliko milja ispred grada. Ali ujutru ću da pogledam tragove. Nisu mogli da odjašu daleko...

— Napadnut? — mrmljao je krčmar povodeći se. — To je nemoguće. Ako je to istina... ja sam upropašćen!

U to niko u salunu nije poverovao Ben Zaks' je bio jedan od najbogatijih ljudi u Topeki.

— Moj brendi... — mucao je Zaks, tražeći nešto gde bi mogao da sedne. — Nemoguće! Nemoguće!...

Šerif Dramond je mračnog lica razmišljao o varljivom miru grada u kome je predstavljao zakon.

U neposrednoj blizini Topeke banditi presreću i pljačkaju transport, i to transport koji prati odabrano osoblje čuvene „Vels Fargo” kompanije!

Ništa se bolje nije osećao ni Art Viver.

Stari vozač je sve do tog dana mogao da se pohvali da nije izgubio nijedan transport.

A sada je primoran da priča o tome kako je napadnut i opljačkan, a da nije stigao da preduzme ništa.

Bila je to sramota i za njega i za kompaniju koju je predstavljao.

— Ništa nismo mogli da učinimo — rekao je muklo, zgrabivši napunjenu čašu viskija — naišli su iznenada kao da su iskršli iz zemlje.

Dejv Gardner, koji je dotle čutao, ubaci se u razgovor:

— Koliko se sećamo, jedan jahač je odgalopirao u Topeku.

— Razbojnik? — upita Dramond.

— To ne znamo — odgovori Viver. — Mogao je biti u pitanju i neki prolaznik, stranac, koji nema nikakve veze s napadom? Videli smo ga za trenutak, a uz to, bio je daleko...

Holidej je sada bio siguran da su i vozači primetili nepoznatog na sivcu.

Ali, i konj i jahač izgledalo je kao da su u zemlju propali.

Za to vreme, vlasnica ranča Morgan i njeni partneri koji su se izdavali za trgovce govedima, gledali su prema šanku. Dok je devojkica sa приметnim interesovanjem pratila razgovor, Kraford i Hemblok su bezizraznih lica piljili u Vivera i Dramonda.

Šerif je zapadao u sve veću nedoumicu.

Osećao je da za Topeku nastaju mračni dani, zaogrnuti velom misterije i mirisom baruta.

Trebalo je da pređe u akciju, ali, odakle da počne?

On se okreće prema Viveru.

— Da li ste bar videli kakvog je konja jahao?

Kockar načulji uši.

— Nemoguće — odgovorio je Dejv Gardner — jahao je pod zalažećim suncem. Izgledao je... izgledao je kao da je sve oko njega crveno, pa i on sâm...

Šerif je tapkao u mestu, ali se nije predavao.

Krišom je bacio pogled prema Lil Morgan i videvši da su i njene oči na njemu, zajapurio se kao balavac.

— Kada je jahač mogao da stigne u Topeku? Šta mislite?

Viver je razmišljao samo kratko.

— Možda pre dva sata...

— Tako?

Rej Dramond još nije nalazio svetlosti u ovoj zamršenoj priči.

Ali je zato Ben Zaks počeo da mučka glavom i da računa.

Ako su u pitanju dva sata, i neki stranac, onda je to vreme kada je Holidej ušao u salun „Sastanak”. To se zaista podudaralo proketo dobro!

Upravo pre dva sata ovaj stranac u crnom odelu i sa koltovima od slonovače i nikla stigao je ovamo.

Da možda i on ne pripada bandi? Zaks ispitivački odmeri kóckara.

Nebesa, nije mu ličio na drumskog razbojnika. Uostalom, u Topeki ima još saluna gde bi pljačkaš mogao da svrati. Ali, tada mu se obrati Dramond.

— Bene, da li je kod tebe ušao neki stranac pre možda dva časa?

Krčmar se iznenada zbunio. Počešao se iza uha i ponovo bacio pogled prema Holideju.

— Pa... jedan je stigao.

Dramondove oči bljesnuše.

— Zaista? Da nije možda još ovde?

— Jeste...

— U salunu?

Krčmar klimnu glavom.

Izglédalo je da ga zabavlja šerifova nestrpljivost i namerno je otezao sa odgovorima.

— Pokaži mi ga — povisi glas Dramond.

— Šerife, ne želim da ispadnem potkaziyač. Možda taj stranac nema nikakve veze sa...

— To ću ja da odlučim! — prekipi šerifu. — Govori već jednom, znaš da se radi o prepadu. I o tvom brendiju!

To je upalilo.

Zaks je bio skoro zaboravio na gubitak i šerifova primedba vratila

mu je malopredašnje neraspoloženje.

— Pa, mister Holidej je došao pre dva sata u moj salun.

Dramond se okrete i osmotri kockara. Kao da ga dosada nije dovoljno zagledao, čak i popio viski s njim. Posmatrao ga je dugo, podignutih obrva, praznih misli.

— Šta si to rekao? — naglo se trgao. — Mister Holidej?

— Nebesa, sami ste pročitali to ime u knjizi — ljutnu se krčmar.

Tek sada su misli počele da se kovitlaju u šerifovoj glavi. Pominjanje Holideja, drugi put te večeri, izgleda da mu je razbistrio neka sećanja. Da se ovde ne radi o Doku Holideju?

Setio se maršala iz Elibejna!

Ralf Higinis, varalica na kartama i njegova kćerka Laura!

„Ta varalica pala je od Holidejevog kolta, u trenutku kada je gubio u pokeru, a zamišljao da dobija u vremenu, izvukavši skriveni mali revolver!”

Tako je pričao maršal iz Ebijelna i toga se odjednom seti čuvar zakona u Topeki.

A kao potvrda, bili su mu: Džordžijančeve plave, ledene oči, niklovani koltovi i elegantno, kicoško odelo kakvo je baš ebilejnski maršal opisao.

To je, dakle, bio on.

Dok Holidej!

Dramond je iz misli istisnuo vozače transporta, krčmara pa i samu Lil Morgan.

Odvojio se od šanka i prišao kockaru, praćen pogledima ostalih gostiju, naročito trgovaca.

— Odakle dolazite, Dok? — upitao je kroz zube.

— Iz Rilijsa — odgovori Holidej ne podižući pogled sa naslaganih karata.

— Dakle, sa zapada? — zaključio šerif s izvesnim trijumfom u glasu.

Lil Morgan je posmatrala kockarev profil. Zatim je čula kako se Kraford šapatom obraća svom prijatelju:

— Ovde će ubrzo biti svašta.

— Ne razumem?

— Kladim se, rekoh, da će biti gužve. Jesi li čuo kako se zove onaj ledenooki tamo?

Hemblok sleže ramenima.

— Ne sasvim — reče.

— Pogledaj ga malo bolje! One oči, pa revolveri... To je Dok Holidej.

— To? Onaj đavo koji je nedavno likvidirao Rembouza?

— Baš on!

Hemblok je počeo da se vrpolti na stolici.

— Bolje da se izgubimo, pre nego što počne da seva okolo olovo.

— Gluposti, kakve to veze ima sa nama?

— Nikad se ne zna...

Ali, njihove dileme prekinula je Lil Morgan.

— Gospodo — naglasila je prvu reč — zar ćete se usuditi da jednu damu ostavite samu?

Trgovci se pogledaše.

Pit Kraford izmami jedan od svojih dekorativnih, klovnovskih osmeha.

— Nipošto — rekao je i naklonio se. — Uostalom, još nismo dogovorili sve detalje posla, zar ne?

I nasmejao se zadovoljno.

Ali, devojka ne prihvati njihovo raspoloženje. Bila je zaokupljena drugim mislima. •

Za to vreme, Rej Dramond je stajao iznad Džordžijančevog stola kao stablo spremno da granama obuhvati svakog ko mu se umeša u senku.

Međutim, kockar je ignorisao Dramondovo napregnuto ćutanje.

Imao je čistu savest i sve ostalo nije ga se mnogo ticalo.

— Rekoste da dolazite iz Rilijsa? — obratio mu se šerif glasno, iako nije imao potrebe za tim, jer je tišina u salunu ionako bila upadljivo naglašena.

— Tačno — odgovorio je kockar.

— Možda je tačno da ste prošli blizu mesta gde je izvršen prepad?

— Tačno!

Dramond se trže, nespreman na ovakav odgovor.

— Rekli ste „tačno“?

— Jesam, šerife. Šta je tu čudno?

— Onda vi priznajete...

— Šta to? — preseče ga hladnim glasom Džordžijanac.

— Pa... da ste tamo bili — malo se povuče Dramond pred ledom koji se iskrio u plavim kockarevim očima.

— Ne znam gde to, šerife — stavljao je Holidej Dramonda na muke.

— Ne vrdajte, Dok — obuhvatio je Dramond šakama naslon stolice kao da je želeo da ga prelomi. — Znate šta mislim. A ovo nije Ebilejn, imajte to na umu.

— Da? — Holidej podiže glavu.

— Kakve veze ima Ebilejn sa Topekrom, šerife?

— To vi najbolje znate. Tamo je

stradao Higin, a ovde se slično dešava sa brendijem!

Optužba je bila očigledna. Međutim, kockar se nije obazirao na to.

— Podsećam vas, šerife, da je Ralf Higin ubijen odavno. A otada je palo još mnogo radoznalih, bezobzirnih i nametljivih lupeža. Treba li da nabrajam?

— Nije potrebno — zareža Dramond. — Vi ste čuveni po revolve-raškoj slavi!

— Što znači da sam ja opljačkao transport, zar ne? — podiže se Holidej sa stolice.

Prvi put u svom životu Rej Dramond je ustuknuo pred nečijim pogledom.

— Mislio sam da možete dati nešto više podataka o napadu — rekao je mirnijim glasom. — Videli ste, naravno?

— Video sam — potvrdi kockar. — Nisam mogao da zatvorim oči.

— Onda recite šta znate!

U tom času Lil Morgan se podiže sa svog mesta i pride. To je toliko pomelo Dramonda, da je nekoliko puta pošao da skine šešir, ali se predomišljao.

Devojka je gledala u Holideja, a ne u njega.

— Zašto mu ne kažete, mister Holideje? — upitala ga je mekim glasom. — Najzad, sve se to tiče svih nas. Mene pogotovu, jer sam žena. Znae kako se žena oseća kad zna da se po okolini vrzmaju pljačkaši i banditi?

Holideja nije zbunila devojčina blizina kao što je to bio slučaj sa šerifom.

— Banditi se vrzmaju svuda, go-

spođice — rekao je hladno. — Možda i po salunu oko vas? Ili oko mene?

Lil obori glavu i pri tom joj duga kosa pade na prsa. Ona je skloni gracioznim pokretom i ponovo se zagleda u kockara.

— Samo sam želela da pomognete šerifu. Njemu ovde u Topeki nije lako...

Rej Dramond se zabezeknu.

Otkad se to Lil Morgan zalagala za njega? Da li je dobro čuo?

— Molim vas, recite mu — nastavila je Lil — ne otežavajte i njegov i naš položaj...

Holidej je posmatrao devojku, i sam ponet njenim čarima. Međutim, bio je to samo jedan kratak, blještavi trenutak posle koga je njegovo lice ponovo dobilo ljušturu tvrdoće i oporosti.

— Reći ću mu — najzad je progovorio. — Ali to nije mnogo.

— Ali je bar nešto — upade šerif.

— Ono što su vozači kazali, sasvim je tačno. I ja sam video jahača. Jahač je sivca, i to je sve što znam.

Dramond je bio nezadovoljan.

— Ovde se nešto ne uklapa, Dok — rekao je. — Ben mi je kazao da ste imali sastanak sa nekim prijateljem. Sa kojim?

— Imate li nameru da me uhap-site, šerife? — dobaci kockar.

— Ne, ali...

— Onda ne želim da odgovaram na vaša pitanja. Toliko su providna da kroz njih vidim kako mi nabacujete omču na vrat. To biste želeli?

Tada se Lil Morgan ponovo umešala.

— Ipak je jednostavnije da to kažete, mister Holideje? Tako ćete zbaciti svaku sumnju sa sebe? Ko je vaš prijatelj?

Njena šaka nehotice pade na Džordžijančevu mišicu. To je bio znak da šerifu ponovo buknu obraz. Međutim, kockar je izvukao ruku lakim, ali odlučnim pokretom.

— Nisam imao sastanak sa prijateljem — rekao je — već sam hteo krčmaru da izmamim odgovor koji me zanima, a da ostanem neupadljiv. U stvari, mislio sam na čoveka koji je jahao sivca. On pripada bandi i njega sam sledio do Topeke.

— Zašto bi došao ovde? — umeša se Ben Zaks.

— Sjahao je pred salunom — uzvрати Holidej.

Pit Kraford se glasno zakikota za svojim stolom. Svi su se okrenuli prema njemu.

— Ova priča je zaista lepo smišljena — rekao je. — I vrlo vešto!

Holidej se malo iskosi perma trgovcu.

— Da li sam to tebe čuo, burazeru? — upitao ga je. Reči su pale po Krafordu kao sante leda:

Lažni trgovac je progutao pljuvačku, pogledao u kockarev opasač i izgubio volju za pričom.

— Ne slušajte ga — umeša se Hemblok — malo je pripiti!

— Neka bude malo nem — dobaci Holidej.

Zatim se okrete prema Dramondu.

— Imate još neka pitanja, šerife? Dramond se dvoumio.

Holidej nije smeo da pusti da ode

iz grada, jer je bio uveren da ima neke veze sa napadom. Međutim, nije imao razloga da ga zatvori, s obzirom da su svi dokazi bili bedni za tako nešto.

— Nadam se da ćete ostati u gradu, Dok — rekao mu je šerif.

— Možda!

— Preporučio bih vam da ostanete neko vreme.

Holidej se slabo osmehnu.

— To retako čujem od strane zakona.

— Šta to?

— Obično mi ne preporučuju, već naređuju. A tada baš odlazim.

— U ovom slučaju znači da oštajete — umeša se Lil Morgan. — Ako vam se u Topeki ne dopada, pozivam vas na moj ranč. Tamo će vam biti ugodnije.

Pri tome je malo porumenela, iznenađena svojom izjavom pred tolikim svetom.

Međutim, Rej Dramond nije porcveneo. On je pobledео.

— Kakve su to besmislice, Lil? — uzviknuo je. — On mora da ostane u gradu!

— Da li je uhapšen?

— Nebesa, to nije, ali...

— Onda može da odluči gde će da ode. Imam pravo da ga pozovem kad hoću. Ne trpim vaše pridike, šerife!

Njene reči padale su po Dramondu kao šamari.

Zatim je besno pogledao u Holideja.

— Da li uopšte znate koga pozivate? — razgoropadio se. — Znate li ko je ovaj čovek? Nikada niste čuli za kralja revolveraša i kocka-

ra, koji hara po salunima kao kuga? Urazumite se...

— To bi pre za vas važno, šerife — zabacila je devojka glavu a s njom i val svoje kose. — Ja uspevam da izađem na kraj sa dvadeset kauboja, vodim ranč čija se goveda ne mogu izbrojati, a vi me smatrate za nekog ko ne ume da donese zaključak o ljudima i da odlučuje?

Dramondovo lice bilo je dostojno najvećeg sažaljenja. Činio se sam sebi kao išibanu pseto. Svojim nastupom kao da je prokockao sve šanse kod lepe vlasnice ranča.

Šta li je samo našla na Džordžijancu? Čime ju je očarao?

Rezignirano je slegnuo ramenima.

— U pravu ste, to je vaša stvar. Činite šta hoćete! Ipak vas upozoravam... Holidej je opasniji ne od vaših dvadeset nego od još toliko kauboja!

— Vi mi laskate, šerife — ironisao je Dok.

— Poznajem ja takve — zagrme Dramond.

— Možda, ali sebe slabo poznajete! — prekide ga kockar. — I nemojte sejati pretnje skriveni iza tog komada pleha na grudima!

Rej Dramond se pognu, kao panter spreman za skok.

— Varate se ako mislite da će mi vaše ime naterati strah u kosti — planuo je, zaslepljen gnevom i ljubomorom. — Evo moje zvezde, staviću je na šank, mister Holideje!

Rekavši to, on učini ono što je obećao: položi značku na ploču i uspravi se.

Međutim, Rej Dramond je bio prespor.

Nije stigao ni da obuhvati dršku svog kolta, a kockar je svoj desni „linkoln“ već držao u šaci.

Okrenuo se i odskočio korak u stranu!

Bila je to munjevita akcija.

U napregnutoj naelektrisanjoj atmosferi razlegao se samo jedan pucanj!

Iz Holidejeve cevi!

Ali zrno nije dotaklo Reja Dramonda.

Završilo je u desnoj ruci Pita Kraforda!

*
*
*

Tobožnji trgovac je urliknuo kao zver.

Istog trenu, njegova ruka se mlitavo opustila niz telo.

Lil Morgan je prebledela, dok je Dramond odustao od potezanja.

Ben Zaks je već hteo da šmugne pod šank, kako je obično činio kad zagusti.

Šta se desilo?

Tek sad su mnogi bili svesni mentalnog škljocanja, koje je dolazilo iz Krafordovog pravca.

Potegao je revolver prema kockaru, ali je ovaj jasno čuo taj zvuk i reagovao je u svom stilu. Oružje iz ruke kovrdžavog, bleđunjavog trgovca ležalo je na podu.

Skoro čitav minut u lokalu je vladao tajac.

Jedino se čulo Krafordovo cvilenje.

A onda, kada se niko tome nije nadao, trgovac se podiže i uputi pre-

ma šanku, pritiskujući zdravom rukom ranjenu.

— Videli ste — urlao je — pucao je na mene bez razloga!

Dramond nije mogao ni da potvrdi ni da opovrgne Krafordovu tvrdnju. Njemu se pridružio i krčmar.

— Tako je — povikao je. — Bez razloga!

Izgledalo je da su svi u „Sastanku” protiv kockara.

Uostalom, i samo njegovo ime bilo je zla kob.

A to što je Kraford pokušao da ustreli Holideja s leđa, nisu želeli da znaju.

Tanak barutni dim izmigoljilo se iz cevi Džordžijančevog kolta.

Pred živim zidom neprijateljstva i nepoverenja nalazilo se njegovo tvrdo, odlučno i ledeno lice.

— Zašto ste pucaći? — upitao je šerif, zadenuvši palčeve za opasač.

— Ne volim promaju na leđima — odgovorio je kockar — pogotovu od nekog koga ne poznajem. Ne znam zašto je hteo da me ustreli.

Pit Kraford je protestovao.

— Šta mu pada na pamet? — branio se. — Nisam imao nameru da pucam u njega. Samo sam želeo da zaštitim šerifa!

— Kako? S leđa? — upita Dok.

— Ja nisam kriv što sedim na svom mestu — branio se Kraford.

Bio je to vrlo bedan izgovor.

On se okrete od trgovca, kao da ne podnosi njegov smrad.

— Dajte mi viski — obrati se Zaksu.

Ali, krčmar nije bio ljubazan kao ranije. Namrštio se.

— Viski? — progundao je. — A šta je s mojim brendijem? Hoćete li ga možda sami popiti?

Džordžijančevo lice kao da potamne.

— Vaš brendi potražite u Nebraski — reče.

— Zašto baš tamo? — umeša se šerif s podozrenjem. — Kako znate da je tamo?

— Transport je odlazio prema severu, eto kako — odgovorio je kockar. U salunu je ponovo zavladala napregnutost.

— Onda ste vi bili taj jahač — upro je Dramond prst u Holideja.

Ako je čuvar zakona bio ovako ne poverljiv i sumnjičav, šta je mogao da očekuje od ostalih?

Svi su bili protiv njega.

Jedino je Lil Morgan pokazivala naklonost, ali Holidej nije mario žene čak i ako su bile lepe kao vlasnica ranča.

— Niste mi odgovorili na pitanje — podseti ga Dramond turobnim glasom.

— Nisam zapamtio.

— Vi ste onda taj jahač o kome ste govorili.

— Ne!

— To vi tvrdite...

— Ja imam konja, u konjušnici. Šaren je. Ovaj o kome govorite je sivac. Ili je to za vas isto, šerife?

Tada se Pit Kraford ponovo umeša.

— Zašto odugovlačite, šerife? Njega treba odmah strpati iza rešetaka, pa tek onda mu postavljati pitanja! Jasno je kao dan da je on jedan od onih što je pucao na ne-dužne vozače...

Pre nego što je kockar hteo da za korači prema jezičavom trgovcu, Lil Morgan se umeša. Ono što je tada rekla izmamilo je pravu bujicu znoja na Krafordovom čelu.

— Mislim da je mister Holidej pucao u nužnoj odbrani! Drukčije nije mogao da postupi. Ni bilo ko ovde, da je bio na njegovom mestu!

Krčmar se zagrcnu od iznenađenja.

Jedva je smogao vazduha, tresući svoje debelo telo u napadu kašlja.

— Ali, gospođice Morgan... Ne možete da štitite jednog... jednog...

— Jednog šta?

Ben Zaks je zakolutao očima.

On nije umeo da nađe pravu reč za Holideja, a nije smeo da povisuje glas protiv jedne žene. Međutim, pošto je u pitanju bio gubitak njegovog brendija, to mu je dalo prava da se zaboravi.

— Znaate vi vrlo dobro šta ja mislim — rekao je žustro.

— Ja znam da vi ne umete da mislite, to je sve! — odgovorila je Lil Morgan.

Ben Zaks je tražio pomoć od šerifa, ali se Dramond pravio nevešt.

— Uostalom — povikao je — zašto se vi mešate? Nije ovo mesto za žene!

Devojka mirno okrete leđa zapekušanom krčmaru. Našla se oči u oči sa trgovcima, ali se obraćala Krafordu.

— Naši poslovi mogu da sačekaju do ujutru — rekla je. — Biće bolje da potražite lekara, umesto da pogoršavate svoj položaj glupim brbljanjem!

Pit Kraford je bleđa lica uvukao glavu u ramena i izmenjao poglede sa Derekom Hemblokom.

Pošto je ovaj drugi kratko klimnuo glavom, oni se pokupiše i napustiše salun.

Rej Dramond više nije znao šta da preduzme i kako da se postavi.

U njegove ionako zbrkane misli, Lil Morgan je unela samo maglu, ni malo svetlosti. Sada je otpala sva-ka mogućnost da čuvenog kockara zatvori, jer se devojka zauzimala za njega iz njemu još nepoznatih razloga.

S druge strane, laknulo mu je što nije morao sebe da stavlja i na takve muke kao što je postupak lišavanja slobode. I to takve kockarske i revolveraške ajkule kakav je bio čovek iz Džordžije.

Ko zna u šta bi se izrodio taj sukob.

A opet, nije imao obraza da se okrene i jednostavno ode.

Na kraju krajeva, on je nosio zvezdu.

Našao je izlaz u otrcanoj frazi kakve je upućivao samo poslednjim bitangama i ovejanim sumnjivcima.

— Sutra ćete mi se javiti u kancelariji, Dok!

— U koje doba, šerife?

Dramond se zbuni.

— Pa...

— Nemojte da bude rano — nastavio je kockar — jer ko zna dokle ćete ove noći razbijati glavu ovom napadu, pa se može desiti da zaspite tek pred zoru.

— To je moja stvar — naroguši se čuvar zakona u Topeki. — Vi pa-

zite da se moje sumnje ne obistine u vezi vas...

— Ne brinite, ja imam dobar san. Laku noć!

Krenuo je gipkim koracima uz stepenište. Kada je nestao u polutami, iza njega je ostao tajac.

Prvi je progovorio Ben Zaks.

— Zar ga tek tako puštate šerife? Najzad, on je ranio jednog čoveka, pred vašim očima?

— Znam...

— Pa kuda to vodi? Zar će svako moći da poteže i puca kad mu padne na pamet? Šta je sa zakonom?

Rej Dramond se unese krčmaru u lice.

— Ne mešaj se u zakon, Bene — opomenu ga — samo zbog toga što ti je brendi isterao suze na oči! Naći ćemo mi prave krivce, budi siguran u to.

— Kada? — uspravi se Zaks. — Kad moj brendi bude popijen?

— Možda — zareža šerif — onda će biti pijani i lako ću ih svezati.

Ali krčmar nije razumevao šerifov humor.

Tada se ponovo umešala Lil Morgan, braneći Holideja.

— On nije pucao kao divljak. On se branio! Ne znam šta je bilo Krafordu da potegne oružje?

— To on najbolje zna — promrmlja Dramond, sve nezadovoljniji devojčinim stavom. Ako je dotle bio ravnodušan prema kockaru, sada je počinjao da ga mrzi.

— Valjda je hteo vas da sačuva, šerife? — dirnu ga Lil.

— Meni ne trebaju čuvari — planu Dramond. — I do sada sam izla-

zio na kraj sa problemima, mogu i ovoga puta.

— U tom slučaju ću se povući u svoju sobu — uzdahnula je devojka.

— Samo trenutak! — zaustavi je šerif.

Ona se okrete.

Osetila je da Dramond želi nešto da joj saopšti, ali se usteže pred krčmarem. Zbog toga joj je prišao najbliže što je mogao sebi da dozvoli.

— Šta se desilo, šerife? — podigla je glavu.

Kraj šanka, Ben Zaks je točio poslednju turu ožednelim vozačima „Vels Farga“.

— Da li ste očekivali ovih dana nečiju posetu? — upitao je naglo Dramond.

— Posetu?

Devojka je nabrala obrve, kao da se nečega priseća.

— Ne razumem — odmahнула je glavom. — O kakvoj poseti je reč?

— Jeste ili niste?

— Kakvo je to ispitivanje, šerife? — povisila je glas spremna da ga ostavi pri sledećoj sličnoj rečenici. — Da li me za nešto optužujete, kao Doka Holideja?

Rej Dramond pocrvene.

— Ne, ali... Neko je hteo večeras na vaš ranč. Međutim, učinio mi se sumnjiv pa sam ga pritvorio.

Lil Morgan je otvorenih usta zurila u čuvara zakona.

— Ko je bio? — prošaputa.

— Rekao je da se zove Tom Smit. Ali ne verujem da mu je to pravo ime.

— Tom Smit? Nikada nisam čula

za takvog... Nemam prijatelja sa takvim imenom.

— A neprijatelja?

— Nemam uopšte neprijatelja, še rife — uzvratila je Lil — osim, možda, vas?

— Mene? Zašto mene? Pa ja...

Ona ga umiri jednim ljupkim, dražesnim osmehom.

— Samo sam se šalila — reče. — Kako izgleda taj misteriozni stranac iza rešetaka?

— Ima lupeško lice, kao od gipsa. Nosi na levoj ruci gomilu prstenja.

Lil Morgan za trenutak obori glavu. Kao da je prebirala u mislima ljude sa tim opisom.

— Ne poznajete ga, zar ne?

— Ne...

Šerifu kao da lakne.

— To sam i mislio — rekao je skoro veselim glasom. — Sad će on meni propevati! Sigurno je hteo nešto da vam napakosti. A možda... možda je i on umešan u ovaj napad na transport?

— Po vama svako može da bude umešan — usprotivi se Lil. — Zar ne mislite da postoje i podudarnosti, slučajnosti?

— Ovog puta ih je previše — slegnuo je Dramond ramenima.

Devojka je šakom zabacila uvojak za uho.

— Taj... Tom Smit. Volela bih da ga vidim — reče.

— Kako? — začudi se šerif.

— Ne sećam se nikog sličnog vašem opisu — odgovorila je. — ali, možda je neko iz rane mladosti? Ne-ki znanac? Htela bih da ga vidim i

da se uverim. Zašto da ga imam na savesti?

— Možda ste u pravu — prihvati Dramond. — Sutra ujutru ću...

— Zašto ne sada, šerife?

Ovaj se opet zbuni.

— Sada? Po noći?

— Čega bih se plašila? — osmehnu mu se Lil. — Zar nećete vi biti pored mene?

— Da, ali...

— Onda idemo! Ne želim da pogrešite dva puta.

Dramond smeten natuče šešir na čelo i skloni se u stranu.

— Samo da nešto prigrnem — rekla je devojka i ustrčala uz stepenice.

Malo kasnije vratila se ogrnuta kratkom, kožnom jaknom sa belim štepom. Na glavi je imala mekan šešir širokog oboda, svezan vrpcom ispod brade.

Rej Dramond ju je s ushićenjem gledao.

Poželeo je da put do zatvora bude nekoliko puta duži nego što jeste.

Bila je to prva i jedina prilika da sa devojkom bude nasamo, a on nije znao kako najbolje da je iskoristi.

Dok su koračali opustelom ulicom, među njima je vladala napregnutost. Da li je ona pretpostavljala šta sve oseća prema njoj, pitao se Dramond.

Bili su sve bliži, a on je čutao kao zaliven.

Kada je najzad postao svestan da od nekog izdašnjijeg razgovora neće biti ništa, užurbao je korak, psujući samog sebe.

Sačekao ju je na vratima, sa tek upaljenom svetiljkom.

Žućkasta svetlost sablasno je osvetljava uglove kancelarije, stolove, plehanu furunu na sredini, poternice izlepljene po zidu...

— Nije baš komotno — rekla je.

— Nekako se snalazim — odgovorio je Dramond i sklonio sa puta naslonjaču.

Okačio je lampu o veliki klin na ulazu i skinuo ovalni čelični privezak s ključevima.

Na taj zvuk odgovorilo je komešanje u ćeliji.

Lil Morgan oseti jak miris viskija.

— Imate neku pijanicu unutra, šerife? — upitala je.

— To sam malo poprskao Toma Smita — priznao je Dramond — da mi ne prebaci da sam ga neovlašćeno strpao iza brave.

— Vi ste, šerife? — zaurao je Šerli Beket, drmusajući rešetke pred sobom. — Ova šala vam nije baš uspela! Otvorite!

— Umukni! — zareža na njega Dramond i propusti Lil Morgan pored sebe. Istovremeno je podigao lampu uvis da bi osvetlio Beketa.

— Ne poznajem ga — brzo je govorila devojka, gledajući pravo u oči revolverašu.

Iznenađenje u Beketovim očima zamenila je nedoumica. Onda mu se licem razlio beskrvan, ružan osmeh.

— Nikad ga u životu nisam videla — rekla je opet devojka. — Šta je hteo?

— Pitao je kojim putem da dođe do ranča — odgovorio je Dra-

mond. — I brbljao je još neke gluposti u vezi...

— To mora da je neka greška — rekla je Lil.

Šerli Beket se cerio.

— Možda sam se samo šalio, šerife? — javio se i on.

— Gospođica Morgan nije predmet za šalu — ozbiljno ga je upozorio šerif.

— Za lepu devojku se daleko čuje — slegnuo je ramenima. Beket.

— Mogu li da se izvinem?

Dramond se okrete prema devojci.

— Sigurni ste da ga ne poznajete?

— Naravno, šerife

— Onda neka se još malo ohladi — zaključio je šerif. — Sutra ujutru ću videti da li da ga pustim ili zadržim.

— Vi nemate prava na to — zaškripa Beket zubima.

— Ima, jer je s druge strane rešetaka.

Lil Morgan je stajala uz šipke, držeći svoju jaknu u ruci.

Donji kraj se skoro vukao po podu.

— Kako hoćete — rekla je i pošla. — Ne želim da se mešam u vaša prava, šerife!

Dramond je požurio da joj osvetli put.

Šerli Beket je hteo da vikne, ali je iznenada ućutao.

Tamo, gde se po zemlji vukla devojčina jakna, zasvetlucao je neki predmet.

Kako se tu našao?

Verovatno ga je vešto spustila niz rukav.

On se saže, ispruži ruku i napipa dršku malog, damskog revolvera.

Pakao!

Ta cura ima petlju!

Šerli Beket je odmerio na dlanu „deringer” i zadovoljno se kezio u mrak...

*
* *

Rej Dramond je ostao dugo na pragu svoje kancelarije, zagledan u noć koja je prekrila vitku, mlada-lacku figuru lepe Lil Morgan.

Vlasnica ranča nije želela da je šerif otprati u salun.

Okrenula se pre nego što je mogla da zapazi razočaranje na njegovom licu.

Više nije znao kuda će.

Ovo kratko bavljenje sa Lil malo ga je izbacilo iz ravnoteže, i potpuno obeshrabrilo. Nijednim gestom nije mu stavila do znanja da joj je makar simpatičan. Bila je hladnija i odbojnija nego u salunu, pred svim onim ljudima.

Da je nije Holidej omađijao?

To je bio razlog više da kockaru posveti svu svoju pažnju.

Ušao je i seo za svoj sto.

Izgleda da je Šerli Beket čuo šumove u prostoriji ispred sebe i naslutio da je šerif izabrao svoj sto za ostatak večeri.

Bilo je to baš po njegovom ukusu.

— Jeste li sami, šerife? — povikao je iz sveg glasa, zveckajući ve-

likim prstenom na srednjem prstu, o rešetke svoje ćelije.

Dramond se nije osvrnuo na revolveraševu dreku.

— Znači niste — nastavio je Beket. — Cura je sa vama, a?

Šerif se ukoči.

Šta to pokušava bednik? Da ga izazove?

— Zar ste ogluveli? Hoću vode!

Dramond izvuče svoje divovsko telo iza stola i pride bokalu sa vodom koji je stajao na ohlađenoj peći. Sipao je u limeno lonče i poneo prema ćeliji.

U mraku, Beketovo lice belasalo se poput izbledelog komada platna obešenog u mraku.

— Šta te žulji. — upita ga šerif. Preprio si se, pa više ne znaš čime da se gasiš?

Beket se cerio. Izgledalo je da ga ništa ne može više namamiti na gnev.

— Šteta za viski koji ste prolili po meni — reče. — Bolje da smo ga zajedno popili, šerife.

— Ne pijem s propalicama.

— To još niste dokazali, šerife — smejuljio se lupež. — Reći ću vašoj devojci kako ste se poneli prema meni.

— Mojoj devojci? — zagrcnu se Dramond. — Mislíš li na Lil, bedniče?

— Na koga bih drugog? — iščuđavao se revolveraš. — Zar ona nije vaša cura.

— Nije — zagrme Dramond — i prestani da je nazivaš „curom”. Inače...

— Inače? — izazivao je Beket.

Dramond duboko uzdahnu i savlada se. Najzad izađe iz hodnika i pruži lonče sa vodom.

— Tražio si da piješ?

— Baš ste ljubazni — cerio se Beket i pružio ruku.

Ali, umesto da dobije vodu kako mu priliči, Beket ju je dobio onako kako je zaslužio, po licu!

Šerif ga je zapljusnuo sadržinom i bukvalno okupao glavu.

Šerli Beket je za trenutak bio iznenađen. Zatim se s naporom savladao i prisilio sebe na ponovni osmeh.

— Baš ste velika šaljivdžija, šerife — istisnuo je kroz zube. — Imate li još neki vic da mi pokažete?

— Nemam nameru da nagvaždam s tobom — uzvрати mu Dramond. — Uvredio si predstavnika zakona i dobićeš još pet dana zatvora.

— Slušajte, to nemate pravo...

— Ne znaš šta sve ja imam pravo — hladno ga učutka Dramond.

Beketu više nije bilo do smeškanja.

Rej Dramond je zaista mislio ono što je rekao.

Revolveraš je grozničavo mislio kako da se oslobodi neugodne situacije u koju se nesmotreno uvalio. Njegova poslednja karta bila je činjenica da je Dramond osetljiv na sve što je bilo u vezi Lil Morgan.

Trevalo je na tu kartu da zaigra i domami šerifa što više na svetlo.

Što bliže!

— Prokleti da ste — rekao je

šupljim glasom, tresući rešetke — I vi i vaša ljubavnica!

Nebesa!

Bilo je to kao da ga je neko udario metalnom šipkom.

Rej Dramond se već bio okrenuo da izađe, kada ga je pogodila ova uvreda.

Bedni revolveraš, u stvari, nije uprijao njega već Lil. A to nije mogao da mu oprost!

Bled, drhtave brade, šerif Topeke se vratio prema ćeliji.

— Ponovi šta si rekao? — obratio mu se prigušenim glasom.

Izgledao je zastrašujuće.

Međutim, Šerli Beket je to i želeo.

— Čuli ste vi dobro — dobacio je drsko. — Da nećete da me prebijete? Ili ubijete?

— Znači, pojeo si ono što si malo pre rekao?

Beket odmahnu glavom.

— Nisam! Mogu još i nešto da dodam? Da je opišem kako izgleda bez odeće?...

— Lažeš — zaurao je šerif.

— Znači da je volite?

— Lažeš, prokletniče! Zažalićeš što si to rekao!...

I on dograbi ključeve sa klina.

Šerli Beket se odmače od rešetki.

Lice mu se zarilo podmuklim, zadovoljnim osmehom.

Rej Dramond je otključavao ćeliju, spreman da mu golim rukama prebije kičmu. Zaboravio je na zakon, na svoje maršalske dužnosti, na ovlašćenja, imao je pred sobom samo lik vlasnice Morgan ranča,

svetao, blistav, bezmalo svetački...

A ova hulja pokušava da je uprlja!

Najzad, otvorio je vrata, odbacio ih od sebe i ustremio se na zatvorenika.

— Nazad! — povikao je Beket i izvukao šaku ispod košulje. — Ili pucam!

Dramond nije shvatio. Krenuo je još dva koraka, a zatim zastao pred zlatastim sjajem male cevi.

— Još jedan korak, šerife — opomenuo ga je Beket — i možete sa sve značkom da putujete u pakao!

Dramond je kipteo od besa.

— Otkud ti oružje? — zakrkljao je. — Nisi ga imao kad sam te pretresao...

— Loše ste pretresali, šerife — nasmejao se revolveraš i napravio luk oko Dramonda, prema vratima.

Ovaj ga je pratio ubilačkim pogledom.

— Nećeš daleko — obećao mu je.

— Bacite opasač! — naredi Beket. — Nećete vi nikud iz Topeke. Treba da čuvate devojkicu, a ne da jurite obične smrtnike!

Dramond je ćutao.

Njegov opasač pade sa treskom kraj Beketovih nogu.

— Očekujete da se sagnem pa da skočite? — nasmejao se ovaj i vrhom čizme gurnuo oružje napolje. — Trebaće vam vremena da izide te odavde. Ja ću za to vreme biti daleko, vrlo daleko.

I on hitro iziđe i zaključa vrata.

Onda odahnu, ispravi se i baci

privezak s ključevima u ugao mračnog hodnika.

— I ne zovem se Tom Smit — dobacio je.

— Pretpostavljam — grmnu Dramond.

— Ime mi je Šerli Beket! Čuli ste za mene?

— Lažeš — odgovorio je iz mraka šerif — Beket liči na čoveka... a ti si protuval!

Umesto nekog drugog odgovora na to, revolveraš se samo nasmejao.

Ceo hodnik se orio od njegovog smeha.

Zatim je umakao.

Oslonjen čelom o hladne šipke, Dramond je čuo šumove u svojoj kancelariji. Beket je preturao po fiokama u potrazi za svojim koltom marke „star”. Našao ga je u poslednjoj fioci, četvrtoj po redu.

Zatim su se otvorila vrata.

Šerif Topeke nikad sebi nije izgledao jadniji nego te noći.

Jedina uteha bila je činjenica da ga niko ne vidi u tom sramnom položaju. Bio je siguran da će Šerli Beket odmagliti što brže može, ali, veliko je pitanje kako da se izvuče iz ćelije, a da nikoga ne pozove u pomoć.

Sam će podneti sopstveni poraz.

Da ga izigra jedan osrednji lupadž, koji sjajem svog prstenja uveličava slavu o sebi!

Obuhvatio je šakama rešetke i krenuo na svoj dugi, teški put do slobode.

Bila je tamna noć, bez mesečine, ali sa puno zvezda.

Ličile su na daleke, sleđene dijamante. Poneka bi se, pokatkad, ot-kinula i okrenula prema dubokom plavetnilu meksičkog zaliva, ili na kamenitu visoravan Ripabliken reke i Stenovitih planina.

Od njihovog ledenog sjaja i noć je postajala prozirna i prohladna.

Bila je to duboka noć u kojoj je spavala cela Topeka.

Ili nije?

Jedan užareni vrh cigarete nalazio u mraku sobe saluna „Sastanak“.

Bila je to soba Doka Holideja.

Slavni kockar bio je suočen sa svojim mislima sve dok kasnije nije osetio nečije prisustvo pred vratima.

Prošlo je dosta vremena otkako je osetio taj uzdržani dah sa druge strane.

Zbog toga se njegova ruka nalažila na dohvatu teškog kolta, čija je cev bila upravljena prema vratima.

Mogao je da čeka, san već odavno nije dolazio na oči.

Najzad se šum, ispred, začuo jasnije.

Onda su se vrata otvorila, zapravo odškrinula.

— To sam ja, Dok... Lil Morgan — čuo je šapat.

Bilo je to pravo iznenađenje za Džordžijanca.

Očekivao je svakog drugog samo ne devojkicu. Mogao je da se nada šerifu, Krafordu, Hembloku,

Zaksu... bilo kome drugom osim vlasnici ranča.

Vratio je oružje natrag, za opasak.

— Uđite — pozva je suvo.

Ušla je i zatvorila vrata za sobom. Nekoliko časaka ostala je oslonjena o njih, a onda se odvojila, prešla preko sobe i zastala pored odškrinutog prozora.

Tu se nekoliko trenutaka ocrtala njena graciozna figura, pod blagim zvezdanim slapom svetlosti, a zatim se okrenula prema kockaru.

— Moram da govorim sa vama, Dok.

Holidej se polako uspravi iz svoje stolice.

— Verujem da ne postoji drugi razlog zbog kojeg biste kasno u noć ušli u moju sobu, gospođice?

Ona je pokušala da prodre u pozadinu ovih reči, ali nije uspela.

— Nemojte pogrešno da shvatite moj dolazak...

— Taman posla! — dočeka je on s prizvukom ironije u glasu. — Šta bi na to kazao šerif?

— Niko ne zna da sam ovde.

— Znači da očekujete od mene neku pomoć? Mogu li da vam pomognem, gospođice?

Lil Morgan se nasloni na zid, kraj prozora.

— Možda, jednom — odgovorila je prigušenim glasom. — Ali, ovoga puta sam došla da ja vama pomognem, zaista.

Džordžijanac je bio iznenađen.

Ove reči bile su mu nepoznate, otuđene. Njemu, odbačenom i omraženom, hoće da pomogne jedna žena?

Umesto zahvalnosti, osetio je pozorenje.

— Teško shvatam tu vašu želju, gospodice — rekao je.

Ona se odvoji od zida i priđe mu sasvim blizu. Dok je koračala, podsećala je na razmaženu, umiljatu mačku koja očekuje od svakog samo milovanje i ljubav.

— Dok, danas je prošlo sve glatko — reče — ali sutra će biti drukčije, verujte!

— Zašto bi bilo drukčije?

— Dobro poznajem ljude u ovom gradu. Danas ste ih možda uspeli da izblefirate, ali sutra ujutru će tražiti vašu glavu. I oni i šerif.

— Još niste dovoljno jasni — prekide je kockar.

Lil Morgan je kršila ruke. U glasu joj je osetilo očajanje, u duši nemir.

— Kako ne razumete? — približila mu se i telom i dahom. — U opasnosti ste! Primite moj savet i napustite grad, odmah, još ove noći...

— Ne vidim razlog — usprotivi se Holidej.

Onda je osetio njenu ruku na svom ramenu. Nije mogao da uzmakne, a nije bilo džentlmenski da je se jednostavno otrese. Bio je to, izgleda, samo nežan, prijateljski gest.

— Odjašite na moj ranč — zamolila ga je odlučnim glasom. — Pokazaću vam kojim putem, ne možete zalutati. Daću vam jedno pismo i bićete tamo lepo primljeni. Ja ću sutra u podne doći i ispričati vam o novostima u gradu...

Zatim se između njih isprečilo čutanje.

Bilo je to, najblaže rečeno, vrlo čudno.

Lepa, bogata, mlada žena poziva stranca u svoju kuću. Šta bi to moglo da znači? Za Holideja su postojala samo dva objašnjenja, a on ni u jednoj nije želeh da poveruje.

— Jednom ste me već pozvali, tamo u salunu — rekao je potom. — Odbiti takav poziv bila bi velika greška. Prihvatam ga sa zadovoljstvom, gospodice Morgan, Međutim...

— Da?

— Nemam nameru da odem iz Topeke, noćas, kao lopov. To ne bi trebalo da očekujete od mene.

Ona skide ruke sa njega i obori glavu.

— Nećete, dakle, da me poslušate? Ne verujete mi da ste u opasnosti?

— Bila bi to greška da se iskradem noćas — uzvratio je on. — Ali shvatam vašu želju da mi pomognete... I hvala vam.

— Znači ostajete pri svome?

— Apсолutno!

Lil je uzdahnula i, tromim koracima, pošla prema vratima.

— Kako hoćete — dobacila je preko ramena, izgubljenim glasom. — Kad god budete hteli da dođete, radovaću se...

I bešumno, kao što je došla, iščezla je iz sobe.

Kockar je ponovo ostao sam.

Sada pogotovu nije imao sna. Misli su ga grozničavo raspinjale i mučile.

*
* *

Nešto kasnije, šerif Topeke izišao je na ulicu posrćući kao da je pregažen prerijskim kolima. Lice mu je bilo orošeno znojem, oči sjajne, usta iskrivljena u grč.

Iza njega, na čeliji, ostale su rešetke iskrivljene i pomaknute taman toliko da je mogao da se s naporom provuče.

Gole šake Reja Dramonda i želja da pre zore bude napolju, ulile su mu natčovečansku snagu. Pomakao je šipke i izišao!

Bilo je to neverovatno, ali bila je istina.

Sada je osećao da ga snaga izdaje, da ga noge jedva drže.

Bilo mu je potrebno piće.

Uputio se prema salunu „Sastanak“, sa njegove druge strane. Nije hteo da ga, osim Bena Zaksa, niko drugi vidi u ovakvom stanju.

*
* *

Transport sa brendijem iz Lin-kolna tutnjao je celu noć i pred zoru stigao na visoravan gde je trebalo da obave svoj posao.

Sirk Keno se nalazio na prvim kolima, u društvu sa Tekeri Džonsom. Miljama su se vozili ne progovorivši reči posle onog kratkog obračuna.

Pol Kilien i Leo Džin upravljali su svojim zapregama iza njih.

Praskozorje je bilo kao ledom okovano, okamenjeno i mračno.

Jedino se na istoku ukazivao venac svetlosti, što je bio siguran znak da će sunce izroniti za pola časa, možda i nešto ranije.

Džonsova usta bila su suva, morila ga je žeđ, ali sada nije želeo da se prepire sa Kenom. Ostavio je to za neku drugu, bolju priliku.

— Trebalo bi da je to ovde — rekao je Sirk Keno i lagano zategao uzde.

— Ti to najbolje znaš — odgovorio je Džons. — Ali mi nešto nije jasno...

— Šta to?

— Naš gazda! — iskezi se Džons. — Nikad se ne upušta u poslove s ovim divljacima...

— To nije tvoja briga, Tekeri!

— I nije — odmahnu glavom Džons i okrenu se prema sanducima sa brendijem. — Da olakšamo jedan?

Sirk Keno besno zaustavi svoju zapregu.

— Uzdrži se — viknu. — Treba ovo da završimo i da odmaglimo što pre. Ne sviđa mi se ova tišina...

Tekeri Džons skoči sa sedišta i odveza svog konja, koji je sve vreme kaskao za transportom. Onda ga uzjaha.

Avetinjski mir obavijao je mali karavan.

Na istoku, nebo je postajalo sve purpurnije. Kao veliki, zlatni gong pomolilo se sunce.

Istog trenutka, pred zaprepašćenim ljudima, ukaza se silueta jednog konjanika, na uzvišenju, tačno prema suncu.

Sedeo je na leđima svog konja, kao od kamena isklesan.

„Belo, orlovsko pero, obeležje poglavice, strčalo je iznad kao gavrana crne kose. Ruke je držao prekrštene preko prsiju, a bronzana boja njegove kože prestijavala se na sunčanom jutru kao nakvašeni bakar.

— Do đavola! — ote se Džonsu.

Njegova šaka instinktivno pade na veliki kolt zdesne strane.

— Ostavi sad to! — opomenu ga Keno.

Poglavica nije bio sam.

Njegovi ljudi nalazili su u polukrugu jedva desetak jardi oko njega, s kopljima i sekirama u rukama, mračnih, nepokretnih lica.

Pleme Pauni Indijanaca čekalo je karavan na ugovorenom mestu!

Poglavica, „Ludi kojot”, podiže ruku i na čelu svog malog plemena krenu prema karavanu.

Zaustavili su kod prvih kola.

Obrazovali su oko zaprega krug, nečujno i tako spretno da su Keno, Džons, Kilien i Džin bili zaprepašćeni brzinom kojom su bili opkoljeni i priklješteni.

Tekeri Džons se naže preko sedla u pravcu Kenoa.

— Šta kažeš na ovo?

— Liči mi na klopku — procedi ovaj.

— Ne liči, nego jeste — uzvratilo je Džons. — Šta da učinimo?

— Prvo ćemo sačekati.

— Ja mislim da njima nije do brendija.

— Ja se nadam da jeste. Inače...

Sirk Keno je osećao da ga neka nevidljiva ruka steže oko grla. Pred osećao je najgore, ali nije želeo to da pokaže.

„Ludi kojot” ponovo podiže svoju ruku sa sekirom. Jedan ratnik dođe do njega i on mu grlenim glasom izdade naređenja.

Ratnik je klimnuo glavom i istupio napred.

Bio je to valjda jedini Pauni koji je govorio jezikom belaca, i to dosta loše. Međutim, bio je itekako jasan za opkoljene pljačkaše.

— Vukovi su došli na naša polja i naša lovišta — rekao je slog po slog, gestikulirajući samo desnom rukom. — Vukovi su nas isterali sa naših lovišta. Mi ćemo te vukove uništiti. Vukovi će biti kukuruz koje će Pauni požnjeti...

Džons se promeškoli u sedlu. On nije shvatio ništa.

— O čemu to brblja ovo crveno pseto? — zareža.

— Ako sam ga razumeo — prigušeno odvrati Keno — mi smo ti vukovi, odnosno kukuruz.

— Kukuruz?

— Tako je rekao... Obećava da će nas ubiti.

— Šališ se? Pa mi smo trgovci, a ne plavokaputaši!

— Njima to ne možeš objasniti...

Ratnik je ponovo progovorio.

— Ja sam „Mali vuk”, sin poglavice. „Mali vuk” kaže da Paunima treba vatrena voda, a belcima žuti metal iz njihovih brda. „Malu vuk” kaže da vatrena voda ostaje, a da žutog metala više nema. Paunima trebaju puške...

Razbojnici nisu verovali svojim ušima.

Nebesa! Toliko godina posle krvoprolića s Indijancima, našli su se

a čudnoj situaciji. Grupa odmetnika pobegla je iz rezervata na ratnu stazu.

Da čovek ne poveruje u to!

Što je najgore, nigde nisu videli izlaz iz situacije u koju su bili gurnuti.

Tačno tako: gurnuti!

U ovu klopku uterao ih je sam đavo, a taj đavo bio je njihov gazda!

Keno, Džons, Kilien i Džin više mu nisu bili potrebni. Odslužili su svoje i sad su mogli da budu satriveni.

Sirk Keno se prvi pribrao.

— Mi smo došli sa vama da trgovamo — rekao je. — Između nas vladala mir!

— Vladao je — kratko odgovori „Mali vuk”, sevnuvši očima.

Tekeri Džons se ponovo nađe u sedlu.

— Sirk, ovi misle ozbiljno? Moraš se nekako pogoditi s njima. Daćemo im kola, a oni neka nas puste da odemo.

— Šta bi na to rekao gazda? — promrmlja Keno.

— Do đavola s gazdom! — opsova Džons. — On se ne peče na ovoj vatri, nego mi! Šta mi vredi zlato i novac, ako treba da me pojedu lešinari, onako skalpirane?

Indijanci su uživali u strahu belaca. Bilo je očigledno da su upađeni i bespomoćni.

Pauni su tvrdih lica i prezrivo izražavaju posmatrali bele kako se izgledaju i došaptavaju. Nije im se žurilo. Što je mučenje trajalo duže,

to se im srca bila punila a osveta potpunija.

Sirk Keno se pridiže sa svog sedišta.

— Možemo da se nagodimo — rekao je žustro.

„Mali vuk” preveo ove reči poglavici.

Izbrazdano lice „Ludog kojota” zateže se u neku vrstu osmeha. Nagnuo se prema sinu i opet mu je nešto govorio.

„Mali vuk” se zatim okrenuo prema Kenu.

— Nema više pogađanja i trgovanja između belih i crvenih! Bledoliki su doneli vatrenu vodu da nam pomute mozak i uzmu žuti metal...

Keno podiže obe ruke uvis.

— Crvena braćo, saslušajte me! Ovde se radi samo o poslu, ništa više...

„Mali vuk” isturi glavu napred i stisnutih zuba procedi.

— Bledoliki i Pauni nisu braća! Bujice bledolikih potopili su naša polja i vlgvame. Mi smo orlovi koji nad tom bujicom tražimo plen!... Osvetićemo krv naših ratnika. Neka vaša krv poteče rekom u stene! Neka nad telima bledolikih saviju krila orlovi i zavijaju prerijski vukovi...

To je bilo izrečeno jasno.

Sva četiri lupeža znala su kakva ih sudbina očekuje!

Tekeri Džons se okreće u sedlu.

Izgledalo je da posmatra svoje prijatelje, a u stvari je tražio „rupu” u mreži koju su Indijanci nabacili na njih.

Ali, mreža je bila zatvorena sa svih strana.

Sirk Keno je to uvideo, iako se nije okretao. On je pokušao sa poslednjom kartom.

— Neka vam ostane sav ovaj brendi, braćo! Sva kola neka budu vaša, samo nas pustite da odemo...

„Mali vuk” se na to samo nasmejao krajičkom svojih usana.

— Brendi već imamo — pokazao je rukom prema kolima. — Ali nama nije stalo do njega. Veliki poglavica Pauni ratnika odlučio je da bledolike pošalje u večna lovišta. No, ni tamo nećete naći žuto grumenje koje nazivate zlatom, niti ćete iz naših sela da odvlačite naše skvo! Vaši skalpovi visiće iznad ognjišta u našim vigvamima i sušiti na istočnom vetru! Nijedan bledoliki više neće kročiti u lovišta naših plemena! „Mali vuk” je rekao!

— Do đavola — zagrme Džons — zar ne vlada mir u ovoj zemlji? Kakve su to gluposti o lovištima i vigvamima?

Ali ga sin poglavice ne udostoji odgovora.

U ruci je držao zategnut luk, po kome je bio čuven među Sijuksima kao nepogrešiv strelac.

Sedeo je uspravno, poput nekog božanstva, ne sluteći da okruglo, toplo sunce Velikog Manitua poslednji put greje njegova leđa.

Nije znao da će njegova krv biti pomešana s krvlju omzrnutih bledolikih i natopiti kamenitu visoravan Ripabliken.

Sirk Keno se lagano spustio na svoje sedište.

Oči su mu bile iskolačene, usta sasušena, niz leđa mu se slivao hladan znoj.

Za Sirk Kena ne bi se moglo reći da u svom burnom životu nije svašta prevalio preko glave. Bio je to život krcat pustolovinama i opasnostima: borbe sa Indijancima, napadi na poštanske kočije, pljačke usamljenih rančeva, zasede i slično. Jedno je vreme preko, u Ajdahu, sa svojom probanom bandom terorisao ceo jedan grad.

Prokrstario je on nekoliko država u svom lupeškom životu, sretao najrazličitije tipove, drugovao sa najsurovijima, nemilosrdno se obračunavao sa bespomoćnima za šaku dolara, ali u ovako bezizlaznoj situaciji nikada se nije hašao.

Što je najgore, nikakvih izgleda za spas nije bilo.

Ni u čudo nije verovao.

— Šta ćemo? — šapatom je pitao Džons, lica kao zid.

Keno je slegnuo ramenima.

Sve što im je ostalo bilo je da nešto pokušaju.

Tog mišljenja bio je i Džons. Međutim, on je to tumačio na svoj način, previše zaplašen i sabijen u tesnac. Reči i ponašanje „Malog vuka” probudili su u njemu iskonsku mržnju prema crvenokošcima. Oni su bili prepreka na njegovom putu prema slobodi, prema životu.

Tekeri Džons zateže mišiće na nogama, a onda svom snagom zari mamuze u slabine svoga konja.

Životinja besno zarza, prope se na zadnje noge i u punom galopu jurnu prema indijanskom obruču.

— Nani... — pokušao je Keno da ga opameti.

Bilo je kasno.

Tekeri Džons je istrgao svoj kolt iz pojasa i nasrnuo na „Malog Vuka”.

Umrli su obojica, istovremeno: sin Pauni poglavice i odbegli ušica iz Kolorada.

Umrli su obasjani crvenom svetlošću izlazećeg sunca.

Džons je vadio revolver u trenutku kada je „Mali Vuk” stavljao strelu na tetivu. Metak je napustio cev, a strela tetivu u jednom trenu.

Oba jahača se zanesoše i padoše s konja.

Indijanac i belac, u svojoj paklenoj mržnji, bili su jednaki pod senkom smrti.

Sin poglavice otvorenih usta je pokušao da pusti bojni poklič Sijuksa, ali snage više nije bilo. Oči su ugašnule, sjaj je utrnuo u uglovima i kao da je crvena boja njegove kože postala tamnija.

Tekeri Džons je ležao tri jarde dalje. Iz usta, niz bradu, slivao se tanak mlaz krvi.

Pun minut bili su okamenjeni u sedlima i belci i crvenokošci.

Taj minut trajao je kao večnost.

„Ludi kojot” baci pogled na svog mrtvog sina. U očima mu se ogleдало bezgranično očajanje, ali suza nije imao.

Kada se uspravio u sedlu, koža na licu mu se zategla poput ple-menskih bubnjeva, a u zenicama sevnuo čeličan odsjaj. Lagano je podigao ruku i upravio prema nebu.

Belo, orlovsko pero zatreperilo je na suncu...

Grč na poglavičinom licu nestao je brzo kao što se i pojavio. Iz grla mu se ote divlji, zastrašujući poklič.

Ruka, upravljena u nebo, naglo se spusti i ostade tako, u horizontalnom položaju, u pravcu zaprega.

Ratnički poklič Sijuksa oteo se iz grla ostalih ratnika. Bio je to poziv na osvetu, na smrt.

Iz pojasa su sevnuili tomahavci i nebo kao da se prolomilo, a zemlja protresla.

Keno, Kilijen i Džin su shvatili da im je kucnuo poslednji čas!

To saznanje je ovim surovim ljudima, naviklim na stalnu borbu i jahanje, donelo takvu hladnokrvnost u koju ne bi poverovali nikad da su kojim čudom preživeli pokolj.

Sirk Keno je prvi potegao kolt i zasuo prve redove ustalasanjih Pauna.

Izbacio je svih šest hitaca, nasumce, i živi zid Indijanaca. Kada ga je ispraznio, bacio ga je od sebe i dograbio korbač, suludo šibajući oko sebe ljude i životinje, terajući zapregu na indijanske ratnike.

Nije stigao daleko!

Prevalio je možda desetak jardi kada je klonuo, pogođen odapetim strelama.

Bili su prosto načičkani smrtonosnim prućem, i čovek i životinje. Ali, Keno još nije odustajao. Oči su mu bile podlivene krvlju, a lice je imalo izraz šakala priteranog u tesnac, pred borbu za opstanak.

Kraj njega, pored sedišta, pričvršćena kožnim remenom, nalazila se teška dvocevka „sačmarica“.

Krajnjim naporom ju je dohvatio i repetirao.

Tada ga je pogodila peta strela, u samo grlo, trepereći u svom smrtonosnom drhtaju, dok je oštri vršak izbio na potiljak.

Sirk Keno se zaneo natrag. Gubio je dah.

Ipak je smogao snage da pritisne oroz i pošalje oblak olova u crvenokošce.

Poglavica „Ludi kojot“ podigao je obe ruke uvis, kriknuvši.

Ovog puta nije ispuštao ratni poklič Sijuksa već povik umirućeg. Klonuo je na leđa svog konja kao sasečena lutka i tu umro.

Istog trenutka klonuo je i Keno.

Prsti su mu se raširili, kliznuo je na kolena, a onda sunovratio o kamenom tle preko ograde kola.

Pogibija poglavice kao da je izbezumila ratnike. Bacili su se na preživjele, Kilijena i Džina, ne obazirući se na olovo kojim su zasipani.

Odbacili su strele i lukove i nasmrtali goloruki ili sa sekirama.

Iskakali s usa konja poput skakavaca i obrušavali na razbojнике, zadajući im udarce. Krv je prskala okolo, urlici parali nebo, a onda se sve utišalo...

Kraj kola je nastao tajac.

Pol Kilijen i Leo Džin pali su isečeni sečivom tomahavaka Pauni ratnika.

Indijanci su ćutke podigli telo svog poglavice i uspravili. Nisu verovali da je iz njega istekao život.

Međutim, ubrzo su se uverili da „Ludi kojot“ hita svom Manituu u večna lovišta.

Natovarili su ga na jedna od kola, a onda isukali noževe.

Četiri belca ostala su na visoravni Ripabliken bez skalpova.

Orlovi su osetili gozbu i razmahnuli krila...

*
* *

Šerli Beket je prešao Kanzas i stigao, pred zoru, u Prado, malo kasnije u najmoćvarnijem delu velike reke.

Bile su to udžerice ispucalih zidova i povrnutih limova na krovu. Rojevi komaraca kovitlali su se nad ulicom, smrdelo je na žabokrečinu i mulj, na konjsku balegu i trulu slamu.

Put do Pradoa vodio je između močvarnog tla i živog blata. Reka Kanzas se u tom delu, jednom davno, izlila i natopila ga. Prilazi su nestali pod vodom i muljem, a Prado ostao nekako odsečen od ostalih puteva.

U njega je retko ko zalazio. Krovovi se i nisu videli od bujnog obalskog rastinja i zelenila. Stranci, u stvari, teško da bi našli siguran put do kuća, to su mogli samo oni koji su u njemu živeli ili zalazili bar dva-tri puta godišnje, po utočište.

Tačno tako: utočište!

U Prado su se slivali sumnjivci, lica sa poternica, begunci ispred potera i drugi tipovi kojima je bilo potrebno sklonište na nekoliko sati ili dana.

Meštani su dobro naplaćivali svoje usluge za skrivanje. Bile su to paprene cene, ravne apartmanima u Sent Luisu.

Međutim, cena nije bila važna ako je trebalo spasavati glavu ili plén.

Šerli Beket je, uprskan blatom, najzad napipao nešto suvlji i čvršći teren, na samom ulazu u Prado. Niotkund nije bilo svetlosti. Krovovi kućeraka crneli su se prema nebu kao nagoreli brežuljci.

Beket izbroja četvrtu zgradu s leva.

Bila je to čuvena spavaonica Ren Vembauha: dvadeset postelja u dva odeljenja, u najbednijim ponjavama i prekrivačima, po dva dolara za noć.

Pakleno skup ležaj s dronjcima!

Ren Vembauh, poreklom Austrijanac, bavio se prljavim poslovima, krijumčarenjem, podmićivanjem, skrivanjem odbeglih zločinaca i iznajmljivanjem ubica.

Njegova spavaonica, nazvana „pacovskim gnezdrom“, bila je stecište najgoreg ološa u tom delu Kanzaša. Da je to istina, znali su mnogi čuvari zakona tog vremena, ali su izbegavali Prado, ako nisu imali previše jak razlog da u njega zavire. A i tada nisu bili sigurni da tamo neće ostaviti kosti bez traga i glasa!

Šerli Beket s gađenjem sjaha pred malim prozorskim kopcima. Iza njih, znao je, bila je namaknuta reza i na kucanje stranaca otvarala bi se samo toliko da Vembauh proviri jednim okom.

On dva puta zalupa. Sačekao je malo, pa ponovio iste udarce.

Onda je čekao.

Iza prozorčeta su se čuli šumovi, grebanje oko drveta, a zatim se kapak malo otvorio.

— Dva dolara za noć! — javio se dubok, pospan glas Rena Vembauha.

— Začepi — dobaci mu Beket — već otvaraj tu tvoju smrdljivu jabinu!

— Šerli Beket?

— Ja sam. Ili treba da ti pošaljem malo olova kao propusnicu?

Prozorče se zatvori. Onda se u bravi okrenuo veliki, masivni ključ i tračak čikljave svetlosti opružio se po Beketovim pantalonama.

Ren Vembauh promoli glavu.

— Nećeš ovamo? — upita ga.

— Ni za živu glavu — odgovori ovaj. — Ugušio bih se.

— Pa da, ti obično spavaš kod udovica i slično...

— Zaveži. Pozovi mi Trejsija i Hogana.

— Neću moći.

— Zašto?

— Nisu ni dolazili na spavanje. Tamo su preko, kod „Kineza“.

Šerli Beket se okrete, ali nije opazio ništa što bi mu potvrdilo Vembauhove reči.

— Kod „Kineza“ nema ništa. Mrak je.

Vlasnik spavaonice pljunu s prezirom.

— Zatvorili su se. Sigurno je poker učetvoro.

— Siguran si?

— Tako mi prstena koji nosiš na malom prstu...

I nasmeja se štektao.

Zatim se vrata zatvoriše i Šerli Beket ostade napolju, pored svog vranca. Kako „Kinez” nije bio daleko, krenuo je pešice preko vlažne zemlje, vodeći konja za sobom.

Ista scena ponovila se i pred krčmom „Kinez”, koju je držao Čeng Fu Lin, kraće nazvan jednostavno Fu. Bila je to nadaleko poznata kuhinja, a razlog što je Fu držao svoj prljavi restorančić u ovom zabačenom močvarnom kutku bio je takođe vrlo jednostavan: gresi prošlosti.

U Pradou se osećao zaboravljenim od svih uspomena, pa nije ni tražio ništa bolje. Istina, njegovi gosti nisu bili elita na koju je navikao u Baton Ružu, na Misisipiju. Sada je tu bio šljama, ali za spretnog krčmara novac nije vredeo po poreklu, već po količinama...

Šerli Beket je udario drškom svog kolta po tvrdom, debelom kapku na prozorčetu.

Čekao je duže nego što je mogao da podnese. Već je mislio da okrene cev u bravu i razvali vrata, kada se Fuova široka, uglasta glava pojavila ne rešetkastom prozorčetu.

— Mister Beket? — oslovio ga je unjkavim, pevajućim glasom.

— Trebaju mi Trejsi i Hogan, mister Fu — reče ovaj.

— Velika partija unutra — objasnio je Kinez. — Mister Hogan gubi, mnogo ljut...

— Otвори!

— Rekli su da ne smeta...

— Bolje da otvoriš!

— Fu otvori, ali...

Šerli Beket je morao da pogne glavu kako bi ušao u zadimljenu prostoriju.

Lampa okačena o tavanicu i obavijena starim novinama umesto abažurom, slivala se na šešire četvori-ce igrača u snopu prašnjave, žućkaste svetlosti.

Što na kome su igrali bio je nezastarjen, grubo istesan i preplavljen masnim mrljama od jela i pića. Međutim, to nije smetalo pri igri. Gomile novaca bile su nejednako raspoređene: pred jednim se nalazilo najviše, pred drugim najmanje. Ostali su imali tek toliko da mogu da ulože i podnesu pristojnu licitaciju.

Fu se po običaju nakloni dok je propuštao Beketa.

On nikad nije spavao ako je imao u lokalu gosta, makar samo jednog. Bilo je to njegovo geslo: gazda ostaje i služi sve dok se salun ne isprazni. Tek tada može da misli na spavanje, ali ne pre nego što ga počisti i uredi za ujutru.

— Viski, mister Bekete?

— Radije bih jaja sa šunkom.

— Peć hladna. Može stek od sinoć?

— Donesi!

Igrači su tek tada bili svesni prisustva sa strane. Podigli su glave kao na ugovoreni znak.

— Gle — rekao je jedan od njih, velike brade i razbarušene kose pod pohabanim šeširom — zar nisi kod lepotice, Šerli?

— Bolje gledaj u karte, Trejsi.

— Zašto? Gledao, ne gledao, Ed Valente dobija! — slegnuo je ra-

menima Lu Trejsi i prebacio ugašeni opušak cigare na drugi kraj usta. — Hoćeš s nama?

— Imate vremena samo za to deljenje.

— Kako? — naroguši se Džek Hogan, grdosija u umašćenj potkošulji i tregerima od crvenog lastiša. Bio je malo razrook, ali inače je imao sasvim pristojno, muževno lice, glatko obrijano. — Ja hoću da povratim svoj novac! Ne ustajem odavde ni po koju cenu.

— Nikad nećeš povratiti — dobaci mu Beket hladno. — Kad Valente igra, onda mora samo da dobije.

— Kako to misliš?

— On je poznata varalica s one strane Kanzasa. Možda će to i sam priznati?

Imenovani je lagano okrenuo glavu.

Ispod senke šešira nalazile su se svetle, zmijski iskolačene i vlažne oči četrdesetogodišnjaka dugih udova i pogrbljenih leđa od sedenja i jahanja.

— O meni to govoriš, Bekete? — upitao je promuklo.

— Kako si pogodio? — nasmeja mu se ovaj u lice.

— Je li to istina što kažeš? — pridigao se Hogan sa svoje trouglaste stolice bez naslona. — Zavrnuću mu šiju!

— Treba prvo da dokažeš — opomenu ga bezbrižno revolveraš. — A izgleda da niko nije video da vara? Niko?

Zgledali su se.

— Ja nisam! priznade Trejsi.

— Ni ja — sledovao je njegov

primer četvrti partner, neki Martinež, polumeksikanac.

— Ja sam sumnjao, ali... — rekao je Hogan.

Šerli Beket privuče slobodnu stolicu i opkorači je.

— Nisam došao da gledam poker — rekao je oštro — već da vas vodim na posao! Moramo sutra u Topeku, ali lagano.

— Lagano? — zažmiri Lu Trejsi. — Zar si nešto zabrblijao?

— Naleteo sam na ljubomornog šerifa — uzvрати Beket. — Ali do ranča Morgan ćemo stići već neka-ko. U pitanju je nagrada koju niste sanjali poslednjih godina.

— Koliko?

— Zavisi — osmehnu se zagonetno Beket. — Ali, nećete se pokazati.

— Ako ti garantuješ...

— Nisam dosada slagao? Zašto bih sada? Međutim, za taj posao potrebni su mi odmerni, sveži ljudi, a ne neispavani probisveti i iznervirani pokeraši!

— Grom a pakao — pobuni se Hogan — ovde se radi o mojih dve hiljade dolara! Dve hiljade!

— Sitnica — s prezirom odmahnu Beket — u poređenju s našim poslom!

Džek Hogan izmenja pogled s Trejsijem.

— Hoćeš da kažeš...

— Rekao sam šta imam — prekide ga Beket. Prstenje na njegovoj levici prosto je peklo oči ljudima za stolom. — Cura je bogata.

— Da nećemo na svadbu? — ružno se nasmeja Trejsi.

— Zavisi — ponovo je neodre-

đeno rekao Beket. Onda je upravio pogled prema Edu Valenteu. — Kako bi bilo da vratiš te pare Hoganu, Ede?

Za trenutak je u prostoriji zavladao tajac.

Kinez Čeng Fu Lin se povukao natrag, prema kuhinji, odakle je taman izišao s poslužavnikom punim mesa i hleba.

— Zašto bih? — odgovorio je Valente. — Ko god ne zna da igra, neka plati.

— Oni znaju, ali ti znaš više — dodao je Beker. — A to što znaš, to su trikovi.

Džek Hogan se ponovo izdigao sa svoje stolice.

— Hajde, Šerli, ispljuni to što imaš! — zagrmeo je. — Ili ću ovoj zmiji da zavrnem vrat, ili ću da se napijem na kredit kod Fua.

— Nikom ti nećeš da zavrneš vrat — upozori ga Valente i pokupi novac sa stola. — A ne bih nikome prepóručio da pokuša slično.

Beket se nasmejao.

— Blefiraš, Ede — rekao je. — Ti znaš da sam najbrži ovde.

— S tobom nisam ni igrao — suvo uzvрати Valente.

— Ali jesi s mojim partnerima.

— Rekao si da ćeš to da dokažeš — planu Hogan. — Kako ćeš to izvesti? Puštajući ga da odnese moj novac? Ili sam ja slep, ili on to izvodi kao čarobnjak!

— Puši li često? — upita Beket.

Hogan ga je posmatrao ne shvatajući.

— Ne razumem...

— Puši li za vreme igre? — strpljivo ponovi revolveraš.

Ed Valente se promeškolji na svom mestu. Kao da je iznenada osetio vrućinu i svetlost kako mu smeta.

— Puši li? Pa, često je vadio cigarete...

— Iz tabakere?

— Da, ali kakve to ima veze...?

— Ima. Neka pokaže tabakeru.

Istog trenutka Ed Valente odskoči sa svoje stolice i zavuče ruku pod kaput.

Od zamaha, lampa se zanjihala i avetinjska svetlost preletala je po licima ljudi zatečenih za stolom. Lu Trejsi i Džek Hogan nisu stigli da odgovore na Valenteov pokret rukom.

Što se tiče Martineza, on je našao najbolje rešenje: jurnuo je pod stol.

Valente je verovatno bio raskrinkan čim je pribegao poslednjem sredstvu odbrane, revolveru.

Međutim, Šerli Beket je sa sledećim osmehom sačekao da varalica izvuče šaku napolje.

Tek tada je opalio kroz futrolu!

Ed Valente se zaklatio, iskolaćenih očiju. Prsti desne šake su se olabavili i kroz njih je skliznuo džepni pištolj, tupo zveknuvši o pod.

Zatim je pao licem na sto.

— Grom a pakao! — procedio je Džek Hogan zadivljen Beketovom veštinom. — Mislio sam da su priče o tebi samo priče, Šerli!

Lu Trejsi uhvati Valentea za kosu i odiže mu glavu, da proveri da li je stvarno mrtav.

— Nisam razumeo ono s tabakerom — promrmljao je.

— Pogledaj je — dobaci Beket.
— Igrao je tako jednom u Šrevportu, jednom davno. Imao je nekoliko jačih karata ispod cigareta i izvlačio ih, istovremeno. Cigaretu bi stavljao u usta a kartu, ispod dlan, zaklonjen uspravljenom tabakerom, na stolu. Tako je uvežbao te pokrete da ih je mogao uraditi žmureći.

Trejsi zavuče ruku pod Valenteov kaput i izvuče srebrnu tabakeru, pravougaonog oblika.

— U pravu si — javi se malo zatim, razgledajući. — Ostali su mu keci i dva kralja.

Beket mahnu rukom prema Fuu.

— Pokupi ovo đubre sa stola — pokaza na mrtvog varalicu. — I šta je s tim stekom?

— Odmah doneti, mister Bekete — rekao je Kinez i svukao Valentea sa stola. Onda ga dohvati za noge i odvuče napolje.

Šerli Beket potom prenese pogled na Martinezu.

— Zar ti se ne spava? — upita. Polumeksikanac zatrepeta, onda brzo klimnu glavom i iščeze u noć.

Tako su njih trojica ostali sami: Beket, Hogan i Trejsi.

— Sad pazite šta ću vam reći — počeo je revolveraš i smakao šešir na potiljak.

*
* *

Sunčevi zraci odbijali su se od prozorskih stakala glavnog grada Kanzasa, kada je grupa jahača napustila Topeku.

Šerif Rej Dramond nalazio se na

čelu, neraspoložen i opak kao nikada dotle.

Sledili su ga četiri vozača „Vels Farga” kojima je opljačkan transport i nekoliko građana koji su obrazovali poturu na Dramondov poziv.

Niko od njih nije znao razlog šerifovom neraspoloženju.

A on, sa svoje strane, nije imao nameru da se ispoveda. Čuvao je za sebe incident sa Šerlijem Beketom, čvrsto rešen da mu jednom slomije vrat ako ga sretne.

Izdužene senke jahača groteskno su se lomile po neravnom terenu. Sunce je udaralo u leđa, nebo je bilo kristalnoplavo, bez oblačka i bez daška vetra.

Jahali su ćutke.

U neko doba, kada su odmakli već toliko da su bili nadomak mesta napada na karavan, Rej Dramond je zategao uzde svom konju, suživši zenice.

U daljini, prema severu, kružilo je jato orlušina.

— Šta bi to moglo biti? — priđe Art Viver, gledajući u istom pravcu.

— Ne znam — odgovorio je šerif, sluteći nevolju.

— U tom pravcu su otišli napadači.

— I ja sam na to pomislio — klimnuo je glavom Dramond i zabio pete u slabine svom konju.

Odvojio se od ostalih, ne čekajući da proveriti prate li ga.

Pod kopitama gonjene životinje prštalo je kamenje i topot se prolamio po kamenjaru u nekoliko odjeka. Rej Dramond je neštedimice

uzdama vitlao vrat svog konja s obe strane. Ostali su ga sledili, zbu-njeni iznenadnim šerifovim galopom.

Kada je kasnije čuvar zakona iz Topeke izbio na kamenitu visoravan, kosa mu se pod šeširom digla na glavi.

Beživotna tela na visoravni bila su nenadano i užasno otkriće za sve njih.

Dramond je ukočeno ostao u sedlu, nesposoban da prozbori reč.

Ostali iz potere zastali su s njegove leve i desne strane, užasnuti prizorom pred kojim su se našli.

Dejv Gardner poteže svoj kolt i ispali dva hica prema jednom upornom lešinaru koga prisustvo ljudi ni je oteralo sa plena.

Ptica je malo podigla krila, a onda se zakoprcala i smirila.

Ovaj pucanj kao da je sve trgao iz obamrlosti.

Art Viver je protrljao šakom čelo, kao da je time želeo da odagna maglu s očiju.

— Nebesa — prošaputao je — ovo je kao u doba indijanskih ratova...

Dramond se nakašljao i potražio cigaretu u džepu. Ali, kada ju je našao, nije imao snage da je pri-nese ustima: zdrobila mu se pod prstima i tamnožuti duvan se rasuo po sedlu.

— Ovde... ovde više nema Indijanaca, — promrmljao je. — Sijuk-si su u rezervatima na severu a Če-jeni preko, u Koloradu!

— A ko je onda ovo učinio? — upitao se Dejv Gardner skliznuvši sa sedla. Prišao je telu Pola Kilijena i okrenuo mu glavu.

Rej Dramond je ljutito bacio i drugu cigaretu.

— Prokletstvo, to nikako nisu mogli da budu Indijanci! Možda neko pokušava da nas obmane i navuče na lažan trag? Nisam nigde čuo da je neko pleme napustilo rezervat.

Art Viver je sjahao i išao od jednog do drugog leša.

Onda se trgao i povikao:

— Ovaj je još živ, ljudi!

Sad su svi napustili svoja sedla.

— Polako... Položimo ga ovde, da vidimo hoćemo li ga povratiti...

Kada su Polu Kilijenu rastvorili kaput, videli su groznu ranu načinjenu sekirom.

Bandit nije dolazio svesti ali se videlo da diše. Istina slabo, ali još je bilo života u njemu.

Šerif je nervozno koračao okolo. Ono što ga je posebno grizlo, bilo je saznanje da je sve mrtve i unakažene prepoznao!

Znao je sve te momke, čiji je nadzornik bio Sirk Kenol!

Kamenito tle, na kome su ležali, pripadalo je njihovom ranču, koji se prostirao do same reke. Tuda su u sušna leta kauboji terali stoku da je napoje.

Kako su dospeli ovamo?

Vozači transporta su se zakleli da je njihov karavan napadnut od strane belih razbojnika. O crvenokošcima nije bilo ni reči.

On se okrenu prema Viveru.

— Šta sad kažete? Prepoznajete li ljude, ili ste se možda prevarili? Da to ipak nisu bili Indijanci?

Službenik „Vels Fargo“ kompanije imao je uvređen izraz na licu.

— Do đavola, šerife, valjda mogu da razlikujem Indijanca od belog zlikovca?

— Prepoznajete li među ovim ljudima nekog od napadača? — insistirao je Dramond.

Art Viver sleže ramenima. Bio je već umoran od te priče.

— Rekao sam da su imali marame na licima. Kako mogu da prepoznam? Osim toga... sve se tako brzo odigralo. Vraški brzo!

Dramond natuče šešir na čelo, preko obrva. Sada tek ništa nije shvatio.

— To su kauboji — rekao je najzad — sa jednog ranča koji leži ovde u blizini. Poznajem ih, sve do jednog!

— Kauboji? — iznenadi se Art Viver. — Otkud ih poznajete, šerife?

— Zašto ih ne bih znao?

— Kakvi su to momci bili? Mislim...

Dramond napravi nestrpljiv pokret rukom.

— Kakvi bi mogli da budu? Kauboji, kao svi ostali. Ni bolji ni gori nego na drugim rančevima.

Viver nije bio zadovoljan odgovorom.

On je osetio da šerif nerado govori o mrtvima, ali je želeo da stvar istera na čistinu.

— Kakvi su uistinu bili, šerife? — prišao je bliže Dramondu. — Da li su se ogrešili o zakon, nekada?

— U mom gradu nisu — odgovori Dramond.

— Onda sam đavo zna šta se ovde desilo — uzdahnu Viver. — Kauboji leže skalpirani na putu kojim

je išao naš transport, i ništa! Gde su kola? Gde su ubice? Indijanci? Ko na to može da da odgovor?

— Možda jedino on — pokaza šerif prema Polu Kilijenu nad kojim su se nadnosili članovi potere u nadi da će ga nekako osvestiti.

Upravo tog časa samrtnik otvori oči.

Prvo što je ugledao bili su orlovi nad njim, na nebu. Zbog toga je jeknuo.

Rej Dramond se načas stvori kraj njega.

— Da li me čujete, Kilijene? — pozvao ga je.

Razbojnikov pogled bio je mutan, usta nepokretna, kao zašivena. Smrt ga je već grabila u svoje naručje.

Ali šerif nije odustajao.

— Da li su bili Indijanci? Razumete li me...? Indijanci!

Razbojnikov mozak kao da je počeo da radi. Sećanje mu se vraćalo, prepoznao je šerifa iz Topeke i od toga je osetio nesavladiv strah.

Uplašen tim nadnešenim licem u obliku čuvara zakona, uspeo je da procedi samo jednu reč.

— Ne...

Rej Dramond je to protumačio drukčije.

— Nisu bili Indijanci?

Avetinjski bleđo lice samrtnika se zgrčilo. U očima mu je bljesnuo grozničav, ludački sjaj pomešan sa strahom. Šta da mu kaže? Da li šerif sve zna? Ima li nade da preživi? Šta je s ostalima?...

Neko mu šakama malo podiže glavu. Tada je video svoje mrtve, skalpirane prijatelje i od užasa zatvorio oči.

Međutim, time nije uspeo da odagna sablasni prizor i sećanje na pokolj.

Iznenada je provalilo iz njega.

— Prokleti psi... prokleti kosočki divljaci... klali su nas kao goveda...

Više nije stigao da kaže ništa.

Srušio se natrag i izdahnuo. Poslednji svedok ovog masakra bio je mrtav.

Rej Dramond je ćutke uzjahao konja i krenuo dalje na sever.

Potera se vratila u Topeku.

Iako je znao da mu je put besmislen i uzaludan, on je pratio trag kola područjem za koje je bio nadležan.

Jahao je sve do granice Nebraske, a noć se spustila iznenada, tragovi se više nisu razaznavali.

Rej Dramond je okrenuo konja prema jugu.

*
* *

Vest o pokolju širila se tim krajem kao požar.

Doneli su je jahači u grad, članovi potere bez šerifa, a drugi su je odneli dalje, sa zebnjom u srcu. Kao da su uskrsnula davna vremena indijanskih poklića i juriša, vremena koja su padala u zaborav.

Holidej je saznao o tome, ali ni on nije odmah mogao da proдре u pozadinu tog događaja.

Izjahao je u zoru, gonjen nekim instinktom. Imao je nameru da prođe rančom Morgan, ali nije otišao daleko.

Kao iz zemlje da je iskrsla, dve

milje od ranča naišla je Lil Morgan.

Imala je isto ono jahaće odelo, šešir velikog oboda i vezeno prsluče. Bila je nasmejana, svetlih očiju, duge kose smotane pozadi zelenom pantljikom.

Izgledalo je da ga je čekala.

Holidej dotače s dva prsta obod svog šešira.

— Zнала sam da ćete doći — rekla je zavodljivim glasom.

Ali je Džordžijanac imao dovoljno čvrste kore da ga takav osmeh ne uzdrma.

— Izgleda da mnogo toga znate, gospođice Morgan?

— Manje znam, više osećam — odgovorila je.

On se zagleda nekud mimo nje.

— Imamo društvo — reče.

Devojka se okrenula. Jedan jahač približavao im se trkom. Oboje su prepoznali šerifa Reja Dramonda.

— Šerif? — rekla je, izmenjenim glasom. — Kad god on dolazi, ne donosi ništa dobro...

— Biće mu bolje kad vas bude video.

— Ne marim ga — rekla je odlučno.

Čuvar zakona u Topeki dojaha do njih i mračno odmeri kockara.

Lil Morgan mu okrete leđa.

Čudan je bio taj odnos između njih dvoje, razmišljao je Holidej. Očigledno zaljubljeni šerif zadovoljavao se da iz prikrajka, sa strane, ispoljava svoja osećanja. Što se Lil tiče, pored uobičajene, ženstvene zagonetnosti spolja, raspolagala je retkom čvrstinom u sebi. Za devojku njenih godina to je bilo zadivljujuće.

Iako je naizgled bila detinjasto nežna, bespomoćna i ponekad zbunjena, bilo je trenutaka kada je ispoljavala svu složenost i energiju svog karaktera.

Rej Dramond skide za trenutak šešir, u znak pozdrava.

— Da ne smetam? — upitao je neljubazno, ne skrivajući antipatiju prema elegantnom kockaru.

— Očigledno da sami sebi najviše smetate, šerife — dočeka ga ona hladno.

— Moram da govorim sa vama — rekao je nervozno.

— Recite.

— Hteo sam našamo — dobio je nestrpljivo, odmerivši ispod oka Džordžijanca. Taj pogled je nedvosmisleno govorio da je Holidej suviše suviše.

Ali, on se pravio nevešt.

Sa svoje strane, Lil Morgan je dobila pravi napad smeha.

— Što na samo, šerife? — pitala je. — Ja nemam tajni pred mister Holidejem!

Dramondovo lice buknu od besa i ljubomore.

— Možda bi trebalo — prasnu. — Ali ako vi smatrate...

— Smatram!

— U redu — rekao je Dramond, mada se videlo da nerado počinje razgovor. Kao da je tražio reči. — Radi se o nekim vašim ljudima, gospođice Morgan...

— Da?

— Video sam ih dole, na Ripabliken reci...

— Verovatno su terali goveda da ih tamo napoje.

Šerif je imao pred sobom sliku

mrtvih, skalpiranih bandita i ponovo se uzbuđio. Sada više nego ranije, jer mu je bilo žao devojke.

— Nisu bili s govedima — rekao je otegnuto.

Lice Lil Morgan tek tada dobi izraz zainteresovanosti.

— Šta se dogodilo?

— Mislim da su bili napadnuti — odvali šerif preko jezika.

— Napadnuti? Kako... — promucala je devojka.

Holidej je napregnuto pratio izraze njenog lica. Čudan, skoro ludački sjaj bljesnuo je u njenim očima.

— Recite najzad šta se dogodilo? — povikala je.

— Mrtvi su — izusti šapatom Dramond.

Devojčino lice se orosi znojem. Ili se to samo učinilo kockaru? Kao da je odjednom izgubila svu svoju samouverenost, oholost i netrpeljivost prema čoveku sa zvezdom.

— Ne govorite ozbiljno? — procedila je. — Mrtvi su? Svi?

Šerif lagano klimnu glavom.

— Sve smo ih doneli u grad. Jedino je Pol Kilijen bio još u životu...

— Je li rekao nešto? — prekide ga žustro vlasnica ranča.

— Jeste.

— Šta? Šta je rekao? — uspravila se bledog lica.

— Rekao je da su napadnuti... Od Indijanaca!

— Indijanaca? Ništa ne shvatam...

— Ni ja, gospođice...

— Otkad u Kansasu ima Indija-

naca? — uzviknula je. — Zar nisu u rezervatima?

— Izgleda da neki više nisu — sleže ramenima Dramond.

Holidej se tada umeša prvi put.

— Gde ste našli te ljude? — obrati se šerifu.

— Na visoravni, nedaleko od reke Ripabliken — odgovorio je Dramond.

— A kola? Transport?

Šerif besno stisnu šake u pesnice.

— U tome i jeste stvar! — uzviknu gnevno. — Vozači „Vels Fargo“ kompanije tvrde da su ih napali beli razbojnici, a Pol Kilijen je pomenuo Sijukse. Ne umem da tu nađem nikakvu vezu!

Tada se Lil Morgan malo povratila od šoka.

— Ali, šerife! O čemu govorite? Kakva kola, kakav transport? Ništa ne razumem! Reč je o mojim kaubojima... Napali su ih, pobili Indijanci, to sam shvatila, ali... kakve veze imaju ti nesrećnici s tim prokletim transportom?

Međutim, šerif nije umeo da joj pruži precizan odgovor.

— Poznajem vaše momke, to su, istina, grubi momci, ali nijednom od njih ne bih mogao da pripišem ništa protivzakonito. Mogu samo da nagađam da su čuli pucnje i tako krenuli prema visoravni.

Devojka je odmahivala glavom, još uvek zbunjena.

— Nisu imali šta da traže tamo, krdo je na zapadu. Keno i njegovi ljudi nisu imali potrebu da idu na reku. Nije mi jasno...

— Jasno je samo da se nisu tukli s Indijancima iz obesti. Bolje da niste videli kako ti momci sada izgledaju.

— Skupiću preostale momke da ispitamo tu stvar — rekla je devojka uzbuđeno.

Dramond odmahnu glavom, u znak neslaganja.

— Ja sam lično pogledao tragove, gospođice Morgan, sve do granice oblasti. Obavestio sam telegramom šerife u Linkonu i Kerniju. Možda bi nam Holidej mogao nešto detaljnije reći o tome? — dodao je, okrenuvši se prema kockaru. Pokušao je da zaboravi na netrpeljivost koja ga je obuzimala u poslednje vreme.

— Rekao sam sve što sam imao — odgovorio je ovaj.

— Možda ste nešto prevideli? Možda ste se nečega setili u međuvremenu?

Džordžijanac odmahnu glavom.

— Sigurni ste? — navaljivao je šerif, svim srcem želeći da se kockar nečim oda i pruži mu dokaz da je povezan sa napadom na karanavan. — Ostajete pri tome da su to bili belci, a ne Indijanci?

Ali, kockar je hladno odbio Dramondove pokušaje.

— Uzalud se napinjete, šerife — rekao je mirno. — Ja s tim napadom nemam nikakve veze. Na vašu žalost.

Šerif se ljutito okrenu prema Lil.

— Sutra ćemo se videti u gradu... Kauboje treba sahraniti.

— Biću tamo — tiho se odazvala devojka.

Rej Dramond besno zari pete u svog konja, prethodno uputivši Džordžijancu neprijateljski pogled.

— Zar nećete sa mnom u grad, Dok? — pozva ga.

To je više zvučalo kao naređenje nego pitanje. Ali, Holidej se samo malo osmehnuo.

— Ja ću vam se uredno javljati, kao što ste mi naložili — rekao je na to.

Dramond besno odgalopira bez pozdrava.

Lil Morgan je neko vreme gledala za jahačem, a kada je zamakao za brežuljak, okrenula se prema Holideju, ozbiljnih, tamnih očiju.

— Šta vi o svemu ovom mislite, Dok? — upitala je.

— Mene se sve to ne tiče — odgovorio je ovaj.

— Ipak, na neki način ste bili tamo?

Džordžijanac je izvadio svoj džepni sat, pogledao prema suncu, a onda ga vrati natrag. Tek tada je uzvratio devojci.

— Ponoviću vam još jednom: napad sam video sasvim slučajno.

— Pogrešno ste me shvatili — branila se Lil. — Nećemo više o tome govoriti, obećavam. Bolje da odjašemo do ranča, blizu je podne.

— Mislio sam da ste zaboravili na poziv — reče kockar.

— A vi?

On očuta.

Obuzeti svojim mislima jahali su do samih stambenih zgrada. Ranč porodice Morgan, od koje je ostala

samo Lil, ličio je na bogatu meksičku hacijendu. Sve zgrade, uključivši i pomoćne, bile su široke, belo okrečene, a dvorište ograđeno daskama premazanim terom.

Bogatstvo ranča moglo se uočiti i po velikim krdima goveda, rasnim konjima u koralu i zelenim, sočnim pašnjacima koji su opasivali ranč.

A sve je to vodila devojka, sličnija detetu nego ženi!

Kauboji su pritrčali da prihvate uzde.

Holidej kavaljerski prihvati devojku i spusti je sa sedla na zemlju.

Umesto da uđe u kuću, vlasnica je pozvala sve ljude, pogledala ih ponaosob a onda progovorila.

— Ljudi, desilo se nešto strašno. Sirk Keno i kauboji s njim doživeli su tešku nesreću: napali su ih Indijanci. Ubijeni su svi do jednog...

Rok Šeldon, kuvar, zabezeknuto je posmatrao svoju gospodaricu.

— Ali, to je nemoguće! Zbog čega bi Indijanci napali?

— Ne znam — rekla je Lil umornim glasom — nemojte me sad pitati o tome. Nastaju teški dani za sve vas. Pobrinite se za krdo, dok ja ne okupim nove ljude. Prodaću još jedan deo goveda.

Ljudi su ćutke klimnuli glavom i razišli se u tišini.

Poslednje devojčine reči trgle su Holideja. Zar nije prethodne večeri već ugovorila prodaju stoke s onom dvojicom trgovaca u salunu „Sastanak“?

Da nisu ta dva mračna tipa ne-

kim mahinacijama uspela da ubrza-
ju posao?

Šta se to prepliće oko Lil Morgan?

•
• •

Stojeći na prozoru svoje sobe na prvom spratu, izoštrano uho Doka Holideja uhvatilo je neobičan šum u pravcu kuhinje.

Bila je poodmakla noć. Posle večeri provedene sa devojkom u salonu, kockar se izgovorio umorom i povukao u svoju sobu.

Nije još uvek umeo sebi da objasni zbog čega je došao na ranč.

On, koji se klonio prijateljstava i zbližavanja, sada je pošao sledeći neki čudan predosećaj, neko šesto čulo.

Nije on bio očaran šarmom Lil Morgan niti dirnut nesrećom koja ju je zadesila smrću kauboja sa ranča.

Pre bi se moglo reći da ga je radoznalost odvušla na tu stranu.

Tamo, u gradu, verovatno su ljudi bili loše raspoloženi kada su saznali na koji su način nastradali kauboji sa Morgan ranča. A sumnja se nadnosila nad njim. Sumnja koju je svojim ponašanjem pothranjivao šerif Rej Dramond.

Soba je bila u mraku i spolja se kockar nije ni video.

A šum se ponovio, još jednom, još bliže.

Bio je to šum koraka.

Ali ne šum čizama već mokasina. I na toj razdaljini kockarev sluh je umeo da odredi i pravac i poreklo

kliženja indijanske obuće o mokru travu.

Šta se to dešava na ranču?

Ako su Indijanci, zar bi napadali noću? Nikada to nisu činili, pa ni sada ne bi pravili izuzetak. Osim toga, bilo je neverovatno da su toliko udaljeni od svojih rezervata.

Odjednom ih je video. Za trenutak.

Dve prilike čija je koža blistala pod svetlom zvezda pojavili su se kraj zida velike kuće i odmah nestale.

Indijanci!

Šta su ovde tražili? Da li su imali veze s napadom na karavan bren-
dija?

Da nije bio osumnjičen za učesće u tom razbojništvu, Holidej bi se povukao mirno sa prozora u sobu ili samo alarmirao kauboje.

Međutim, on je izabrao riskantniji put.

Obukao je kaput i pripasao svoj opasač sa „linkolnima”.

Pre nego što je napustio sobu, bacio je još jedan pogled kroz prozor.

Sada je video samo jednog crvenokošca na uglu kod kuhinje, kako motri dvorište pod mesečinom.

Džordžijanac napusti sobu i nađe se u mračnom hodniku.

Rančerska kuća utonula je u tišinu. Lagano je sišao niz stepenice i prošao kroz predvorje, do vrata prema dvorištu koja su bila samo prislonjena!

Da nije drugi Indijanac već ušao u kuću? Zašto su vrata bila otvorena?

Holidej se nikada nije suočavao sa

SVAKOG 1. U MESECU CRTANI ROMANI

BESTSELER

1972

CP S	JANUAR	FEBRUAR	MAR	APR	MAY	JUNI	JULI	AUGUST	SEPTEMBAR	OKTOBAR	NOVEMBAR	DECEMBAR
1	5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28 8 15 22 29	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26	1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26

toliko pitanja kao tih poslednjih časova u Topeki. Izišao je na verandu i zaklonio se u senku, naoružan strpljenjem.

Činilo se da tu stoji i vreba čitavu večnost.

To ga je nateralo da se zamisli. Možda bi najbolje bilo da probudi Lil koja se u ovom trenutku nalazi sama u kući?

Tada je iza sebe začuo laki šum.

Prilepio se uza zid i zaustavio dah.

Sagnut, četvoronoške, jedan Indijanac se približavao glavnom ulazu kuće, ispred koga se nalazio čovek iz Džordžije napregnut kao strune violine.

Indijanac je zakoračio jednom nogom na verandu, osluškujući.

Istog trena kockar se stvori kraj njega. Teška drška „linkoln“ revolvera spustila mu se na glavu kao grom. Žestok udarac opružio ga je po daskama pre nego što je uhvatio vazduh!

Holidej ga ostavi da leži, siguran da se neće skoro osvestiti. Brzo se vratio predvorju i uputio prema sobi Lil Morgan, da proveri da je s njom sve u redu. Njena soba se nalazila u desnom krilu zgrade.

Bio je prilično iznenađen kada je video da ispod vrata devojčine sobe prodire svetlost.

Tiho je zakucao.

Iznutra se čulo pomeranje stolice, koraci, a onda su se vrata otvorila. Pred Holidejem se ukazala Lil Morgan raspuštene kose, obavijena tamnocrvenim ogrtačem do zemlje.

— Vi? — iznenađeno se trgla.

— Da li ste očekivali nekog drugog? — upita je ona.

— Ne, ali... Šta to znači?

— Malo sam uznemiren — polako joj je odgovorio. — Pre nekoliko minuta učinilo mi se da sam u kući čuo neki šum. Da niste možda već imali posetu?

Lice lepe devojke se odjednom zateže.

— Šta imate na umu? — upita.

— Možda sam se prevario — slegnuo je ramenima kockar, ne želeći da je preopterećuje veću da su Indijanci na ranču.

Ona priđe korak bliže.

— Dok, da niste pogrešno shvatili ovaj moj poziv na ranč? — upita ga, ali bez prebacivanja.

Baš glupa situacija, pomisli Džordžijanac. Mogla je sada još da rđavo pomisli o njemu.

Ipak je želeo da problem reši na najjednostavniji način.

— Odjahaću ujutru sa ranča, gospođice — rekao je uz naklon. Ona je htela rukom da ga zadrži, ali čovek iz Džordžije više nije bio tako blizu nje.

Izišao je napolje. Pauni je još uvek ležao na tremu, opružen, licem na daskama.

— Samo ti spavaj, crveni brate — dobacio je Holidej i pošao u postragu za drugim Indijancem.

Taj je i dalje stajao na svom stržarskom mestu kraj kuhinje. Kockar je pokušao sa starim, ali uglavnom dobrim trikom obišao je kuću naokolo, našao jedan kamičak i bacio ga Sijuksu pred mokasine.

Indijanac je skliznuo prema zemlji, sa isukanim nožem iz pojasa.

Tomahavk je spustio pored sebe i posmatrao iznenadnu senku belog čoveka u tmini.

Holidej ga je takođe video i spremno čekao.

Indijanac je puzao, kao zmija.

Bio je mlad, brz, hitar. Bacio se prema Džordžijancu kao panter. Sevnuo je nož na svetlosti kasno izišlog meseca...

Holidej nije želeo da se oglasi pucnjem. Pauni Indijanac, iz plemena Sijuksa, nije očekivao takvu istu hitrinu kojom je i sam bio obdaren.

Drška teškog revolvera pogodila ga je u slepoočnicu. Pao je kao posečeno stablo.

Kockar izvuče iz njegove šake nož, a onda pogledom potraži mesto gde bi ih mogao skloniti za izvesno vreme. Iza kuhinje se nalazila šupa za alat. Bila je to trošna građevina, sklona padu, neupotrebljivana. Nikome neće pasti na pamet da zaviri u nju.

Odvukao je jednog po jednog Indijanca, pronašao konopac i dobro ih uvezao. Nije im stavljao krpe u usta dok se ne osveste. Čekao je na to dobrih pola časa.

Kad je jedan od njih otvorio oči i hteo da se pridigne, osetio je da ne može mrdnuti ni rukama ni nogama. Besno je sevnuo okom i pogledao oko sebe. Video je svog saplemenika isto tako upetljanog i belog čoveka sa koltom u ruci, čija se niklovana cev presijavala na mesečini.

— Da nisi pisnuo — opomenuo ga je kockar — ili ćeš otputovati u večna lovišta pre izlaska sunca.

Indijanac se uvijao, pokušavajući da se uspravi. Međutim, to mu nije polazilo za rukom. Glava ga je užasno bolela od udarca.

— Imaš li ime? — upita ga Holidej.

— Zovem se Šemijahah, sin poglavice — ponosno je odgovorio Sijuks. — Ko si ti, bledoliki?

Holidej ga hladno odmeri.

— To ćeš saznati možda jednog dana — reče. — Osim toga, ja ovde postavljam pitanja. U stvari, samo jedno pitanje, Šemijahah: šta vas dvojica tražite na ranču?

Bakarnim licem Indijanca preleti prezriv osmeh. Tada se i drugi Sijuks osvestio. Tražili su se pogledima po tami i nisu progovorili ništa.

— Pitao sam te nešto — stavi Holidej cev kolta na Šemijahahov obraz.

On je nešto na svom jeziku dobacio drugom Indijancu. Posle toga je na lošem engleskom jeziku pokušao da nadmudri kockara.

— Sve ću govoriti, ali nas prvo oslobodi veza!

Džordžijanac se nasmeja tiho.

— To bi vam odgovaralo, zar ne?

— Ako nećeš, ratnici Paunija neće izustiti ni reč više!

Holidej je to znao iz iskustva: Indijanca možeš staviti na najveće muke, on neće progovoriti ako ne bude to želeo. Nije znao čime bi ih naterao da pričaju.

— Odvešću vas u Topeku — obratio im se. — Verovatno će se šerif pobrinuti za vas.

Šemijahah je opet nešto na jeziku Sijuksa kazao svom saplemeniku.

ku. Zatim je okrenuo lice Holideju.

— Mi nemamo ništa s belim policajcem! — On će nas pustiti da mirno odjašemo.

— Možda, kada ne bi znao za belce koje ste skalpirali nedavno.

— Mi o skalpiranim bledolikima ne znamo ništa.

— Baš čudno — promrmlja Dok.

— Pauni se noću šunjaju po ranču, onom istom ranču na kome su radili pobijeni kauboji! Šta na to kažeš, Šemijahah?

— Jezik bledolikog je otrovan — odgovorio je Indijanac — naši ratnici nemaju ništa s onim što se desilo kraj velike vode Ripabliken.

— I to je već nešto — klimnu glavom kockar, vrativši kolt za pojas. — Zar nije čudno da Šemijahah zna da se to dogodilo baš na reci Ripabliken?

Sijuks je uvideo da je počinio veliku grešku. Besno se propeo ne bi li raskinuo veze, ali konopac se samo usekao dublje u njegove mišice. Onda se smirio i grozničavo razmišljao kako da se izvuče iz zamke koju mu se beli čovek postavio.

— To što se desilo znaju mnogi ljudi u pokrajini — rekao je.

— A otkud dve crvena ratnika u pokrajini, daleko od rezervata?

— Bledoliki ne mora sve da zna — prkosio je Šemijahah.

— Znaću pre nego što te obese. Sijuks je ponosno digao glavu.

— Doći će dan kada će ova zemlja ponovo biti naša! — povikao je neslućenim zanosom i žarom. — Tada se tvoje ime više neće znati, po-

gani belče! Kosti će ti biti rasute po preriji, razvući će ih vuci i oglodati kojoti...

Pošto je uvideo da iz njih više neće izvući ništa, kockar im stavi krpe u usta. Šemijahah se na sve načine trudio da se odupre tom sramnom položaju, ali Džordžijanac je bio neumoljiv.

Ostavio ih je svezane u šupi i nestao u tami.

Ranč je spavao.

Svi prozori su bili bez svetlosti, pa i prozor Lil Morganove.

Koprena noći povukla se tek nekoliko sati kasnije, kada se na istoku kotur sunca oglasio jarko naranđastim bleskom.

Ranč Morgan je oživeo, počinjao je uobičajeni posao. Kauboji su napustili dvorište i odjahali prema krdima. Jedna kola krenula su u Topeku po namirnice za sledeću nedelju.

Dan je počinjao kao i svaki drugi pre njega.

Istina, nedostajali su Sirk Keno, Tekeri Džons, Pol Kilijen i Leo Džin. Nije više odjekivao Kenov oštar glas, nisu se orila naređenja.

Bili su mrtvi.

Svi su to znali.

Ipak, niko od njih nije ni sanjao da se na ranču nalaze dva vezana Sijuksa!

Dok Holidej je u rano jutro napustio ranč. Prethodno je još jednom proverio veze na Indijancima, koji su ga gledali očiju punih mržnje. Onda ih je pretresao. Pored kožnog remenja, vrhova strela i dva osušena skalpa, kockar je na svoje

Iznenadjenje pronašao u njihovim džepovima još nešto.

Dolare!

Bili su uredno složeni i čvrsto umotani.

Stavio je svežnjeve za pojas i izašao.

Lil Morgan je na vratima njegove sobe, kasnije, zatekla kratku poruku:

„Vratiću se u toku dana.”

• •

Nisu ga dočekali ljubazno.

Dok je napuštao sedlo svog Miga, bio je okružen neprijateljskim pogledima zatečenih prolaznika.

Sapat je prerastao u žagor, čule su se glasne primedbe, kao na udar čarobnog štapića nikle su grupice ljudi.

I svi su gledali u njegovom pravcu.

Za njih je on bio ubica. Pošto nisu znali kome da pripisuju napad na karavan, razbojnicima ili Indijancima, izabrali su najlakši put do krivca: Holideja.

On je to znao, ali ih se nije plašio ni najmanje. Gde god je upravo svoj pogled plavih očiju poput čelika, gomila bi ustuknula.

On se uputio prema šerifovoj kancelariji.

— Da je šerif pametan, ne bi ga odatle ni pustio više! — javio se neko glasno.

— Nekad se to drukčije rešavalo — nadovezao se drugi. — Kono-pac, i neka visil!

— Sad sve mora zakonski...

— A Indijanci? Drže li se oni zakona?

— Oni nesrećnici bez skalpa ne mogu da odgovore na to...

Džordžijanac zatvori vrata za sobom i ostade kraj njih malo raskrečen, poluspuštenih kapaka, ne ha-jeći za neprijateljske šerifove poglede.

Dramond nije očekivao kockara. Proveo je mučnu noć, ne trenuvši. Prevrtao se u svom velikom krevetu misleći na Lil i ovog prokletog pokeraša i strelca.

A sada, kao za pakost, stvorio se tu. Iz snova na javu.

— Šta hoćete? — upitao je oštro.

— Zar ne treba više da se jav-ljam? — pecnu ga Holidej.

Dramond se nakašlja. Zatim, oči-to zbunjen, protrlja svoje zakrvavljene, pospane oči i odgurnu neke hartije od sebe.

— Pitanja ja postavljam ovde — obrecnu se šerif.

— Izgledate umorni — primeti kockar.

Dramond lupi šakom o sto i us-tade.

— Bilo bi bolje da nikad niste svratili u Topeku — viknuo je. — Još bolje... da je napustite, što pre!

— Pa da govore da sam pobegao od šerifa po imenu Rej Dramond? Možda bih i to podneo, da taj isti Dramond, kao šerif, ne širi okolo glasine o meni da bi prikrio sopstvenu nesposobnost.

Šerif je odgurnuo sto od sebe, po-gođen u živac.

— Do đavola, vi sebi previše dozvoljavate, Holideje! — zavikao je, crven u licu. — Budite srećni što vas nisam zatvorio...

— Zašto niste?

Dramond zastade. Hladnoća kockarevog glasa ohladi mu gnev.

— Znači li to — upitao je lagano — da biste se branili?

— Svakako.

Bio je to jasan, odrešit odgovor u koji je poverovao.

— Ne biste se libili da pucate u zakon?

— Samo u čuvare zakona. I to one koji nisu sasvim normalni.

Dramond preblede kao kreč. Zatim mu se obrazi osuše tamnocrvenim pegama. Stegao je pesnice do bola.

— Da nisam šerif... — procedio je, zgrčenog lica — ja bih vas sabio u zemlju! I znajte: ako vas budu hteli ustreliti, neću ni prstom mrdnuti!

— To i ne očekujem — odvrati kockar — umem da se brinem o sebi.

— To verujem. Kralju revolveraša nije potrebna pomoć. On je neuništiv, sa svoja dva paklena kolta, sačinjen od leda i čeličnih nerava... Ali, takva će ga smrt jednom zadesiti, takav kakav je i sâm: hladna, usamljenička, ledena... I mnogi će biti srećni što ga nema.

Zatim je šerif začutao. Mislio je da je rekao previše, da Holidej neće izdržati i da će počinuti nešto zbog čega će se kajati obojica.

Međutim, sa kockarevog lica na Dramonda udarao je hladan prezir.

— Ne znate koliko ste u pravu, šerife — kazao mu je napuklim, ali mirnim glasom. — Đavolski u pravu! Samo, imajte na umu da se ne plašim smrti. Ja je čak izazivam.

Onda priđe prozoru i baci pogled na ulicu.

— Da li ste završili? — pitao je malo kasnije.

Dramond se počea po zatiljku. Bio je ljut na sebe što mu ni ovog puta nije uspelo da Džordžijanca izbac iz ravnoteže i legendarnog mira.

Pošto je šerif čutao, kockar se okrete prema njemu.

— Moram da govorim sa vama.

— Govorite — procedi mrzovoljno Dramond.

— Tiče se Morgan ranča. Dolazim odande.

Čuvar zakona oseti da ga ponovo nešto hvata za srce. Bili su to ljubomora i jad, čega nije umeo da se oslobodi ili bar sakrije od tuđih pogleda. Znači, ovaj revolveraš je proveo noć kod Lil!

Čitavu noć?

— Znam da ste uspeli da se ušunjate na ranč — dobacio mu je.

Ali kockar ga samo pogleda sa sažaljenjem.

— Bio sam pozvan, ako se to tako zove — odgovorio je na šerifovu primedbu. — Ali, kad spominjete šunjanje, druge dve osobe su to učinile noćas.

— Možda ona dva bedna trgovca, koji liče na pajace?

— Nisu oni.

— Pa, ko bi to mogao da bude, mister? Baš bih voleo da čujem.

— Dva Sijuksa.

Rej Dramond se zagrcnu. Kao da ga je neko polio hladnom vodom.

— Šalite se? — uzviknuo je.

— Nimalo.

— Šta je sa Lil? Da li joj se nešto dogodilo?

Holidej odmahnu glavom.

— S njom je sve u redu — reče.

— Šta su ti crveni đavoli hteli?

— Nisam uspeo da saznam.

Dramond je grozničavo prebirao mislima kakvo još pitanje da postavi a da ne oda preteranu zabrinutost za lepu vlasnicu ranča.

— Tako dakle! — škripao je zubima. — Prvo iskasape kauboje, a onda hoće i ranč da napadnu. Da li su uspeali da umaknu?

— Nisu.

— Kauboji su ih ustrelili?

— Ne. Niti imaju pojma o njima.

Dramond se nekako spusti na stolicu.

— A Lil? Šta ona na to kaže?

— Niko osim mene i vas ne zna za to.

Dramond ga pogleda ispod oka.

— Trebalo je da se setim. Vi ste ih sredili, zar ne. Obojicu? Pretpostavljam da su živi?

— Tako je, šerife. Ostavio sam ih vezane u jednoj šupi na ranču.

Dramond se ponovo podiže. Zvučalo je neverovatno, ali je pristajalo čoveku kalibra Doka Holideja: savladati dva ratnika i spetljati ih kao od šale. Šetao je s jednog kraja prostorije na drugi, grizući donju usnu. Onda se zaustavio pred Džordžijancem.

— Zašto nikome na ranču niste kazali o tome? Treba upozoriti Lil!

— Smatrao sam da devojkicu ne-

mam razloga da opterećujem novim brigama.

Dramond uhvati šakama glavu.

— Do đavola, šta ako crvenokošci ponovo dođu? Ona mora to da sazna!

— To je vaša briga, šerife. Neka neko neupadljivo motri na ranč i stražari, a obavestite i guvernera. Staviće vam vojnike na raspolaganje.

— Do đavola s njima — zagrne Dramond. — Šta mislite, kakvi su ti momci? Balavci! Oni pravi, iz doba sukoba s Indijancima, odavno su otpušteni. Ovima bih morao da nabavljam cucle!

Onda kao da se nečega prisetio.

— Rekli ste da s tim nemate ništa, a ipak...

— Sa čime, šerife?

— S onim prokletim napadom. Zbog čega se onda brinete za Lil Morgan i crvenokošce?

— Upravo zbog toga što nemam nikakve veze, iako neki ljudi u Topleki tvrde suprotno.

Dramond uvuče glavu u ramena. Znao je na koga Holidej misli.

— Razgovarao sam s njima — nastavi kockar.

— S Indijancima? Zar znaju engleski?

— Jedan od njih pomalo razume. Ali, nisam uspeo da izvučem ono što me interesuje. Oni umeju da čute kao zaliveni ako se zainate.

— Ako meni padnu šaka...

— Onda ih ne poznajete dobro. Kladim se da će umreti, a da ne otvore usta i puste krik.

Dramond je u sebi dao Holideju za pravo. Bezgranična mržnja pre-

ma belim osvajačima držala ih je još uvek i činila ih još tvrdim i ogorčenijim.

— Onda ću ih obesiti!

— Opet grešite, šerife — uzvratí Holidej. — Zar ne shvatate?

— Možda biste mi vi otvorili vidik? — upita ironično Dramond, ne znajući više šta da predloži.

— Moramo im lukavstvom razvezati jezik.

— Ali kako?

— Moramo naći čoveka koji razume jezik Sijuksa. Nekog starog vodiča ili vojnika? Poznajete nekog takvog, šerife?

Dramond se počea po zatiljku.

— Čekajte... To može da bude samo Ajk Fridkin. Bio je nekada izvidnik i lovac na bufala. Živeo je godinu dana među Sijuksima na severu, jer je bio oženjen Indijankom. Kasnije, kad mu je žena umrla od groznice, vratio se među bele. Zašto vam je potreban takav čovek, do đavola?

— Da ga zatvorite.

— Zatvorim? Kakve su to šale, Dok?

— Saslušajte me — strpljivo mu objasni kockar. — Prvo ćemo dovesti crvenokošce u grad. To ću učiniti ja, a vi za to vreme zatvorite Fridkina i naučite ga da vas proklinje, psuje i grdi što više može, u prisustvu Indijanaca.

Rej Dramond je prvi put počeo da se osmehuje.

— Sad vas razumem — rekao je.

— On će kasnije saznati šta Sijuksi razgovaraju među sobom i to preneti nama?

— Tako je.

— A vojska? Da li da zovemo?

— Moraćete — napomenu mu kockar — jer su se Indijanci dokopali brendija. Popiće ga i poludeće, a znate šta mogu u tom stanju da učine? Podivljaće, napustiće rezervate i početi da pale i ubijaju...

— Još danas ću poslati telegram... A šta dalje?

Dramond je nesvesno prepustio svu inicijativu Doku Holideju. Ni jednom njegovom predlogu nije našao zamerke, a s obzirom da je bio sam, bez pomoćnika, pomoć ovakvog čoveka, makar bio on i kockar, dobro mu je došla.

— Večeras izjašite čim padne mrak. Sastaćemo se na drumu gde se ukršta sa železničkom prugom. Tamo ću vas čekati s Indijancima.

— Zar ćete ih sami izvesti, neprimetno?

— Uspeću — obeća kockar. — Jedan je manje upadljiv od dvojice. — A onda, kao da je čitao šerifove misli, dodade. — Popodne ću otići do ranča da se pozdravim sa gospođicom Morgan. Ništa više.

— Više je nećete posećivati? — upita šerif.

— Ako bude neophodno, neću ići bez vas.

Dramond je klimnuo glavom, ne znajući da li da se rađuje ili da ponovo sumnja.

— I još nešto — napomenu Džordžijanac — ona dva trgovca, šta o njima znate?

— Ništa. Meni oni liče na skitnice koji smeraju neku podvalu Lil Morgan.

— Otkad su u Topeki?

— Odnedavno. Ali, sve mi se čini

da sam njihove njuške već viđao negde, samo ne mogu da se setim gde.

— Još su u gradu?

— Jednoga sam video, vraćao se od lekara. Zna li zbog čega je pucao na vas? Da vas ne poznaje odnekud?

• Holidej se osmehnu oporo.

— Da me poznaje, ne bi se usuđio da potegne.

To je bilo tačno i šerif je priznao da je kockar u pravu. Potegnuti na Holideja bilo bi ravno samoubistvu.

— U svakom slučaju — nastavi Dok — pripaziću i na njih. Neka vam opet bude jasno, šerife: nikad ne potežem prvi.

I iziđe.

Uputio se prema salunu „Sastanak“, ne mareći za poglede posetilaca unutra. Naročito ga je neprijateljski dočekao Ben Zaks. Taj je bio naprosto siguran da je njegov brendi u Holidejevim rukama i da ga on polako ispija i krčmi preko granice.

I trgovci su bili tu, Kraford i Hemblok. Ovog puta su sedeli bez „dama“. Pit Kraford je bio bleđ, jer mu je mesni doktor u toku noći izvadio metak i još se ježio od sećanja na tu operaciju.

Kada je ugledao kockara hteo je da skoči sa stolice i da se maši oružja.

— Jesi li poludeo? — zadržao ga Derek Hemblok.

— Poslaću ga u pakao! — rešao je Kraford.

— Okani se tih misli — primorao ga partner da sedne — taj nam je čovek još potreban!

— U pravu si — promrmlja Kraford — ali se bojim da nam ne natovari još nevolja na vrat.

— Neće. On ništa ne sluti, a biće kasno da se kaje što nije napustio Topeku na vreme...

U međuvremenu, Džordžijanac se smestio za jedan sto, očekujući Zaksa da dođe. Kako se ovaj pravio lud, on ga je glasno dozvao.

— Viski, krčmaru!

Tek tada se vlasnik saluna pomerio. Na njegovom kao pun mesec okruglom licu nije bilo osmeha kada je spustio piće pred Holideja.

— Zašto uopšte pijete viski, kad imate dovoljno brendija? — upitao je drsko krčmar.

Kockareva šaka pade na opasač ispod kaputa. Pogled mu je bio leden. Debeli Zaks pomodre od straha.

— Još jednu reč, krčmaru... i zdravlje će ti biti narušeno.

Zaks nije želeo da rizikuje.

Hteo je da se povuče, ali ga Džordžijanac zadržao.

— Da platim — reče.

Mašio se za džep, po novac, ali je napipao svežnjeve koje je našao kod Sijuksa. Na te dolare je bio potpuno zaboravio! Nesvesno je izvukao celu gomilu pred sebe na sto i privukao krčmarevu pažnju.

Odsutno mu je pružio jednu novčanicu.

Krčmar brže-bolje šmugnu za šank, gde se osećao najsigurnijim.

Holidej je već pošao da novac spremi natrag za pojas, kada mu se učini da na jednoj novčanici, odozgo, stoji nečije ime. Pogledao je malo bolje i pročitao: Hemblok!

Trgovac stokom?

Kakve veze imaju on i ovaj novac nađen u džepovima Indijanaca na Morgan-ranču? To je bilo retko ime u tim krajevima i nije bilo sumnje da se tičalo baš Dereka Hembloka, trenutno nastanjenog u salunu u Topeki.

Pogledao je u pravcu trgovaca koji su, pognutih glava, šaputali. Kad bi znao šta to govore jedan drugom!

Tada je Kraford ustao od stola, ispio s nogu ostatak viskija iz čaše i napustio lokal. Nije ni pogledao kockara.

Kroz prozor saluna Holidej je video ranjenog trgovca na konju. Nekuda se spremao na put. U kom pravcu?

Brzo je ustao i uputio se prema svom šarcu. S njega je skinuo svoju lekarsku torbu od krokodilske kože koju inače uvek nosi sa sobom, da bi izgledalo da je zbog nje izišao napolje.

Istovremeno je ispratio pogledom Kraforda. Jahao je na jug.

A ranč Lil Morgan nalazio se u tom pravcu!

Vratio se za svoj sto, s namerom da nešto kasnije ustane i krene za Krafordom.

Ali, sudbina mu je poslala Hembloka u susret. Neočekivano, trgovac se stvorio kraj njegovog stola.

— Samo da porazgovaramo trenutak, mister? — zamolio je učtivo.

Kockar pomisli da je to bio dogovor da se on zadrži malo u salunu, no nije imao kud. Svi su zurili u njegovom pravcu.

— Govorite — nehajno je uzvraatio.

Hemblok privuče stolicu i sede.

Očigledno, trgovac nije znao kako da počne. Stalno mu je nešto smetalo, ili dugmad na kaputu, ili stolica na kojoj je sedeo, ili Džordžijančeva torba koju je nekud premeštao i ponovo vraćao na isto mesto.

— Hteo sam da govorim u vezi Kraforda — najzad je proslivio.

— Da?

— Znae šta se sinoć desilo, zar ne? Pa... Pit nije imao nameru da puca u vas, verujte! Samo je malo više popio, a u takvom stanju obično napravi neku šalu...

— Nije baš šaljivo pucati u leđa — primeti kockar.

— Mi smo miroljubivi trgovci, mister. Sve je to bilo zbog pića.

— Oni koji vole mir, ne nose oružje.

Hemblok podiže ruke uvis.

— Ne verujete mi? — povika. — Kraford bi šale radi možda napravio samo rupu u tavanici...

— Ili na mojoj koži? — prekide ga Dok.

— Ja ga dobro poznajem. Niste u pravu, nije on takav. To sam samo hteo da vam kažem.

Šta je smerao Hemblok, pitao se Holidej. Da li su znali da je on stvarno video napad i begunca na siveu, pa sada pokušavaju da ga se na podmukli način oslobode?

Verovatno su i oni bili u vezi s napadom na transport sa brendijem. Ali, otkud Indijancima novac i šta je Paune nateralo da napadnu karavan?

I šta su, do vraga, tražili na Morgan-ranču?

Hemblok je hteo da se udalji, no, kockar ga zadrža za trenutak.

Izvukao je ispisanu novčanicu i pružio trgovcu.

— Ovo sam našao juče na ulici — rekao je što je mogao ravnodušnije. — Tada još nisam znao da se zovete Hemblok. Pretpostavljam da je novčanica ispala vama?

Trgovac je zbunjeno zurio u Džordžijančevu ispruženu ruku. Podozri-vo ga je upitao.

— Kako vam je uopšte palo da sam je ja izgubio? To se moglo desiti svakome!

Hteo je da ustane sa stolice, ali ga kockar ponovo zadrža.

— Mislim ipak da je vaša... jer je na njoj vaše ime, Hemblok.

Trgovac prihvati novčanicu, potpuno zbunjen. Zatim se nasmejao izveštačeno.

— Neka sam proklet ako zaista nije moja! Da, imam običaj da ispisujem svoje ime na novčanicama. Hvala vam... mister Holideje!

Strpao ju je u džep kao da ne želi da je još neko u salunu pogleda.

Hemblok se vratio svom stolu uz nemireniji nego ikada.

Tačno, novčanica je bila njegova, ali otkuda se našla kod đavolskog kockara? I gde je mogao da je promeni?

Sa svoje strane, Džordžijanac je bio siguran da je ovo bio deo starog, mangupskog trika. Hemblok i Kraford su radili zajednički, ali u grad bi obično dolazili odvojeno. Jedan bi ušao u trgovinu, kupio neku sit-

nicu, platio krupnom novčanicom, a zatim odmaglio. Malo posle toga dolazi drugi i obavlja kupovinu plaćajući novčanicama od deset dolara. Kada trgovac, naravno, vraća kusur metalnim novcem, varalica ga napada tvrdeći da je na tezgu spustio krupnu novčanicu a ne onu od deset dolara. Nastaje prepirka i najzad dolazi šerif. Tada varalica i njemu tvrdi isto, uveravajući ga da na krupnim novčanicama ima običaj da ispisuje svoje ime. Šerif to proverava, pregleda kasu i nalazi novčanicu s imenom koju je njegov prethodnik dao, a trgovac nije ni zagledao...

Upravo kao varalice izgledali su Kraford i Hemblok.

Zagonetka je, međutim, bila u tome kako se taj novac našao kod Indijanaca.

No, i u tome je polako nazirao odgovor...

Bilo je kasno popodne kada je stigao na Morgan-ranč.

Nameravao je da obiđe svezane Indijance, ali ga je Lil Morgan preduhitrila. Videla ga je izdaleka. Opazila ga je sa verande i mahnula mu. Kockar je tako zategao uzde na suprotnu stranu.

Devojka više nije imala na sebi pantalone i prsluk. Sada je zaista izgledala mnogo privlačnije u dugoj, beloj haljini, s velikom žutom mašnom preko struka, vezanom pozadi u veliki čvor.

— Nestali ste sa ranča kao dim

— pozdravila ga je i pružila mu ruku. — Šta se desilo?

Holidej se nasloni na stub verande i pripali cigaretu.

— Rej Dramond mi je naredio da mu se svakoga dana javljam — slagao je kockar. — Znae već da je nezgodan.

— To znam — osmehnu se Lil. — Da li je sad bar malo mirniji?

— Niko u gradu nije miran — uzvratila Dok. — Komešaju se, gundaju, i najradije bi me videli na vešalima.

Sedela je u pletenoj stolici, obasjana popodnevnom suncem, čarobno osmehnuta. Podsećala je na slike poznatih umetnika koje je viđao nekad na Istoku u salonima bogatih ljudi.

— Upozorila sam vas, a vi mi niste verovali. Nemojte zato više ni jahati u Topeku. Opasno je!

— U svakom slučaju, došao sam da se pozdravimo.

Ona se uozbilji.

— Mora li to biti baš danas? Tako sam usamljena. Momci oko mene samo čute, pogodoeni onim što se desilo njihovim drugovima. Jedva jedu, sve rade mehanički, preko volje... Odjašite sutra, Dok. Volela bih da mi malo pričate o sebi.

— O meni se sve zna — odgovorio je on gorko. — Čini mi se da i ptice pevaju o revolverašu i kockaru. Šta bih tome mogao da dodam?

Okrenuo se i odsutno pogledao prema koralu.

Tada se trgao!

Prepoznao je sivca, istog onog koji je tog kobnog dana stajao pred salunom, a zatim nestao!

Da ne bi odao uzbuđenje, okrenuo se prema devojci i, kao uzgred, zapitao.

— Zar vi možete da budete usamljeni? Imate sve, kuću, novac, zaljubljene momke, divne konje...

Ona je uzdahnula.

— Bogatstvo ne znači sreću, Dok. Ja doista imam sve što se poželeti može, a i konji mi mnogo znače. Volim ih ponekad više nego ljude, plemeniti su, odani...

— Konji su zaista divni — klimnuo je glavom kockar — onaj sivac naročito.

Ona skrete pogled.

— Da — rekla je tiho — platila bih za njega mnogo, ali...

— Zar nije vaš?

— Ne... Pripadao je mom nadzorniku, Sirku Kenou. Mislio je da njime oplemeni rasu.

Onda je prekinula usred priče, ustala i naslonila se na ogradu, pored Džordžijanaca.

— Zaista, kako je taj sivac došao ovamo? Šerif je rekao da je Keno mrtav, a njegov sivac se nalazi u koralu!

To je i za kockara bilo nepojmljivo, devojčino lice bilo je istinski iznenađeno.

— Možda je krenuo s nekim drugim konjima na put?

Ona odmahnu glavom.

— Keno se ne odvaja od njega, nikad.

— Čudno — promrsio je Holidej kroz zube.

— Više nego čudno — složila se Lil. — Na žalost, životinje ne umeju da govore. Znam da sivac ne dozvoljava nikome da ga jaše, možda mu

je uspelo da umakne prilikom napada?

Holidej prihvati i ovu devojčinu pretpostavku.

— U pravu ste — reče — ali... ako ga je Keno jahao, mora da je bio osedlan. Sada međutim nema sedla!

Lil Morgan ponovo sede. Izgledala je opet umorno, odsutno.

— Jedino je mogao da preskoči ogradu, on je odličan skakač! Ali, zaista, gde mu je sedlo?

Istog trenutka, do njih dopre neki šum. Holidej oceni da je iz sobe, čiji je prozor u prizemlju bio širom otvoren. Onda se neko prigušeno zakašljao.

Instinktivno, kockar pomisli na trgovce, ni sam ne znajući zašto. Da se nisu ušunjali u kuću da prislušuju?

Devojka je bila mirna. Činilo se da nije čula ništa. Verovatno su je zaokupljale misli o tajanstvenom dolasku konja njenog ubijenog nadzornika.

— Ako su moje ljude napali Indijanci — kazala je — onda su i sivca povel. Indijanci jašu bez sedla, sigurno su ga skinuli s konja? A on je posle zbacio lopova sa sebe?

— Možda je tako — prihvati kockar. Međutim, on je svojim očima video sivca u Topeki, s uzdama i sedlom.

Gledao je prema otvorenom prozoru, očekujući novi šum ili neki pokret. Međutim, sve je izgledalo mirno.

— Sami ste u kući, gospođice Lil? — upita iznenada.

Ona podiže glavu.

— Zašto? Vi niste Dramond pa da budete toliko sumnjičavi, Dok — nasmešila se vragolasto.

— Mislio sam na trgovce — uzvрати on. — Da li ste sklopili posao?

— Kraford je bio popodne ovde. Rekao je da će Hemblok razgovarati s vama, pošto je njemu samom bilo neugodno.

— Razgovarao je — potvrdi Dok. — Da li ih poznajete oдавno?

— Moj otac je još trgovao s njima — rekla je Lil posle kraće pauze. — U stvari, znala sam njihova imena odranije, mada ih lično nisam upoznala donedavno. Zašto vas to interesuje?

— Onako — sleže ramenima kockar.

— Ja sam loša domaćica — ustala je devojka — nisam vas ničim ponudila. Narediću svojoj kuvarici da vam pripremi nešto za jelo. U društvu će mi se valjda povratiti apetet, koji sam izgubila poslednjih dana...

Otišla je s verande, njišući bokovima. Bila je svesna da je posmatra. Ipak, Holidej nije bio Dramond: mirno je spavao i nije gubio glavu zbog lepe vlasnice ranča.

Stavio je obe šake na ogradu i zagledao se u kao krv nebo na zapadu.

Sa pašnjaka su se upravo vraćali kauboji. Skidali su sedla sa konja i terali ih u koral. Zatim su se uputili prema kuhinji Roka Šeldona. Ispred kuhinje stajao je dugi, grubo istesan sto sa već postavljenim zdelama. Kauboji su posedali na klupe i večerali ćutke.

Holidej je pušio i uživao u sutonu.

Sunce je zalazilo, nad njim su poput modrog kamena lebdeli oblaci, oivičeni sunčevim zracima kao zlatnim prahom.

Uskoro je jedna Crnkinja iznela sto sa točkićima, prepun raznih jela, od hladnog pečenja do raznih salata i vina. Ni u bostonskim restoranima nisu servirali bolje.

Boston?

Setio se grada iz koga je pre toliko godina otišao, tražeći na suvom vazduhu dalekog Zapada lek za svoja bolesna pluća. Ali, našao je samo lutanje bez smisla i povratka, život unapred osuđen na propast.

Podigao je čašu s razblaženim viskijem. Crnkinja se nečujno povukla, dok je Lil Morgan sedela preko puta obuzeta sopstvenim mislima.

Tada mu do ušiju dopre topot konja.

On odloži čašu i baci pogled preko dvorišta. Sa trema je mogao da vidi drum za Topeku, ali se tamo jahač nije pojavio. Sigurno je izabrao kraći put preko pašnjaka?

— Je li to neko od vaših ljudi?
— prenuo je devojku. Ona ga je pogledala iznenađeno.

— O čemu govorite?

— Zar niste čuli topot?

Slegla je ramenima.

— Možda... Možda je neko od kauboja otišao u grad. Ali svi se vraćaju na vreme, dobri su to momci...

Razgovor između njih kao da je odjednom zamro. Bio je to siguran znak da je vreme da se povuče. Ustao je i stavio šešir na glavu.

— Moje vreme je isteklo, gospođice — rekao je. Ona se podiže, zabacujući pramen kose sa čela.

— Vreme mora jednom da istekne, svakome — složila se i ona. Glas joj je zvučao nekako tužno i razočarano.

Pružila mu je ruku.

— Možda se više nećemo videti... Želim vam sve najbolje.

Brda su zaklonila sunčev kotur, nebo je odjednom postalo tamno. U koralu je zarzao konj. Vazduhom je proletela ševa i sletela na obližnji žbun.

Holidej odveza svog šarca, pojavila se i ne osvrnuvši se više iziđe na drum.

Bela, duga haljina Lil Morgan još se belasala na verandi kada je jahač utonuo u prozračno veče.

Sva Sijuksa, vezana u šupi, čula su tihe korake ispred svog zatvora. Ponadali su se da to dolazi neko iz njihovog plemena ili kauboja.

Ali, bio je to Holidej.

Čim se pozdravio sa Lil Morgan, napravio je veliki luk oko rančastog vratio se na isto mesto, zaklonjen senkama zgrada. Uspeo je čak da iz koralu izvuče dva konja i da ih povede prema udoljici, stotinak jardi od šupe gde ga je čekao Mig.

Niko ga nije primetio, niko mu se, uostalom, nije ni nadao.

Holidej je prvo Šemijahaha prebacio preko leđa i poneo. Sin poglavice više se nije otimao i branio. Noge i ruke su ga bolele od veza, usta utrnula od krpe.

Ostavio ga je pored konja i vratio se po drugog. Kada ih je, obòjicu, doveo kod konja, vezao ih je èvrsto za leða životinja, a onda i sam uzjahao.

Bio je daleko od ranèa kada se pojavio mesec, èut kao svetiljka na salunskim tremovima.

Priblièavao se mestu sastanka s Rejom Dramondom. Drum za Topeku ukrètao se sa èeleznièkom prugom. Rampa je bila podignuta.

Ne blizu sto jardi od rampe, opazio je pokret u tami.

Odmah posle toga prolomio se pucanj!

Dèordèizijanac je pao sa sedla kao kamen.

Ali još nije dotakao ni tle, a koltovi sa niklovanim èevima bljesnuli su mu u rukama i bljunuli ubitaènu vatru.

Razlegao se prodoran krik.

U tièini večeri delovao je jezivo, stapajuèi se sa beskrajem neba.

Kockar je još neko vreme ostao na zemlji, otkoèenog oruèja, osluèkujuèi.

Neki konj dolazio mu je u susret.

Sada ga je jasno video. Na njemu, zakaèen kaputom za vrh sedla, visio je trgovac Pit Kraford!

Bio je mrtav.

Metak mu je proèao kroz grudi.

S druge strane pruge još neko je èuo pucnje. Rej Dramond.

Nije stigao da se umeèa u guèvu. Ugledao je samo konja i jahaèa kako visi o sedlu, dok su protrèali kraj njega. Vratio je revolver za pojas i poterao svog zelenka prema rampi.

Tada je nazreo siluetu tri konja, nepomiène, avetinjske.

— Dok? — povikao je iz sveg glasa. — Jeste li vi...?

Holidej se podièe sa zemlje i otrese praèinu.

— Ja sam, èerife.

— Ko je pucao?

— Nisam siguran, ali mislim da znam ko je.

Dramond je već prièao.

— Jesu li Indijanci sa vama?

— Tu su, èerife. Èta je s Ajkom Fridrikom?

— Ubedio sam ga. U èeliji je već. Èudan neki tip, da znate.

— Zaèto?

— Nije hteo da pristane sve dok nisam pomenuo vaše ime. Da li ga poznajete?

— Fridkina?

— Da, njega.

— Nikad nisam èuo, za njega, niti ga video.

Holidej potom povede konje za koje su bili privezani Sijuksi. Èuvar zakona u Topeki ih je osmotrio èutke.

-- Ko je bio èovek kraj rampe èto je pucao? — upitao je malo zatim.

— Pit Kraford.

— On? Znaèi, hteo je da se osveti?

— Verovatno!

Jahali su èutke.

Dramond je iskosa bacao pogled prema kockaru, ali nije mogao nièta da dokuèi na njegovom licu obavijenom tamom.

— Neèto krijete od mene, Dok! — oslovio ga je.

— Èta to?

— Ne znam... Samo, oseèam da

mi niste rekli sve što znate i sumnjate.

— Ima nešto — klimnu glavom Džordžijanac, razmislivši malo. — U koralu na Morgan-ranču nalazi se sivac, konj koga je jahao bandit kada se odvojio od svojih saučesnika posle napada.

Šerif Dramond se trže.

— Ako mislite na sivca sa ranča, to je omiljeni konj Lil Morgan.

— Zaista? — iznenadi se kockar.

— Ona mi je rekla...

— Šta vam je rekla?

— Ništa. Mora da sam se prevario. Znači, taj sivac je njen.

— Samo ona ima takvog u ovom kraju. Prvoklasna životinja, ako se razumete u konje...

— U konje ne baš naročito — promrmlja Dok — ali u ljude već bolje.

Sada je tek bio zbunjen. Ali, nije želeo da šerif opazi dvoumljenje.

— Ima još nešto — javio se zatim. — Ovi Indijanci su u džepovima imali novčanice, a na jednoj je bilo ispisano Hemblokovo ime.

— Grom i pakao! — uzviknu šerif. — Da se niste prevarili?

— Hemblok je istu tu novčanicu danas uzeo od mene kao svoju. I zahvalio mi, naravno.

— Ja sada sve manje razumem! — klonuo je duhom Dramond.

Kockar nije odgovorio ništa. U njegovoj glavi su se vrzmale mnoge misli, ali nekoliko od tog broja bile su sve kristalnije i određenije.

U suton su stigli u Topeku.

Ispred saluna „Sastanak” gorela su oba fenjera.

Uspeli su da Indijance provedu neprimećeni. Kada je Dramond najzad zatvorio vrata za sobom i zapalio lampu, bivši izvidnik započeo je svoju „predstavu”. Kao lud ustremio se na šipke i počeo da ih trese.

— Gde si propalice od šerifa! — zaurao je Ajk Fridkin, ugledavši Dramonda u hodniku. — Hoćeš li me konačno pustiti napolje, ili ću morati da podnosim smrad tvojih pantalona u ovom pacovskom ćumezu!?

— Zaveži! — odbrusi mu šerif.

— Zaveži ti svoju pucaljku na čelo i opali, ništarijo! Ta limena značka vredi ti koliko i noćna posuda ispod kreveta usedelice Manford! Koga mi to dovodiš? Indijance?

Dramond je otvorio vrata i gurnuo Sijukse unutra. Prethodno im je izvadio krpe iz usta.

— Pa, bolje i oni nego tvoje zlikovačko lice! — zacerekao se histerično Fridkin. — Oni bar ne zaudaraju na zakon i red. Bar su se nagledali neba i drveća, a ne tvoje njuške, njuškalo!

Sijuksi se zgledaše, a onda lagano spustiše svoja utrnula tela na klupe.

Fridkin je odlično igrao svoju ulogu.

Iz polumraka, Holidej je video njegovo izbrazdano lice, sedu kosu i ispupčene jagodice. Nije ga poznavao. Pa ipak, šerif je rekao da je pristao na svoju ulogu samo zbog njega. Zašto?

Bivši izviđač ponovo protrese rešetke svojim još snažnim rukama.

— Pseto šerifsko — grmeo je — nemoj da misliš da sve ovo izmišljam? Ovo je prilika da svim šeri-

fima kažem u lice da su đubrad! Pre petnaest godina ubili su mi sina u jednoj tuči, tamo u Ajova Sitiju. Posle su se kleli da je bila samoodbrana. Lažovi i krivokletnici! Đubrad koja se zaklanja iza značke! Ništarije i podlaci! Kukavice!

Rej Dramond se namršti.

Očigledno da je Fridkin preterao u svojoj glumi.

A možda... možda više i nije glumio?

— Čuvaj dah za kasnije — opomenuo ga je.

— Sve vas mrzim! — grmeo je stari izvidnik, — Niste vi ni za jedan nokat onom momku koga smatrate ubicom i lopovom! Ni za nokat!

— O kome govoriš? — planu Dramond.

— O Holideju — iskezi se Fridkin. — Slušao sam o njemu samo bajke. Ali on je, u stvari, čovek veći od svih vas poštenjačina. On je za vas biblija! Baš tako! stari Friskin poznaje ljude, čita im dušu. A ti si, šerife... običan crv! Sujeta i ljubomora, do grla pun zavisti i taštine...

Šerif okrznu pogledom kockarevu senku na ulazu. Da li je sve ovo čuo? Da li je istina da ga Fridkin ne poznaje? Da mu nisu spremili neku smicalicu?

— Poznaješ ga dobro? — upita šerif. — Odavno?

— Poznajem ga — potvrdi izvidnik. — Video sam ga u svim gradovima kroz koje je prošao. Vetar mi je pričao o njemu, banditi su sa strahom izgovarali njegovo ime! A šerifi... šerifi su gledali da mu se skloni s puta. Ha-ha-ha-ha! I ti ćeš jed-

nom pobeći ili ga proklinjati, pseto! — Umukni! — ne izdrža Dramond. — Te slavopojke o Holideju zadrži na svom poganom jeziku!

— Hoćeš da umuknem? — utišao je glas Fridkin i prislonio lice na hladan metal šipki. — U redu. Završiću... ali ovako!

I on pljunu u pravcu Dramonda.

Na šerifovu žalost, pogodio ga je posred lica. Izbezumljen od gneva Dramond je istrkao svoj kolt.

Izvidnik se cerekajući povuče prema zidu, u polutami.

— Hajde, ubij me! Samo ti još to fali da se proslaviš! Čuveni šerif Topeke ubio nenaoružanog zatvorenika! Ha-ha-ha!

Rej Dramond se jedva savlada.

Sve je manje bio siguran da Fridkin igra svoju ulogu. Kao da je koristio datu priliku da izlane sve što mu leži na srcu, a očigledno da je imao šta da izbaci.

Dramond rukavom obrisao pljuvačku s obrva, psujući.

Holidej je čekao u kancelariji, ravnodušnog izraza lica. Izgledalo je da nema pojma o galami u ćeliji. Ili je, možda čuo a nije razumeo?

— Jeste li videli? — pitao je nervozno Dramond.

— Šta to? — okrenu se kockar.

Dramond odmahnu rukom.

— Taj Fridkin... strpaću ga na mesec dana u ćeliju čim mi se ukaže prilika za to.

— Čuo sam da galami, ali to je deo našeg plana.

— Do đavola s takvim planom! — mumlao je Dramond, kipteći od srdžbe.

— Šta se desilo? — iščudavao se Holidej.

— Ništa! — uzvratila šerif. — Ima pogan jezik. Zaista se ne poznajete?

— Rekao sam vam već — odgovorio je Džordžijanac — prvi put ga vidim u životu.

— On o vama priča kao da vas je ljuljao na kolenima — zarežao je šerif. — Ima lepo mišljenje, a to znači da nije pri sebi.

— Vi ste ga preporučili — podsetila ga Dok.

— Bolje da nisam — priznala šerif. — Ali, teško njemu ako ne sazna ništa. Iščupaću mu jezik!

U međuvremenu, Sijuksi su ležali na klupi, ćutljivi i poniženi. Nalazili su se u zatvoru, a to je značilo da im spasa više nema.

Ajk Fridkin je na ležištu preko puta, lako hrčući, osluškivao njihove pokrete. Čekao je da progovore. Morao je jednom u toku noći da razvežu jezik...

Šerif i kockar iziđoše u noć, svako na svoju stranu.

Glavna ulica bila je prilično mračna.

Tako je, zaklonjen velom mraka i polusenki, u Topeku ušao konj, noseći na leđima mrtvaca.

Životinja se zaustavila pred salonom „Sastanak“, njušući vlažnim nozdrvama prašinu kraj svojih prednjih kopita.

Iz krčme dugo niko nije izlazio.

Zatim su se pokretna vratanca zanjihala i kroz njih, posrćući, prošao Lem Endrjus, mesni kovač. Odmah je primetio konja i čoveka koji je visio u sedlu.

— Hej... — uzviknuo je, pokušavajući da tačno razazna prizor pred sobom. Istog časa kaput se otkači i telo čoveka kliznu na zemlju.

Uplašena životinja podiže glavu i odgalopira na drugu stranu.

— Šta je to, sto mu...

Kovač Endrjus je prišao mrtvacu i okrenuo ga na leđa.

Zatim se izbezumljen vratio u lokal.

Uskoro je iz saluna pohrlilo desetak gostiju. S druge strane ulice već je koračao Rej Dramond.

— Šta se dogodilo? — pitao je, nadjačavajući glasom žagor gomile.

— Jedan mrtvac, šerife!

Šerif je znao ko je to bio, ali se pravio nevešt.

— Gde je?

— Evo ovde... Konj ga je doveo u grad.

— Unesite ga unutra!

Podigli su mrtvog trgovca i ponesli kroz vrata u krčmu.

Ben Zaks je prebledelo i osetio mučninu u stomaku ugledavši leš. Činilo mu se da će se svakog trenutka onesvestiti.

Kada su Kraforda položili na dva sastavljena stola, iz ugla je ustao Derek Hemblok.

Dovukao se do ljudi i obema rukama počeo da ih sklanja u stranu. Kada se nadneo nad mrtvaca, iskolacio je oči i ustuknuo.

— Kraford? To je nemoguće! To... to nije istina!

— Ipak je istina — stvori se kraj njega Dramond. — Gde je bio vaš ortak, Hemblok?

Ovaj se okrete prema šerifu, još uvek zbunjen.

— Ne znam...
— Zaista ne znate?
— Kako bih znao? Možda je izišao u šetnju...

— U pravcu Morgan-ranča? —
uplete se u razgovor nov glas.

Svi se okrenuše.

Na ulazu je stajao Dok Holidej.

Na njega kao da su svi bili zaboravili. Sada su ga, međutim, imali pred sobom i stare sumnje su se uselile u njihove glave.

Derek Hemblok je istupio napred, s neopisivom mržnjom u očima.

Zaustio je da nešto vikne, ali ga šerif preseče pitanjem:

— Je li to istina? Je li išao na ranč?

Hemblok se ponovo zbuni.

— Nemoguće — rekao je — mi smo se s gospođicom Morgan dogovorili za sutra. Šta bi on tražio na ranču?

— Možda mene — umeša se kockar.

— Zašto baš vas? — okrete se Dramond prema njemu.

— Jer sam tamo već bio. Kada je trebalo da se oprostim od gospođice Morgan, video sam ga da jaše prema gradu. Išao je da me sačeka i ubije...

To je samo bila pretpostavka, laž bačena u lice i šerifu i Hembloku. Dramond je mogao da je proguta, ali trgovac je bio nešto lukaviji.

— Šta bi on imao protiv vas? — uzviknuo je. — I zašto bi se išunjao s ranča, kada smo mi dobri poslovni prijatelji gospođice Morgan.

— Još za života njena oca? — prekide ga kockar.

— Molim? — zbuni se Hemblok.

— Pokušavate da me uvalite u neku krivu reč, Holideje, ali neće vam uspeti. Vi niste na savesti Pita Kraforda! Zato ćete platiti, ne zvao se ja Derek Hemblok...

— Da li se zaista tako zovete? — opet ga preseče kockar.

Trgovčevo lice potamne od gneva.

— Čujete li ovo, šerife? — povikao je. — Ovaj revolveraš optužuje i napada poštene građane! Ubio je jednoga, siguran sam da je on, a sada hoće i meni da pripiše nešto što samo njemu pristaje!

Ljudi su počeli da gundaju okolo. To osokoli Hembloka.

— Ovde postoji red i zakon — nastavio je — a ako se i oni ogluše, ja ću naplatiti...

— Čime? — naruga mu se kockar.

— Obeleženim novčanicama, na kojima je ispisano vaše ime, Hemblok?

— Ja plaćam samo olovom — ražesti se trgovac — imajte to na umu! Rej Dramond stade između njih.

— Olovo je skupo — rekao je — a ponekad nema cene kojim bi se moglo platiti. Šta bi Kraford dao da nema tog olova u sebi? Sve. Ali, sad ne može da učini ništa...

— To je njegovo olovo! — poka-
za Hemblok na Džordžijanca.

— Bolje da sada odete u svoju sobu. Sutra ćemo razgovarati o svemu... — posavetova ga šerif.

— Ako ta hulja ne pobegne...

— Neće!

— U redu, idem — uzvratio je tobožnji trgovac. — Ali nas dvojica još nismo završili — dobacio je drsko Holideju.

Dočekao ga je ironičan smešak. Hemblokove reči kao da su se odbi-

jale o stene i vraćale mu se natrag.

Kasnije, Rej Dramond će uvideti da je Derek Hemblok običan lupež i razbojnik. Slučajno je preturao po svojim fiokama i pronašao dve porternice, s poznatim likovima. Bili su to Pit Kraford i Derek Hemblok. Tek tada mu je sinulo otkud su mu ta dvojica bili poznati!

Radilo se o ovejanim varalicama i pljačkašima za kojima se godinama tragalo, a koji su uspevali da se uspešno sklanjaju od očiju zakona i da, menjajući imena i navike, pribavljaju sebi nova poznanstva i obezbede nov teren za svoje prljave poslove...

Hemblok je otišao u svoju sobu, ostavljajući svog partnera opruženog na stolovima, pored šanka Bena Zaksa.

Šerif i kovač odneli su privremeno leš u kancelariju Reja Dramonda, da bi ga ujutru preuzeo pogrebnik Čarli Mog.

Holidej je otišao u svoju sobu, praćen Zaksovim pogledom.

Kada je zamahao za ugao hodnika, krčmar je pljunuo pred svoje noge.

— Sutra ću mu otkazati — obećao je samom sebi.

I poslednji gost napustio je salun „Sastanak” u Topeki.

Nad usnulim krovovima grada vladao je mir.

*
* *

Derek Hemblok nije želeo da okonča kao njegov prijatelj Kraford.

Holidejevo ponašanje i šerifova ravnodušnost kao da su mu došap-

nuli da su kola krenula nizbrdo i da je počelo pod nogama da gori.

Rej Dramond je bio poštenjačina, dobar šerif i dobar strelac, ali opasnost se zvala Holidej.

Ako je neko imao petlju da ga raskrinka, onda je to mogao da bude samo on, čovek iz Džordžije.

Sve kombinacije da na njega padne sumnja su otpadale.

Na sve optužbe i pokušaje, kockar je ostajao uspravan i nepovrediv.

Kao satana!

Možda se radilo samo o satima, razmišljao je Hemblok u svojoj sobi, sedeći na nerasprempljenoj postelji, u mraku. Pored toga, ostao je sam. To nije podnosio. Samoća je izazivala strah, strah je povlačio nesigurnost.

Morao je da beži!

Pit Kraford je hteo brzopleto da se otarasi Holideja i svoju nesmotrenost i nepreciznost platio je glavom.

Iako snažniji, jači i otporniji od njega, Derek Hemblok je bio dovoljno zdrave pameti da ne ponovi Krafordovu grešku.

Možda će već sutra na vrata njegove sobe zakucati šerif i narediti mu da se pakuje.

Još gore će biti ako ga noću poseti demonska silueta crno odevenog kockara i u lice mu kaže ko je i šta je. Tu ne bi imao šanse da blefira. S Holidejem se tako nije moglo.

Hemblok ustade i prošetala po sobi.

Ako je mislio da beži, sa sobom je mogao da ponesu samo najneophodnije: oružje i nešto hrane za put.

Ako je nameravao da se obezbedi od potere, onda je morao da skrene

za Prado, naselje u močvari. Tu je već jednom proveo čitavih četrdeset dana pre dve godine.

Opasao je oružje, obukao kaput i potrpio još neke sitnice u kožnu torbu.

Proveo je u sobi nekih pola sata. Za to vreme mora da se salun ispraznio. Šerif je otišao, a onaj prokleti kockar verovatno neće ostati u svojoj sobi, jer Zaks to ne bi dozvolio.

Krčmar se te večeri kleo da će ga izbaciti iz svoje krčme.

Debeljko nije mogao da odagna od sebe misao da je Holidej krivac za njegov gubitak. U stvari, što se o tome manje znalo i što je Dramond više tapkao u mestu, krčmareve sumnje su rasle.

Hemblok je lagano pritisnuo bravu i išunjao se u mračni hodnik.

U vazduhu je bila samo tišina.

Nešto svetlosti nalazilo se u donjem delu saluna, padajući s ulice kroz prozorska stakla.

Svi su bili otišli.

Čak je i krčmar završio sa čišćenjem i podizanjem stolica na stolove.

Bila je to prilika kakvu je samo poželeti mogao.

Lažni trgovac je silazio stepenik po stepenik, trudeći se da pod čizmama ne izazove ni najmanji šum. Uostalom, bio je spreman da se probije do svog konja i vatrom krči put.

Odna je zastao.

Kako se toga nije setio ranije?

Ben Zaks je sigurno zaključao spoljna vrata i tuda nije mogao da izađe. Jedino da ih razvali metkom.

Morao je natrag. Preostalo mu je da se kroz prozor spusti na izobičinu krova, a odatle na zemlju. Bila je to

zavidna visina, ali jedina mogućnost da umakne.

Isto kao što se išunjao, tako se i vratio u svoju sobu.

U trenutku dok je zatvarao vrata, druga vrata, nedaleko od njegovih, lagano su se odškrinula. Tračak svetlosti iz sobe pao je na Holidejeva leđa.

Čovek iz Džordžije je nekoliko časaka stajao na pragu osluškujući.

Bio je samo u košulji, raskopčan pod grlom, s oba svoja „linkolna“ na bokovima. Njegovo oštro uho uhvatilo je jedva čujne korake u hodniku, ali je zakasnio da vidi kroz koja je vrata prošao noćni šetač.

Pao mu je na um Hemblok, ali nije imao dokaza za to.

U času kada se kockar povukao u svoju sobu, Derek Hemblok je zakoračio kroz prozor svoje.

Uprkos krupnom telu, tobožnji trgovac se spretno spustio na krov male verande stražnjeg ulaza, a odatle napravio skok na zemlju.

Pri padu je malo povredio zglobov, ali ne toliko da ne bi mogao da odšulja do svog konja.

Kada se našao u sedlu znao je da je uspeo.

Iscerio se i zabio pete životinji sa strane. Opustelom ulicom odjeknuo je topot i vrlo brzo zamro na zapadnoj strani grada.

Kada su svetla Topeke iščezla za brežuljkom, Derek Hemblok je okrenuo konja prema severu, gde se na mesečini ljeskala reka Kansas.

Prolazile su milje, a on je besomučno gonio životinju sve bliže reci.

Mislio je da se našao na putu spasa.

Međutim, galopirao je u susret smrti.

Silujete trojice jahača iskrsele su pred njim tek što se spustio padinom prema žbunovitoj ravnici koja se nastavljala u obalu.

Derek Hemblok je za trenutak pretrnuo!

Ne, to nije mogla da bude nikakva potera. Pred njim su se nalazili slučajni jahači, skitnice kao i on. Sve je moralo da bude slučajno, jer i šerif i kockar uveliko spavaju. Osim, ako nisu duhovi ili sam nečastivi!

Zategao je uzde, što su i trojica pred njim učinila isto.

Derek Hemblok je stao.

Ruka mu se nalazila na boku, bio je ispunjen rešenošću da istraje i da se probije dalje ako zatreba.

Onda je prvi jahač malo podigao glavu i lažni trgovac je prepoznao gipsano lice i traku od zmijske kože na šeširu.

— Beket! — izgovorio je s vidnim olakšanjem.

Revolveraš iz Nebraske se izdvojio od svoje pratnje i prišao sasvim uz Hembloka.

— Gle! — rekao je sarkastično. — Kuda si krenuo, sitni lopove?

— Postaje vruće u Topeki — rekao je Hemblok. — Ko je s tobom?

— Fino društvo: Džek Hogan i Lu Trejsi. Ne znaš prosto koga bi pre zgrnuo lopatom u grob! Ko te juri?

— Nanjušili su me...

— Šerif? Onaj glupi Dramond?

— I on...

— Ješi li se javio svom gazdi?

Hemblok se namršti. Ovo ispitivanje mu se nije dopadalo.

— Zašto bih se javljao? — obrecnu se. — Ovo se tiče moje kože, ne njegove...

— To ti tako misliš — lagano izgovori Beket. — Ali je stvar sasvim drukčija.

— Šta hoćeš time da kažeš?

— Pa, recimo ovo: ako se udaljiš, ovako preplašen, u stanju si da svašta izbrbljaš. A to ne valja.

— Nisam preplašen — odbrusi Hemblok — a jezik umem da držim za zubima.

— Ko zna? — sleže ramenima Beket. — Šta je s Krafordom?

— Ubijen je... večeras.

— Zaista? Eto vidiš, on je rešio problem. Nikome ništa neće reći. A i za tebe bi bilo najbolje da orkneš!

— Ne pričaj gluposti — opomenu ga Hemblok, a oko srca oseti hladnoću.

— Nije trebalo da bežiš — odmahivao je Beket glavom.

Lažni trgovac je primetio da je Ferlijeva ruka prslonjena sasvim uz bok gde se nalazio njegov posrebreći „star“. Zar će potegnuti?

— Vратиću se — rekao je brzo — s vama...

Ali Beket je još uvek odmahivao glavom.

— Ni to ne valja — rekao je. — Čovek koji brzo menja svoje odluke nije pouzdan. Može sve da pokvari.

— Onda se skloni da prođem — prekipe Hembloku.

— Može proći samo tvoj konj. Bez tebe!

Hemblok je počeo da se preznojava.

Bila je to najgluplja situacija. Snašlo ga je ono na šta je najmanje računao: razbojnička ruka isprečena pred razbojnikom.

Mora da je Šerli Beket računao na veliki novac kada je pokazivao veličanstvenu odanost. Čak je i na starog prijatelja bio u stanju da narsne.

— Šta hoćeš? — pitao je Hemblok. Senke iza Beketa su se samo malo pokrenule, ali nisu prilazile.

— Ubiću te — mirno mu saopšti revolveraš.

Nije imalo smisla voditi dalje razgovore. Put pred Hemblokom bio je zatvoren. Tu se sastavljao i krug njegovog života.

On okrete konja bokom prema Beketu, zaklanjajući desni lakat. Ig-rao je na iznenađenje.

Beket je, međutim, imao svoju igru: brzinu.

Ne ostavljajući Hembloku šansu da manerviš, izvukao je hladnokrvno svoj skupoceni revolver i opalio.

Bio mu je dovoljan samo jedan metak.

Begunac iz Topeke je. kriknuo, pogođen u glavu. Umro je pre nego što je dotakao zemlju.

I zaista, njegov konj odjuri mimo Beketa dalje, prema reci.

Revolveraš vrati „star” u futrolu i mahnu rukom svojim pratiocima.

Nastavili su put kao da ništa nije bilo.

Derek Hemblok je ostao da leži staklasta pogleda, s groznom ranom na čelu. Mesec je skliznuo za oblak i za trenutak proplankom zavlada potpuna tama.

•
•

Bivši izvidnik Ajk Fridkin jedva je sačekao zoru i dolazak šerifa i kockara.

U toku noći pravio se da spava, ali je pažljivo slušao sve što su dva Sijuksa među sobom šaputali.

Ono što je čuo bilo je skoro neverovatno!

Indijancima nije ni palo na pamet da zatvorenik poznaje njihov jezik. Izmenjali su dosta reči među sobom, s malim prekidima. Nije im se spavalo, bili su potišteni i razočarani. Ako je u njima i bilo mržnje, sve je iščililo u toku noći. Kao da su se predali svojoj zloj sudbini.

Rej Dramond je otključao vrata hodnika i zaustavio se pred ćelijom, praćen Dokom Holidejem.

— Jesi li se opametio? — pitao ga je osorno Dramond.

— Ako misliš na ono sinoć, nisam — odgovorio je Fridkin. — Još uvek mislim da si kućkin sin sa značkom.

Šerif se bespomoćno okrete prema Džordžijancu.

— On je ili lud ili bolestan — zarežao je. — Kao da su mu svi čuvari zakona u zemlji krivi zbog tame nekog šerifa u Ajova Sitijul

— Svi ste vi isti! — proderao se Fridkin. — A sad me pusti iz ove

smrdljive jazbine, ti... crvu kan-
zaški!

Dramond stisnutih usta otključa
veliku bravu.

Indijanci su poput kipova sedeli
na svojim ležajima, zatvorenih oči-
ju i okamenjenih mišica.

Čim su napustili hodnik i našli
se u šerifovoj kancelariji, Dramond
se ustremi na izvidnika.

— Šta si saznao, govoril

— Od mene nećeš čuti ni slova
— pakosno mu se isceri Fridkin —
jer si podla, kukavička šerifska ku-
ga! Reću ću Doku ono što znam...
a to nije malo!

— Slušaj, Fridkine, nemoj sa
mnom da zbijaš šale, inače...

— Inače? — podboči se ovaj i pre
krsti ruke na grudima.

Dramond zakoluta očima. Da je
Fridkin kojim slučajem bio mlađi,
verovatno bi odleteo na pod zgrom-
ljen velikom šerifovom pesnicom.

— Reci onda njemu! — zauriao
je bespomoćno Dramond.

— Reći ću — klimnu glavom iz-
vidnik — ali se ti udalji!

Holidej priđe. Fridkin ga pozva
prstom da se malo sagne, a onda
poče da mu nešto govori, brzo i
žustro.

Šerif nije uspeo da razume ni-
jednu reč, ali je po kockarevom iz-
razu zaključio da izvidnik nije uza-
lud proveo noć s Indijancima.

Kada je završio, Fridkin se uputi
vratima, stavi šaku na bravu i ok-
renu se šerifu.

— Obećao si mi za ovo deset do-
lara — rekao je. — Ali ne moraš da
se trojiš. Stavi to na svoju pišljivu
platu!

I dignute glave iziđe napolje.

Holidej takođe krenu prema iz-
lazu.

— Grom i pakao — prodera se
Dramond — o čemu se radi? Šta je
Fridkin saznao?

— Svašta — uzvрати kockar — ali
moramo brzo da jašemo. Saznaćete
već sve...

— Kada, do đavola?

— Uskoro. Najpre strpajte Hem-
bloka iza brave, a onda ćemo na
ranč.

*
* *

Kada se Rej Dramond popeo na
sprat saluna „Sastanak“, zatekao je
Hemblokovu sobu praznu.

Lažni trgovac je namirisao opas-
nost i odmaglio.

Međutim, to izgleda nije bilo naj-
važnije u celoj ovoj stvari.

Šta je sve Fridkin izbrbljao koc-
karu?

*
* *

— Do đavola, zašto se šunjamo
kao lopovi?

— Ovo je izrekao čuvar zakona
iz Topeke, koga je vodio Holidej tog
jutra prema Morgan-ranču.

Kako nije dobio odgovor, Dra-
mond je psovao sebi u bradu ali se
nije usuđivao da dalje protestuje
glasno.

Dvorište ranča bilo je pusto. Kau-
boji su se nalazili kraj goveda na
pašnjacima, a jedino osoblje ranča
sačinjavao je kuvar Rok Šeldon.

Holidej je ostavio ždrepcu u udoljici i krenuo peške uvalom prema ranču. Dramond je učinio isto, go-reći od neizvesnosti. Očigledno, da je Džordžijanac nešto tražio, ali još uvek nije rekao šta.

— Šta tražimo? — nije izdržao a da ga šapatom ne zapita.

— Sanduke — uzvratilo je tiho kockar.

— Kakve sanduke? — naroguši se šerif. Njemu je već svega bilo dosta.

Holidej nije odgovorio.

Odmah iza kuhinje nalazila se gomila đubreta, otpadaka i sasušene trave. Džordžijanac čizmom poče da razgrće po tom smetlištu, dok je šerif stajao i vrteo glavom.

Najzad je pod kockarevom nogom nešto zveknulo.

Dramond se u dva skoka nađe kraj njega.

Jasno je video ugao običnog sanduka, sa sitno zakucanim ekserima. Ne dvoumeći se, Holidej provuče cev svog „linkolna“ između dve dasčice i povuče gore.

Bilo je dovoljno da ukloni samo jedno parče i da se pred zabezекnutim šerifom ukažu cevi najnovijeg modela pušaka.

— Šta... šta to znači? — jedva je uspeo da istisne.

— Zar ne vidite? Puške.

— Grom i pakao, to vidim! Samo, otkud to ovde?

— Po njih su došla ona dva Indijanca.

— Zna li vi uopšte šta govorite?

— Da ne znam, ja bih ostao u salunu i ređao karte...

— Ali čoveče, ovde neko priprema rat! Ove puške znače krv! Ko se to usudio da na ranču Lil Morgan trguje sa smrću? Zna li možda i to?

— Znam — odgovorio je kockar.

— Onda recite ko, do đavola! Nemojte da klještima izvlačim reči iz vas!

— Kasnije — odmahnuo je kockar i udaljio se od sanduka.

— Kuda ćete? — pohita šerif za njim. Bio je pakleno zbunjen i ošamućen, a sve to zahvaljujući Holideju!

— Zar ovo nije ranč Lil Morgan? — začudi se kockar. — Idemo da je posetimo, šerife. Zar ne želite?

— Prokleta ste zagonetni, Dok! — zaškrípao je Dramond zubima, pretećim glasom. — Pazite šta radite! Meni samo malo nedostaje pa da vas strpam na pravo mesto!

— Vamà mnogo štošta nedostaje, šerife!

— Pazite šta govorite!

Lil Morgan je začula topot konja i izišla na verandu.

Bila je u čipkanoj kućnoj haljini sa pojaseм preko struka. Odmorna, sveža, sa rasutom kosom, izgledala je Reju Dramondu kao iz priče!

Kada je prepoznala jahače, vidno je prebledela i razrogačila oči.

Izgledalo je da se njima najmanje nadala.

— Zar niste napustili grad, Dok? — upitala je.

Kockar odmahnu glavom.

— Šta šerif hoće od vas? Šta je to sa njim? Zbog čega vas je dovikao ovamo?

Dramond je hteo nešto da zausti,

ali Džordžijanac je već kazao umesto njega.

— Ne, nije me dovukao...

Šerifovo nestrpljenje već je počelo da izbija na površinu.

— Može li se znati, Dok, šta se ovde dešava?

— Saznaćete — klimnuo je glavom kockar i sjahao. To učini i šerif.

Onda se okrenuo prema devojci, naslonjenoj na ogradu.

— Možda vi želite da objasnite, šerifu, gospođice Morgan?

— Ne znam na šta ciljate, Dok?

— Počnimo od sinoćne večeri, recimo? Razgovarali smo o sivcu u koralu i tom prilikom ste mi rekli da pripada vašem nadzorniku Sirku Kenu? Međutim, šerif mi je slučajno odao tajnu da je to, u stvari, vaš konj...

Šerif planu.

— Pa, šta ako sam rekao? Vi u svakom slučaju niste u stanju da kupite sebi tako rasnog konja, Holideje? Gospođica Morgan, međutim, može...

Holidej se složi s tim.

— To nisam u stanju, svakako. Ne bih, takođe, bio u stanju ni da iznajmljujem revolveraše kojima je zadatak da ubijaju druge ljude za novac i tako razbojnički plen dele u okrilju pošteno nasleđenog ranča.

— Sad mi već ništa nije jasno — zareža šerif.

— Biće vam jasnije — nastavio je kockar, ne skidajući pogled sa prebledele devojke. — Ja, isto tako, ne bih bio u stanju da okupim bandu koja će pljačkati za moj račun, a

onda tu grupu zajedno sa plenom poslati Indijancima u ruke, plativši im dolarima i puškama da ubiju te iste njene ljude. A ona to može, šerife. Ona, Lil Morgan!

Dramond još nije shvatao.

Tupo je zurio u Holideja, a onda preneo pogled na devojku.

Jasno je video kako joj se lice menja, dobija pepeljastosivu boju, a onda postaje iznenada oronulo, sivkasto, starije...

Nebesa, zar je to što govori ljudi kockar istina?

Uzalud je devojka otvarala usta da nešto kaže u svoju odbranu.

Nije joj polazilo za rukom.

— Ti ljudi joj više nisu bili potrebni. Znali su mnogo, pa prema tome bili su opasni. Što se sivca tiče, ona ga je jahala prilikom napada, preobučena u mušku odeću. Odvojila se od transporta, jer je znala da ide u smrt. Pred salonom ga je ostavila i ušunjala se u svoju sobu, gde se već nalazila ranije. Trgovci su znali za to, jer su i oni bili deo bande, lupeži s kojima je sarađivala u drugim prljavim mahinacijama.

Šerif je prosto zanemeo.

Ovo je pogodilo zaljubljenog čoveka više nego samu Lil Morgan.

— Zna li šta to govorite, Dok?

— Ona dva Indijanca su mnogo štošta izbrbljala pred Ajkom Fridkinom, šerife. Čelu istoriju, čije sam mnoge kocke već držao u šakama. Trebalo je još nekih detalja pa da upotpunim sliku.

Zatim se ponovo okrenuo Lil.

— Trebalo je da napustim ovaj kraj odmah, gospođice? Nije bilo loše zamišljeno. Nagovarali ste me da

odem, jer biste u tom slučaju imali budalu na koju bi pala otvorena sumnja da je saučesnik u napadu... Ostale ste poslali na klanicu kraj reke Ripabliken! Trgovci su potkupili Sijukse, ali i oni su prošli loše. Bila je to podmukla igra, gospođice Morgan. Vaša igra! Izgubili ste je, mada nikada nećemo saznati razloga za to, zar ne? A možda ni potpunu istinu?

Devojka je bila nema.

Odgovor nije bio ni potreban.

Iskusni šerif je znao da Holidej ne blefira. Kao što ni Lil Morgan ne ume da nađe opravdanje. Bila je saterana u čošak i delovala je izgubljeno.

— Kraford je trebalo da me se otarasi, jer im to ranije nije pošlo za rukom. Ali je promašio — nastavio je kockar. — Šta je sa Hemblokom, šerife?

— Umakao je — tiho se odazva ovaj.

— Osetio je da brod tone — primeti kockar.

Međutim, brod Lil Morgan još nije sasvim potonuo.

Na ranč su dojahala trojica.

Njenim licem prelete senka olakšanja, dok je Dramondu krv jurnula u obraze.

Ugledao je Šerlija Beketa.

S njegove leve i desne strane nalazili su se Džek Hogan i Lu Trejsi.

•
• •

— Hej, koga vidim? — uzviknuo je Beket veselim glasom. — Stari dobri šerif se oslobodio zatvora i krenuo na udvaranje?

Dramond uzmače dva koraka natrag, spustivši ruku.

— Bez trikova, šerife — opomenu ga revolveraš. — Ovde ne mašite svojom značkom, trojica nas je, i sva trojica mrzimo njen sjaj.

Rej Dramond se ponadao da bednik neće više spominjati događaj u zatvoru. Bila je to rana koju je Šerli Beket svojim nailaskom ponovo otvorio.

— Malo sam zakasnio, gospođice — obratio se devojci na verandi — ali sam, kako cenim, ipak stigao na vreme? Da li vam ovaj šerif dosaduje?

— Da — skoro je viknula Lil Morgan. — Sredite ih obojicu! I njega i ovog dendijsa!

Pogledi trojice jahača padoše po Holideju.

On je ostao nenametljiv, miran i nekako odsutan. Bila je to zamka za samouverene revolveraše iz Pradoa i njihovog vođu.

Međutim, Šerliju Beketu kao da se nije žurilo.

— Sreli smo Hembloka — rekao je pokazajući palcem iza sebe — đavolski je žurio na sever.

— Pobegao je? — upita Lil, već oslobođena malopredašnjeg straha. Njene nade u spas su osetno rasle.

— Nije — sleže Beket ramenima — mislio sam da se negde može izbrbljati, pa sam ga ubio!

Šerif se trže. •

Prokletnik, kako samo hladnokrvno govori o ubijanju. Kao da su u pitanju zečevi, a ne ljudi.

— Dobro ste učinili — prihvati vlasnica ranča.

Beket se pokloni.

— Tu smo da vam pomognemo i da vas štitimo — rekao je uz iskrivljen, ružan osmeh na svom licu. — Mi činimo usluge za dobre pare, gospođice, ali vi ćete imati popust, jer ste čarobno lepi!

Njegovi pratioci se glasno nasmejaše.

— Možda šerif ima nešto protiv? — okrenu se Beket na tu stranu. — Koliko sam uspeo da zapazim prilikom poslednjeg viđenja s njim, vidno se uzbuđivao pri pomeni vašeg imena, gospođice Morgan?

— Bedni ubico, bolje da umukneš — nakostreši se Dramond.

Ali, ovaj nije mario za šerifov gnev.

— Zaista, kako ste uspeli da izidete, šerife? — upitao je i nagnuo se preko sedla.

— Ovim — pokaza Dramond na svoje šake — a njima ću i tvoj vrat da savijem, huljo!

Beket se smejaao.

Lice Reja Dramonda potamne. Bacio je iskosa pogled na devojkicu, pogled koji je sadržavao očajanje, a ne mržnju i prezir.

— Meni ste rekli da ne poznajete ovog ubicu? — dobacio joj je. — Lagali ste!

— Pa, naravno — umesto Lil odgovorio je Beket. — Cura mi je pisala da dođem, znamo se mi od ranije, šerife! Kakav smo par bili nekada, dok je još mator Morgan bio živ... Jadnik! I šta mislite? Otkud mi onaj džepni pištolj, šerife? Ne znate? Baš ste naivna budala! Pa, cura ga je spustila pored sebe, dok ste vi buljili u njene lepe oči...

— Lažeš!

— Gle, još veruje u njenu čistotu? Šerife, ako tako potraje, počću i ja da budem sentimentaln. U tom slučaju, prekatiću vam muke jednim, umesto sa nekoliko zrna.

— Svršite s njima odmah — nagovarala je devojkica, zajapurenih obraza. — I ovog crva, šerifa, i ovog pametnjakovića u crnom odelu! Ohladite im mozgove, smesta!

Dramond nije mogao da poveruje da te reči izleću iz lepih, nekad nasmešenih usta vlasnice Morgan-rača. Činilo mu se da ih izgovara neko drugi, neki demom usađen iznenada u nju, njemu da prkosi, njegovu srce da cepa...

Ali, tada, umesto novog bola i očaja, njegovu dušu obuze beskrajna tuga.

On je bio šerif, predstavljao je zakon. Tu nije bilo mesta osećanjima kada su u pitanju zločinci, pa makar se krili i pod suknjom.

— Kako vi kažete gospođice! — uspravio se Beket. — Njihovo je pravo da se još malo nagledaju sunca i udahnu vazduha na ovom prekrasnom jutru...

— Ne blebleći! — prekide ga Holidjev metalni glas.

Šerli Beket se zagrcnu.

Prvi put je prebledelo, ako je to gipsano lice moglo uopšte da bude bleđe nego što jeste.

— Šta si rekao, lepotane? — okrenuo je konja na stranu gde se nalazio kockar.

— Imaš velike uši, pa verujem da si dobro čuo! — odgovori mu Džordžijanac.

— A ti imaš veliki jezik, koji ne-

će dugo palacati na ovom danu! — istisnu Beket i prvi put bolje zagleda stranca. Prvo što je uočio bili su nisko pripasani teški koltovi marke „linkoln“. Zatim se sreo sa ledenoplavim pogledom koga nije uspeo da slomije ničim: ni pretnjama ni aluzijama na smrt.

— Šta si ti? Novi udvarač? Ili šerifova podsuknja? — cerio se Beket.

— Dosadno je — podiže kockar oči prema nebu — stalno isto: jedan se krevelji, a drugi trpe i slušaju. Kako bi bilo da zalupiš svoju čegrtaljku i odmagliš?

— Ti to meni, kicošu? — nasmejao se izveštačeno Beket. Pred Hoganom i Trejsijem morao je po svaku cenu da održi autoritet, a pred Lil Morgan reputaciju. — Da nisi još mamuran? Ili ti jezik odebljao, pa ne znaš šta govoriš?

— Ako više ništa nemaš da kažeš — uzvratio je kockar — onda odnesi svoje prstenje odavde, jer šerif ima posla!

Nekoliko grčeva protrese revolveraševo lice.

Čak je i Dramond zurio u Džordžijanca, zapanjen njegovom neustrašivošću.

Verovatno nije znao koga ima pred sobom.

Međutim, to nije znao ni Beket.

— Zaista mnogo gubimo vremena, Šerli — obrati mu se Hogan. — Ubijmo ove momke, kao što ti je naložila gospođica i počnimo s našim planom.

— Nova banda, zar ne? — ironično je dobacio Holidej. — Sve

ološ do ološa. Takve će lešinari poćeti i žive da kljucaju!

Šerli Beket polako napusti sedlo, Hogan i Trejsi učiniše isto.

Ispred verande kuće Lil Morgan, kao da se skamenilo jutro.

Dramond je stao rame uz rame s kockarem.

— Sklonite se — posavetova ga Holidej. — Ne želim da zakon umre pre nego što obavi svoju dužnost...

— Šta vam pada na pamet? — procedi Dramond. — Potrebna vam je pomoć. Osim toga... imam nekih neraščišćenih računa sa ovom prstenovanim zvečarkom.

— Niste mi potrebni.

— Naređujem vam da zavežete! — odbrusi šerif.

Za to vreme, Beket i njegovi pajtaši su se poredali u jednoj liniji, odmaknuti jedan od drugog po tri jarda.

— Požuri, meketalo! — dobacio je kockar Beketu, preduhitrivši njegovu nameru da počne novi govor. — Hoću ranije da doručkujem, ohlađiće mi se stek.

— Pojedi malo olova, za početak! — pisnuo je ovaj i potegao.

Grmljavina koltova preplašila je par poljskih ševa u obližnjem žbunul.

Sevnuli su narandžasti plamenovi, pod barutnim dimom i ehom pucnjeva kao da se povila trava i potresla brda.

Beket je zajaukao, pogođen u lakat.

Hogan je posrnuo s olovom u ramenu, dok je Trejsi uspeo da okrz-

ne Dramondovu mišicu. Onda je i on pao, licem na zemlju.

Sve se odigralo u treptaju oka.

Laka zavesa dima slegla se pod Holidejevim čizmama.

Čovek iz Džordžije je još neko vreme držao u rukama usijane cevi, motreći na dvojicu preživelih lupeža.

Oni, međutim, nisu bili sposobni za nastavak. Niti su imali više želje za nadmetanjem.

Beket je kao hipnotisan buljio u kockareve ruke. Bila je to mađija! Ne, bile su to munje! Samo je video da seva, pojma nije imao kako ih je izvukao.

Džek Hogan je stenjao, pogođen u rame.

Holidej obrnu oba kolta u salto i sjuri u korice.

Rej Dramond je ošamućen buljio u svoju šaku.

— Do đavola — promucuo je — ja nisam opalio nijedan metak!

— Rekao sam da vas hoću živog — odgovori mu kockar.

Lil Morgan više nije bila naslonjena na ogradi. Sedela je u pletenoj stolici, šokirana onim što je videla.

Sada je ostala sasvim sama.

Ni nebo joj više nije moglo pomoći.

— Možete ih slobodno vezati, šerife — prenuo je Holidej još uvek ošamućenog čuvara zakona — kladim se da svako od njih ima za sobom najmanje dva ubistva. Pogledajte kako stenju, to je njihov vapaj za čelijom.

— To je Šerli Beket — progundao šerif, skidajući sa sedla jed-

nog od razbojnika, laso. — Čuveni Beket, skopuceni revolveraš.

— Sada je mnogo jeftiniji — podsmehnula se Dok.

— A ti ko si? — doviknu Beket prema kockaru, dok ga je Dramond vezivao za Hogana. — Hoću da ti znam ime, da te u paklu pronađem.

— To je Dok Holidej — obavesti ga Dramond s uživanjem.

Šerli Beket se trže.

— Prokletstvo — procedio je.

— I jeste prokletstvo — zarežao je Hogan. — Zašto mi nisi rekao da ćemo s njim imati posla?

— Otkud sam znao? — obrecnu se ovaj. — Niko mi nije rekao.

Rej Dramond je sada morao da obavi najteži deo posla.

Da uhapsi Lil Morgan!

Prišao joj je, savladujući svoja lična osećanja, udahnuo vazduh i prizborio.

— Sad ste vi na redu, gospodice Morgan — rekao je grubim glasom.

— Odigrali ste svoju igru!

Nije se branila. Sedela je oborene glave. I šerif i kockar čuli su kad je izustila.

— Holidej je bio moja nesreća... To sam odmah naslutila, pa sam htela da ga uklonim odavde. Nisam uspela... nisam...!

Podigla je glavu. Oči joj behu bez sjaja i života. Ni sunčevi zraci nisu mogli da oboje njene beskrvne usne.

— Izgubila sam — prošaputala je.

Izgovorila je tako da se šerifu činilo da ga neka džinovska ruka davi. Nije mogao da je gleda tako očajnu i slomljenu.

Posmatrao je kako odlazi svojim sitnim, lakim koracima u kuću.

Nisu je zaustavljali, ni šerif ni Holidej.

Obojica su bili obuzeti nekom gorčinom.

Kockar se pitao zbog čega je jedna ovako mlada, lepa i bogata žena krenula stazom zločina i zločinačkih nagona? Šta ju je na to nateralo? Hoće li ikada nekome ispričati svoju žalosnu priču, pokajati se, ili će oćutati i mirno sačekati presudu.

Na sva ta pitanja samo je ona mogla dati odgovor. Možda još neko, ali većina ih je bila mrtva. Ona se pobrinula da je ne odaju, da joj ne otkriju dušu.

Gledao je u vrata kroz koja je prošla.

Nešto ga je u vazduhu uznemirilo, no, nije umeo da odredi šta.

Onda se prisetio!

Ali, već je bilo kasno. Nije mogao da spreči!

Odjeknuo je pucanj iz kuće!

Rej Dramond se zateturao kao da je pogodio njega.

U jednom zadivljujućem skoku našao se na verandi, a odatle provalio vrata.

Holidej je ostao na svom mestu, ukočenog izraza.

Potrajalo je nekoliko minuta pre nego što se šerif vratio.

Bilo ga je teško prepoznati. Lice mu je bilo izobličeno, ispod očiju kolutovi, na usnama grč.

— Ubila se — mucao je. — Pucala je u sebe... Mrtva je!

Lil Morgan je izbegla svaku drugu presudu i izabrala častan oproštaj od svog kratkog, ali zločinačkog života.

Rej Dramond je podigao svoje zakrvavljene oči prema Holideju.

Izgledao je kao ludak kad je počeo da govori.

— Vi ste je oterali u smrt! Vi! Da nije vas bilo, sve bi bilo drukčije. Ona bi živela! Neka ste prokleti!... Gde god se pojavite, kuga ostaje za vama. I humke, grobovi... Odlazite! Ostavite me! Sklonite se!

Holidej ćutke okrenu svog konja.

Šerifu je trebalo vremena da se smiri. I malo samoće sa ženom koju je voleo, u koje je verovao do poslednjeg časa.

Izbio je na drum za Topeku.

Šerif je još nešto vikao, ali on ga više nije mogao čuti.

Proklinjao je i dan kada je stupio u ovaj kraj i ovaj grad.

Odjahao je kao što je i došao. Usamljen i odbačen...

Ševa je napustila žbun i prhnula u azurno nebo, slobodna i neuhvatljiva. Nešto slično najzad je osetio i kockar!

K R A J

LJUBAVNI VIKEND ROMAN

**UTORKOM
I PETKOM**

SVIM
ČITAOCIMA
SREĆNA

1975.godina